

Vilniaus universitetas
TARPTAUTINIŲ SANTYKIŲ IR POLITIKOS MOKSLŲ
INSTITUTAS

POLITIKOS IR MEDIJŲ MAGISTRO PROGRAMA

MONIKA MERKYTĖ
II kurso studentė

**POLITINĖ SATYRA IR PILIETINIS AKTYVIZMAS – AR ĮMANOMA SATYRIŠKAI
KVIESTI VEIKTI?
ANDRIAUS TAPINO INICIATYVŲ ANALIZĖ**

MAGISTRO DARBAS

Darbo vadovė: prof. dr. Natalija Arlauskaitė

Vilnius, 2022

MAGISTRO DARBO PRIEŠLAPIS

Magistro darbo vadovės išvados dėl darbo gynimo:

.....
.....
.....
.....
.....

.....
(data)

.....
(vardas, pavardė)

.....
(parašas)

Magistro darbas įteiktas gynimo komisijai:

.....
(data)

.....
(Gynimo komisijos sekretoriaus(-ės) parašas)

Magistro darbo recenzentas(-ė):

.....
(vardas, pavardė)

Magistro darbų gynimo komisijos įvertinimas:

.....

Komisijos pirmininkas(-ė):

Komisijos nariai (-ės):

BIBLIOGRAFINIO APRAŠO LAPAS

Merkytė M., Politinė satyra ir pilietinis aktyvizmas – ar įmanoma satyriškai kviesti veikti? Andriaus Tapino atvejo analizė: politikos ir medijų specialybės magistro darbas / VU Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutas; darbo vadovė N. Arlauskaitė. – V., 2022. – 107 p.

Reikšminiai žodžiai: politinė satyra, humoras, juoko kilmė, pilietinis aktyvizmas, mobilizacija, politinė kritika, Andrius Tapinas, Laisvės TV

Šiame darbe analizuojama lietuviška politinė satyra ir jos derinimas su pilietine mobilizacija. Analizuota Andriaus Tapino komunikacija socialiniame tinkle „Facebook“ ir jo įkurtos „Laisvės TV“ politinės satyros laidos „Laikykitės ten“ turinys keturių iniciatyvų, vykdytų 2020-2021 metais, metu. Nagrinėtos „Laikykitės, medikai“, „Laisvės kelio“, „Viso gero, Voldemortai“ ir „Nacionalinės peticijos „Pabudome ir kelkimės““ iniciatyvos, kurių metu visuomenė aktyviai kviesta įsitraukti ir atlikti konkrečius veiksmus.

Teorinėje darbo dalyje apžvelgiamas satyros santykis su visuomene ir politika, satyros tipai, pagrindinės juoko kilmės teorijos, J.C. Meyerio juoko komunikacinių funkcijų konstravimo teorija, D.J. Waisanen satyros kūrimo priemonių klasifikacija. Praktinėje darbo dalyje atlikta Tapino paskyroje ir „Laikykitės ten“ laidose identifikuotų tematiškai su konkrečiomis iniciatyvomis susijusių įrašų ir epizodų analizė. Jos metu nustatyti juokai ir satyra klasifikuoti, identifikuotas vyraujantis juvenalinės satyros tipas, vyraujanti juoko kilmė (pranašumo), nustatytos populiariausios komunikacinės juoko funkcijos (identifikacinė ir atskyrimo), įvertintas satyros ir kvietimo veikti santykis. Aptartos satyros konstravimo strategijos skirtingų kvietimų atžvilgiu, kūrėjų balansavimas tarp satyros ir pilietinio mobilizavimo. Atlikta analizė leido labiau įsigilinti į pagrindinę šio darbo keliamą problemą – Tapino paradoksą, padaryta išvada, kad yra įmanoma suderinti du – politinės satyros kūrėjo ir pilietinės visuomenės aktyvisto – vaidmenis, nors jie ir atrodo vienas kitam prieštaraujantys. Keturių skirtingų iniciatyvų analizė parodė, kad satyros intensyvumas gana nesunkiai gali būti sureguliuojamas pagal situacijos pobūdį ir poreikį, taip jį priderinant prie atitinkamo kvietimo veikti. Politiniam veiksmui satyra netgi gali tapti pagrindiniu įrankiu mobilizuoti auditoriją. Tapino atveju išskirtos tendencijos pilietiniam kvietimui pasitelkti ne tokią agresyvią satyros ir juokų strategiją ar pakoreguoti satyros intensyvumą refleksyviojoje iniciatyvų fazėje aiškiai indikuoja, kad balansavimas tarp satyriko ir aktyvisto vyksta nuolat, nes jam išlieka svarbūs abu vaidmenys.

TURINYS

Įvadas.....	5
1. Hibridiniai žanrai ir politika.....	8
1.1. Kas yra hibridinis TV žanras ir jo subkategorija – politinė satyra.....	8
1.2. Politinė satyra ir funkcijos visuomenėje.....	10
1.3. Politinė satyra ir Lietuva.....	12
2. Juoko ir satyros teorijos ir tipologijos.....	14
2.1. Trys pagrindinės juoko atsiradimo teorijos.....	14
2.2. J.C. Meyerio konstruojamo juoko komunikacijos teorija – pagrindinės komunikacinės funkcijos naudojamos siekiant paveikti auditoriją.....	16
2.3. Satyros tipai ir jų galimas poveikis auditorijai.....	19
2.4. Satyros kūrimo priemonės.....	20
3. Tapino satyros ir pilietinės mobilizacijos akcijų medžiagos analizė.....	22
3.1. Medžiagos atranka.....	22
3.2. Metodas.....	24
3.3. Pirmasis atvejis – „Laikykitės, medikai“.....	25
3.3.1. Situacijos kontekstas.....	25
3.3.2. Medžiagos apimtis.....	26
3.3.3. Projekto „Laikykitės, medikai“ medžiagos turinys.....	26
3.3.4. „Laikykitės, medikai“ atvejo komunikacinės funkcijos ir kilmės teorijos.....	33
3.4. Antrasis atvejis – „Laisvės kelias“.....	36
3.4.1. Situacijos kontekstas.....	36
3.4.2. Medžiagos apimtis.....	37
3.4.3. „Laisvės kelio“ akcijos medžiagos turinys.....	37
3.4.4. „Laisvės kelio“ atvejo komunikacinės funkcijos ir kilmės teorijos.....	43
3.5. Trečiasis atvejis – „Viso gero, Voldemortai“.....	44
3.5.1. Situacijos kontekstas.....	44
3.5.2. Medžiagos apimtis.....	45
3.5.3. Akcijos „Viso gero, Voldemortai“ medžiagos turinys.....	47
3.5.4. „Viso gero, Voldemortai“ atvejo komunikacinės funkcijos ir kilmės teorijos.....	53
3.5.5. Ketvirtasis atvejis – „Nacionalinė peticija „Pabudome ir kelkimės““.....	55
3.5.6. Situacijos kontekstas.....	55
3.5.7. Medžiagos apimtis.....	56
3.5.8. Akcijos „Nacionalinė peticija“ medžiagos turinys.....	57
3.5.9. „Nacionalinės peticijos“ atvejo komunikacinės funkcijos ir kilmės teorijos.....	61
3.6. Analizės metu pastebėti apibendrinimai.....	62
Išvados.....	64
1 Priedas.....	67
2 Priedas.....	90
Literatūros sąrašas.....	103
Summary.....	106

IVADAS

2016 metais Andrius Tapinas po nacionalinio transliuotojo LRT sprendimo nebeskirti finansavimo jo kurtai laidai „Pinigų karta“ įkūrė „Laisvės TV“, kurios pirmąją laidą tapo politinės satyros šou „Laikykitės ten su Andriumi Tapinu“ (toliau – „Laikykitės ten“). Šią laidą ir dabar galima vadinti šios televizijos flagmanu, nes ji vienintelė per šį laiką beveik nekeitė formato¹ ir yra žiūrimiausia iš viso repertuaro, o pagrindinis jos vedėjas Andrius Tapinas per šį laikotarpį tapo itin populiariu žmogumi visuomenėje. „Laikykitės ten“ formatas – politinė satyra, priskiriama prie hibridinių žanrų, kadangi sulieja dvi funkcijas – informavimo ir pramogos. Politinė satyra šiandien yra vienas iš populiarių būdų gana laisvai kritikuoti politinę situaciją ir konkrečią valdžią demokratinėse² šalyse, pritraukianti nemažas auditorijas. Politinės satyros laidų poveikį ir funkcijas tiriantis R. Lance Holbert šį hibridinį žanrą neabejotinai priskiria politinei komunikacijai³, kadangi laidų metu formuluojama ir komunikuojama tam tikra politinė pozicija, nors ji nebūtinai tapatinama su konkrečia politine srove.

Politinės satyros ir hibridinių žanrų tyrėjai iki šiol nesutaria ar šie formatai yra labiau teigiami ar neigiami reiškiniai pilietinės visuomenės atžvilgiu, kadangi šie žanrai išsiskiria informavimo ir pramogos funkcijų suliejimu, o tai apsunkina galimybes įvertinti jų poveikį auditorijai. Pagrindinis kylantis klausimas, taip pat aktualus ir šiame darbe, ar politinės satyros laidos vienija visuomenę ir skatina pilietiškumą, ar visgi labiau skaldo ir skleidžia cinizmą bei patyčių kultūrą. Šio aspekto tyrimui tikslinga pažvelgti į tai, kokią funkciją pagrindinių žinučių formavime atlieka juokai, kadangi tokių laidų kūrėjai neatsitiktinai pasirenka hibridinį žanrą politinei kritikai. Hart ir Hartelius tirdami populiarią amerikietišką Jono Stewarto politinės satyros laidą „The Daily Show with Jon Stewart“ pabrėžė, kad Stewarto juokavimo manieros primena graikų filosofų cinikų retoriką, kurios pagrindinis tikslas buvo pasaulio ir viešosios tvarkos kritika, neretai peraugusi į nekonstruktyvų šaipymąsi nesiekiant geresnės situacijos rezultato⁴. Cinikų pavyzdys leidžia teigti, kad ir šiandien, net turint misiją konstruktyviai kritikuoti situaciją, politinė satyra patenka į rizikos lauką, nes per agresyvius juokus gali tapti destruktivia. Kita vertus, politinė satyra gali padėti kūrėjams susikrauti politinį kapitalą, nes laidų metu kritikuojami politinės valdžios priimami sprendimai, diskutuojama politiniame lauke. Tą patvirtina ir Tapino pavyzdys, jis nuo

---

¹ Penktajame sezone 2020 rudenį A. Tapinui susirgus Covid-19 laidą pradėjo vesti kolegos, todėl laidos pavadinimas buvo pakeistas iš „Laikykitės ten su Andriumi Tapinu“ į „Laikykitės ten“.

² Taip pat esama kritikos pavyzdžių ir ne demokratinėms režimams, pavyzdžiui, Iranui, tačiau tokios laidos dažniausiai kuriamos ne režimo šalyje, o užsienyje.

³ Robert Lance Holbert „Developing a Normative Approach to Political Satire: An Empirical Perspective“, *International Journal of Communication*, 7, (2013), 306.

⁴ Roderick P. Hart & E. Johanna Hartelius, „The Political Sins of Jon Stewart“, *Critical Studies in Media Communication*, 24:3, (2007), 264.

2017 metų neiškrenta iš įtakingiausių žiniasklaidos atstovų reitingo trejetuko pozicijų tiek kolegų vertinime, tiek ir visuomenės apklausose⁵. Tačiau šiuo atveju „Laikykitės ten“ ir pagrindinio jos kūrėjo atveju susidaro šioks toks paradoksas. Nors daugelis tyrėjų teigia, kad pagrindinė politinės satyros silpnybė visuomenės pokyčių požiūriu yra tai, kad ji nekviečia auditorijos veikti, arba netgi veikia ją gana destruktiviai pasitelkiant cinizmą ir skeptiškus juokus, Tapino viešoji pozicija yra kviesti keisti nusistovėjusią tvarką, skatinti pilietinį aktyvumą ir pan.⁶ Ši pozicija perkeliama ir į Laisvės televizijos pozicionavimą – finansuojama iš dalies sutelktinio finansavimo būdu ji tarsi tampa piliečių įrankiu.

Svarbu atkreipti dėmesį į tai, kad Tapinas savo pozicijai komunikuoti pasirenka skirtingas medijas ir būdus, visų pirma savo asmenines paskyras socialiniuose tinkluose (labiausiai „Facebook“), taip pat savo įkurtą žiniasklaidos priemonę „Laisvės televiziją“ bei perkelia poziciją ir į gyvų renginių ar veiklų formatą, pavyzdžiui, organizuotas „Laisvės piknikas“, speciali pagalba medikams pirmosios Covid-19 bangos metu, Baltijos kelio pakartojimas ir tt. Humoro ir satyros motyvas keliauja per visas šias medijas, tačiau skiriasi jo intensyvumas ir priemonės tą išreikšti. Šiam tyrimui ypač aktualu juoko ir pilietiškumo bei kvietimo veikti santykis.

Šio darbo **objektas** yra satyros pobūdis ir vieta Tapino komunikacijoje skirtingose medijose (asmeninėje paskyroje socialiniame tinkle „Facebook“, „Laisvės televizijos“ laidoje „Laikykitės ten“) keturių konkrečių, su pilietinės visuomenės įtraukimu susijusių, situacijų metu: organizuojant pagalbą medikams pirmosios Covid-19 metu („Laikykitės, medikai“), organizuojant Baltijos kelio pakartojimą – „Laisvės kelią“, skatinant žmones nebalsuoti už Lietuvos lenkų rinkimų akciją – Krikščioniškų šeimų sąjungą 2020 m. Seimo rinkimuose (akcija „Viso gero, Voldemortai“), bei akcija „Nacionalinė peticija „Pabudome ir kelkimės““, kurios metu piliečiai kviesti pasirašyti netikrą peticiją.

Pagrindinė darbo keliamą **problema** – Andriaus Tapino kaip politinės satyros kūrėjo ir pilietinės visuomenės aktyvisto paradoksas. Kadangi politinė satyra vertinama kaip labiau visuomenę skaldanti priemonė, kyla klausimas, kaip Tapinas „balansuoja“ tarp buvimo satyriku ir pilietiniu aktyvistu bei kaip tai skiriasi skirtingose medijose.

Darbo **tikslas** – nustatyti, kokio pobūdžio juoko kūrimo strategiją Tapinas naudoja skirtingose medijose ir palyginti ar priklausomai nuo priemonės (politinės satyros laida, asmeninė socialinio tinklo „Facebook“ paskyra) skiriasi pasirinktas būdas kurti juoką, kokiais atvejais juokas naudojamas, ar apskritai naudojamas bei kaip tai siejasi su kvietimu veikti.

⁵ Agentūra „Spinter“, kasmetinis tyrimas Delfi portalui „Lietuvos įtakingiausieji“, DELFI, žiūrėta 2022 m. sausio 9d., <https://www.delfi.lt/apps/itakingiausieji2021/ziniasklaida>.

⁶ Eduardas Eigirdas, „Youtube karalius: Andrius Tapinas sudrebins Lietuvą“, *Valstybė*, 4(120), 2017, 39; Dan Peleschuk, „Meet Lithuania’s John Oliver“, *Ozy.com*, žiūrėta 2017 m. lapkričio 29 d., <http://www.ozy.com/provocateurs/meet-lithuanias-john-oliver/81018>.

Darbo uždaviniai:

1. išanalizuoti Tapino komunikaciją 4 konkrečių situacijų metu asmeninėje socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje bei „Laisvės televizijos“ laidose „Laikykites ten“ bei identifikuoti juoko ir satyros apimtį ir pobūdį;
2. remiantis pagrindinėmis juoko kilmės teorijomis bei John C. Meyer’io juoko komunikacinių funkcijų konstravimo teorija identifikuoti ir susisteminti konkrečių situacijų metu kuriamų juokų tipus ir pasitelkiamas satyros priemones;
3. identifikuoti bei palyginti tendencijas, atsirandančias komunikuojant skirtingose situacijose ir formatuose ir įvertinti ar/ kaip pasirinkta medija ir prieiga keičia juoko formą bei kaip ji siejasi su išreikštu kvietimu prisidėti prie konkretaus pilietinio ar politinio veiksmo.

1. Hibridiniai žanrai ir politika

1.1. Kas yra hibridinis TV žanras ir jo subkategorija – politinė satyra

XX a. eigoje keitėsi labai daug gyvenimo sąlygų – technologinė pažanga lėmė didžiulius pokyčius gyvenimo būde, o tai neabejotinai keitė visuomenės supratimą ir elgesį. Vadinamoji *karta X* faktiškai užaugo su televizija ir tapo pirmąja karta, kaip teigia Jūratė Kavaliauskaitė⁷, kuriai religija tapo nebesvarbi, kadangi pop kultūros ir medijų pagalba jie ją keitė naujai kuriamu vartojimo kultu. Per vartojimą patenkinami žmogaus troškimai ir poreikiai bei skatinama gyvenimo estetizacija, kadangi norisi vartoti patrauklius dalykus⁸, o tokia sistema greitai pavirsta į uždarą ratą, kada paklausa formuoja pasiūlą ir vis labiau įsigali pop kultūrai būdingas paprastumas, lengvumas, produktai, pritaikyti plačiajai auditorijai. Tokiu principu atsiranda ir hibridiniai televizijos žanrai, kadangi žiūrovui nebeužtenka tiesiog paprastų nepadailintų žinių laidos, o norisi ir kažko įdomaus, pramogos kartu su informacija.

Noras pasišaipyti ar pasijuokti iš valdžios, taip išreiškiant savo pilietinę ar politinę poziciją, egzistavo visais laikais, tačiau XX amžiuje iš dalies ir dėl naujų medijų atsiradimo ši veikla tapo vis prieinamesnė ir populiariesnė – politinės satyros pavyzdžių galima rasti įvairiausiais formatais: karikatūros laikraščiuose, animaciniai filmukai, įvairios politinės reklamos, gyvi vaidinimai, knygos, televizijos laidos, nuotraukų koliažai ar memai socialiniuose tinkluose ir tt. Šiais laikais tuo užsiima tiek profesionalūs televizijos laidų, satyrinių straipsnių ar karikatūrų kūrėjai, tiek ir paprasti interneto vartotojai, kurie demokratinėse šalyse turi nemažai galimybių išreikšti savo ir dalies rinkėjų nuomonę apie valdžios vykdomą politiką. Lietuvos viešajai ir politinei erdvei tai taip pat labai svarbu – Sovietų sąjungoje neturėjus galimybės laisvai reikšti nuomonę šiandien proga išsakyti savo požiūrį ir netgi atvirai juoktis iš politikų aktyviai naudojasi tiek internautai, tiek žurnalistai ar pilietiškai aktyvūs veikėjai. Humoras ir satyra, pasak Megan Boler, tampa kritikos įrankiu, vienu metu kuriančiu ir tam tikrą atstumą, ir jungtį tarp piliečių ir valdžios atstovų: kartu tai ir priekaištas dėl vykdomos veiklos – sarginio šuns funkcija, ir pasiteisinimas, kad pilietis apart pasišaipymo daugiau nieko padaryti negali⁹.

Visam šiam procesui labai svarbi žiniasklaida, kuri yra pagrindinė visuomenės „žinojimo“ apie tai, kas vyksta viešojoje erdvėje ir valdžioje, formuotoja. XX amžiaus antroje pusėje viena pagrindinių jungčių tarp politikų ir rinkėjų tapo televizija. Svarbiausi tai lemiantys jos aspektai –

---

⁷ Jūratė Kavaliauskaitė, „Seriocomic Television: The Public Sphere À La Colbert Report“, *Lithuanian Political Science Yearbook*, 01, (2006), 56.

⁸ Kavaliauskaitė, „Seriocomic Television“, 57.

⁹ Megan Boler, *Digital media and democracy: tactics in hard times*, (The MIT Press, Cambridge, Massachusetts, London, England, 2008), 391.

viešumas, matomumas ir galimybė pasiekti rinkėją, jiems net neišeinant iš namų, kadangi politikams svarbu įtikinti kuo didesnę auditoriją ir būti žinomiems, nes taip jie tikėtinau sulauks daugiau paramos rinkimuose, tuo tarpu pati politikos arena tampa skaidresnė dėl viešai matomų veiksmų¹⁰. Michael Schudson teigia, kad televizija netgi tampa vieta, centru, kur politika ir vyksta – tai nebėra reprezentacijos įrankis, televizija tampa politinės arenos dalimi, kurioje būtina dalyvauti, nes jei politikas nematomas, jo faktiškai nėra apskritai¹¹.

Tai galime stebėti ir Lietuvoje – tiek anksčiau Edmundo Jakilaičio vestos laidos „Dėmesio centre“ ar politiniai debatai, tiek humoristinės politinės satyros laidos „Dviračio šou“, „Laikykites“ ar net „Auksiniai svogūnai“ kaskart politikui(ei) kelia galvos skausmą ne tik dėl to, kad ji(s) gali pasirodyti ar būti parodyta(s) ne taip, kaip jam(ai) norėtusi, bet būtent dėl to, kad jų metu labai stipriai formuojama žmonių nuomonė ir kritikuojama jų vykdoma politika. Tačiau remiantis Foucault „žinojimo“ kaip galios išraiškos konceptu¹², žiniasklaida gali nesunkiai tapti įrankiu siekiant atstovauti tam tikrų interesų grupes. Tokiu atveju nepriklausomą politinę satyrą galima traktuoti kaip pasipriešinimą tų grupių dienotvarkei ir bandymą sukurti atsvarą.

Pasaulyje, ypač JAV, politinės satyros, humoro ir politikos santykis bei popkultūros, o ypač televizijos, įtaka viešajai erdvei bei politikai plačiai nagrinėjami. XX amžiaus eigoje atsiranda nauji žiniasklaidos reiškiniai, kaip, pavyzdžiui, *infotainment*, kuris apibūdina ribos tarp pramoginio ir faktais paremto turinio nykimą, bei naujų – hibridinių – žanrų atsiradimą. Politinės satyros laidos būtent ir papuola į hibridinių TV žanrų skyrių – teikia pramogą, bet kartu ir iš dalies informuoja žiūrovą apie politines aktualijas. Vienas pagrindinių klausimų, kurį kelia akademikai – kokį poveikį turi ir ar apskritai hibridinio pobūdžio produktai gali teigiamai veikti visuomenę, viešąją erdvę bei politiką? Neilas Postmanas *infotainment*'ą laiko netgi kenksmingu visuomenei, kadangi tokios laidos išlaiko pramoginę funkciją, o tai užkerta kelią bet kokiam rimtam problemos traktavimui ar sprendimo paieškai¹³. Johnas Fiske ir Kevinas Glynnas kaip tik teigia, kad populiarioji kultūra ir jos produktai veikia viešąją erdvę ne destruktiviai, bet ją išplečia, padeda kurti socialinį dialogą, įtraukia plačiąsias mases, netgi įgalina jas¹⁴. Jimas McGuiganas teigia, kad popkultūros produktai netgi gali tarnauti pilietinei visuomenei ir viešajai sferai, ypač kai kalbama apie ypatingai aktualias

---

¹⁰ Kavaliauskaitė, „Seriocomic Television“, 61.

¹¹ Michael Schudson, „The News Media as Political Institutions“, *Annual Review of Political Science*, 5, (2002), 251, cituota iš Jūratė Kavaliauskaitė, „Seriocomic Television: The Public Sphere À La Colbert Report“, *Lithuanian Political Science Yearbook* 01, (2006), 61.

¹² Michel Foucault, *Disciplinuoti ir bausti: kalėjimo gimimas*, (Vilnius: Baltos lankos, 1998), 165-231.

¹³ Neil Postman, *Amusing Ourselves to Death: Public Discourse in the Age of Show Business*, (London: Methuen, 1995).

¹⁴ John Fiske, *Understanding Popular Culture*, (London: Unwin Hyman, 1989), 127;

Kevin Glynn, *Tabloid Culture: Trash Taste, Popular Power, and the Transformation of American Television*.

(Durham, London: Duke University Press, 2000), 10, 227, cituota iš Jūratė Kavaliauskaitė, „Seriocomic Television: The Public Sphere À La Colbert Report“, *Lithuanian Political Science Yearbook* 01, (2006), 64.

ir greito sprendimo reikalaujančias problemas¹⁵. Tačiau akademikai visgi neabejotinai sutaria, kad tokio pobūdžio laidos veikia visuomenę ir dėl savo pramoginio pobūdžio pritraukia nemažas auditorijas.

1.2. Politinė satyra ir funkcijos visuomenėje

Ypač populiarus tyrimų objektas yra JAV transliuojama laida „The Daily show“, išpopuliarėjusi su vedėju Jonu Stewartu, dabar vedama Trevor Noah, bei užauginusi kitus du itin populiarius komikus Stepheną Colbertą ir Tapino pavyzdžiu laikomą Johną Oliverį. Boler pabrėžia, kad Stewarto stiprybė, dalinai lėmusi ir jo populiarumą – pasirinkta rūmų juokdario pozicija, kai gali sakyti viską, kas šauna į galvą, kadangi tai nerimta¹⁶. Kita vertus, pasak Holbert et al., tyrimai rodo, kad dažniausiai pagrindinė politinės satyros laidų auditorija yra politiškai aktyvi ir informuota bei skiria šio tipo laidas nuo informacinių ar žinių tipo laidų, taigi turėtų vertinti šias žinutes laisviau ir ne taip rimtai nei tarkim „Panoramos“ teikiamą informaciją, tad satyrinių laidų daroma įtaka neturėtų būti labai didelė¹⁷. Bet, pavyzdžiui, nors Nabi et al. taip pat teigia, kad humoristinės, tame tarpe ir satyrinės, žinutės auditorijos identifikuojamos kaip pramoginės, kas leidžia jas priskirti ar netgi nurašyti „tai tik juokas“ tipui, jų tyrimas rodo, kad šių laidų auditorijoms yra tikimybė pasireikšti „miegotojų“ efektui – žinutės turinį auditorija gali prisiminti gerokai vėliau¹⁸. Taigi tikėtina, kad nors humoras leidžia suformuoti nekvestionuojamą ir nebaudžiamą, taigi rankas atrišančią ir kritikai reikšti labai tinkamą, poziciją, kuria grindžiama satyrinė laida ir kuri leidžia pozicionuoti save kaip pramogą, motyvacija už tokio pobūdžio laidos visgi dažniausiai yra įtikinti auditoriją ir įteigti tam tikras, dažnai ir politinės įkrovos turinčias žinutes.

Čia tikslinga atkreipti dėmesį į satyros apibrėžimą. Dustinas Griffinas teigia, kad pagal 1960-aisiais įtvirtintą apibrėžimą, satyra laikytina retoriniu ir moraliniu menu, kuris atakuoja ydas, kvailybes, tam pasitelkiant sąmojų ir pašaipą¹⁹. Satyra, kaip ir poleminė retorika, siekia parodyti, kad reiškinys yra absurdiškas ar nusipelnęs pasmerkimo, bet skirtingai nei gryoje retorikoje, čia pasitelkiamos hiperbolės ir tam tikras kiekis fikcijos. Tačiau Griffinas pabrėžia, kad satyra neapleidžia realaus pasaulio – jos aukos yra būtent iš ten, kritika skirta realioms situacijoms ir tai ją

---

¹⁵ Jim McGuigan, „The Cultural Public Sphere“, *European Journal of Cultural Studies*, 8, (2005), 435, cituota iš Jūratė Kavaliauskaitė, „Seriocomic Television: The Public Sphere À La Colbert Report“, *Lithuanian Political Science Yearbook* 01, (2006), 66.

¹⁶ Boler, *Digital media and democracy*, 391.

¹⁷ R. Lance Holbert, John M. Tchernev, Whitney O. Walther, Sarah E. Esralew & Kathryn Benski, „Young Voter Perceptions of Political Satire as Persuasion: A Focus on Perceived Influence, Persuasive Intent, and Message Strength“, *Journal of Broadcasting & Electronic Media*, 57:2, (2013), 175.

¹⁸ Robin L. Nabi, Emily Moyer-Gusé & Sahara Byrne, „All Joking Aside: A Serious Investigation into the Persuasive Effect of Funny Social Issue Messages“, *Communication Monographs*, 74:1, (2007), 41.

¹⁹ Dustin Griffin, *Satire: A Critical Reintroduction*, (The University Press of Kentucky, 1994), 1.

skiria nuo paprastos grynos komedijos²⁰. Satyra taip pat apeliuoja ir nurodo į tam tikrus moralinius standartus. Kita vertus, vėlesnė akademikų kritika įtvirtintam apibrėžimui pabrėžia, kad satyra yra itin tarpdiscipliniška, veikia labiau kaip principas, nei atskiras žanras, tad gali infiltruotis į skirtingus žanrus, juos netgi okupuoti²¹, tad nenuostabu, kad pokalbių šou lengvai pritaikomi satyros principai, o šios laidos sulaukia didelio susidomėjimo.

Holbertas su bendraautorais laikosi nuomonės, kad politinės satyros veikimo principas yra atakuoti žmogiškąsias ydas siekiant paveikti auditorijos nuomonę apie pašiepiamuosius objektus, ar tai būtų konkretūs politikai, ar institucijos, partijos, ir pan., ir kad satyra neturi vienos konkrečios būdingos formos, tačiau išskiria du pagrindinius satyros tipus – juvenalinį ir horacinį, kurių pirmasis – ypač aštrus ir negailestingas, skirtas kandžiai atakuoti pasirinktą taikinį, antrasis lengvesnis ir sąmojingesnis, dažniau verčiantis nusišypsoti – plačiai žinomas šio tipo pavyzdys būtų JAV serialas „Simpsonai“²². Dėl satyros tarpdiscipliniškumo ir įvairovės šie tipai nėra griežtai atskirti, tad ir Tapino kuriamas turinys turi potencialo būti priskirtas tiek vienam, tiek ir kitam, priklausomai nuo turinio, o tai padaryti padėtų išsami turinio analizė.

Boler taip pat nurodo, kad satyra potencialiai leidžia piliečiams įsiskverbti į valdžios ir/ar žiniasklaidos kuriamą fukojiškai suvokiamą žinojimo sistemą, taigi tampa tam tikru pasipriešinimo įrankiu (Colberto terminas *truthiness*)²³. Boler tyrimas leidžia atrasti paralelių tarp Stewarto ir Tapino veiklų, pavyzdžiui, tarp jų atsiradimo priežasčių: Stewartas 2004 metais CNN laidoje „Crossfire“ garsiai ir viešai išreiškė nepasitenkinimą JAV žiniasklaidos kokybe, pavadino žinias maskaradu ir apeliavo į žiniasklaidos atskaitomybę, atsakomybę visuomenei ir informacijos teikėjo, o ne linksmintojo, pareigą²⁴. Boler pabrėžia, kad šis jo poelgis sulaukė didžiulio pasisekimo ir sklaidos internetinėje erdvėje, o tai žymi ne tik tuo metu jau įsigalėjusį nepasitenkinimą žiniasklaida JAV, bet ir didėjančią internetinių komunikacijų svarbą. Verta atkreipti dėmesį, kad Tapino „Laisvės TV“ įkūrimo idėja kilo po to, kai LRT nusprendė nebetransliuoti jo laidos „Pinigų karta“ – taip jis išreiškė nepasitenkinimą lietuviškos televizijos kokybe ir pasirinkimais. Taip pat svarbu ir tai, kad Tapino televizinė kūryba persikėlė į internetinę erdvę, taigi tapo nepriklausoma nuo įprastų televizijos kanalų ir bent jau pačioje pradžioje užėmė partizaninę poziciją.

Geoffrey Baymas ir Jeffrey Jones savo tyrimuose analizuoja globalias politinės satyros žanrų tendencijas ir pabrėžia bendrų bruožų paplitimą visame pasaulyje, tai tik paremia prielaidą, kad Tapino laida taip pat turi labai daug panašumų su vakarietiškos politinės satyros standartais

²⁰ Griffin, *Satire: A Critical Reintroduction*, 1.

²¹ Griffin, *Satire: A Critical Reintroduction*, 3-4.

²² Holbert et al., „Young Voter Perceptions of Political Satire as Persuasion“, 172.

²³ Michel Foucault, *Language, Counter-memory, Practice*, translated by Donald F. Bouchard and Sherry Simon (Ithaca, New York: Cornell University Press, 1980), cituota iš Boler, M., *Digital media and democracy: tactics in hard times*, (The MIT Press, Cambridge, Massachusetts, London, England, 2008), 398.

²⁴ Boler, *Digital media and democracy*, 383-384.

laikomais pavyzdžiais. Autoriai taip pat pabrėžia, kad šio žanro laidų vedėjai dažnai laikomi itin patikimais visuomenėse: Stewartas nurodytas kaip patikimiausias Time apklausoje „Kas yra patikimiausias naujienų pranešėjas“ 2009 metais, Italijos fikcinis personažas, lėlė Gabibbo iš italų „Striscia la Notizia“ laidos taip pat vertintas kaip vienas patikimiausių, kas lemia, kad neretai laidose parodomos istorijos, kurios iki tol nepasiekė žinių²⁵. Tokia tendencija skatina tolesnį ribos tarp tiesos ir fantazijos bei pramogos naikinimą bei leidžia dar labiau įtvirtinti šių laidų pozicijas. Lietuvoje Tapinas pasitikėjimą perkelia dar vienu lygiu toliau — auditorijos pasitikėjimu paremtas netgi jo televizijos finansavimas, o laidų metu neretai apžvelgiami faktai, kuriuos paprastose žiniasklaidoje į šoną nustumia kitos aktualijos. Tapino populiarumą ir žiūrovų pasitikėjimą pagrindžia ir skaičiai, pavyzdžiui, „Laikykitės ten“ laidų peržiūros „Youtube“ 2017 birželio 8 dieną siekė 3 462 628, t.y. vidutiniškai 96 184 peržiūrų laidai²⁶, 2022 sausio 9 dieną – kanalas su gerokai išplėstu laidų tinkleliu turėjo 70 550 857 peržiūrų²⁷. Minios finansavimo platformoje „Patreon“ Tapino įkurta „Laisvės TV“ 2017 birželio 8 dieną turėjo 4639 rėmėjus, kurie sunėša 16 431 dolerių per mėnesį²⁸, 2022 sausio 9 dieną rėmėjų buvo 4991, parama siekė 17 298 eurų per mėnesį²⁹.

1.3. Politinė satyra ir Lietuva

Lietuvoje nuo Nepriklausomybės atkūrimo laikų galima išskirti kelis ryškius televizinės politinės satyros atvejus — Šėpos teatrą, „Radioshow“, „Dviračio žinias“, išsilaikiusias iki šiol, greitai išpopuliarėjusią Tapino laidą „Laikykitės ten su Andriumi Tapinu“, komiko Olego Šurajevo laidas.

Lietuvoje politinė satyra nėra populiarus tyrimų objektas, daugiausiai šią temą yra nagrinėjusi Jūratė Kavaliauskaitė, kėlusi klausimą apie vienos seniausių nepriklausomos Lietuvos politinio humoro laidų „Dviračio šou“ poveikį visuomenei bei tai, kaip gyventojai suvokia šios kūrybos ir viešosios erdvės santykį³⁰. Kavaliauskaitė kelia hipotezę, kad „Dviračio šou“ žanras labiau skaldo nei vienija visuomenę, sustiprindamas stipresnius, bet susilpnindamas ir paversdamas cinikais silpnesnius, ir tai grindžia išskiriamais keturiais šios laidos auditorijos tipais, kurie leidžia identifikuoti, kad dalis auditorijos įvertina politinę satyrą kaip papildomos informacijos šaltinį bei priemonę aktyvuoti pilietiškumą, skatinančią imtis veiksmų, kai tuo tarpu

²⁵ Geoffrey Baym, Jeffrey P. Jones, „News Parody in Global Perspective: Politics, Power, and Resistance”, *Popular Communication*, 10, (2012), 6.

²⁶ Laisvės TV „Youtube“ paskyra, „Laikykitės ten“ laidų peržiūrų skaičius, žiūrėta 2017 m. birželio 8 d., <https://www.youtube.com/playlist?list=PL8TBk5U1IzT7RGZx74nHsN3dUDdOrEd08>.

²⁷ Laisvės TV „Youtube“ paskyra, „Laikykitės ten“ laidų peržiūrų skaičius, žiūrėta 2022 sausio 9 d., <https://www.youtube.com/c/LaisvesTv/about>.

²⁸ Sutelktinio finansavimo platforma „Patreon“, žiūrėta 2017 m. birželio 8 d., <https://www.patreon.com/laisvestv>.

²⁹ Sutelktinio finansavimo platforma „Patreon“, žiūrėta 2022 m. sausio 9 d., <https://www.patreon.com/laisvestv>.

³⁰ Jūratė Kavaliauskaitė, „Televizijos juoko kultūra ir viešumos žaltvykslės”, *Kalbėjimas paraštėse: alternatyvios viešosios erdvės Lietuvoje*, (Vilnius, Versus Aureus, 2009), 161.

kita dalis auditorijos kaip tik priima tai kaip vienintelę likusią išeitį, t.y. galimybę pasijuokti faktiškai beviltiškoje situacijoje³¹. Panašiu principu veikia ir Olego Šurajevo kuriamos laidos, kuriose turinys skirtas pasijuokti, bet nekviečia kūrybiniam ar pilietiniam veiksmui.

Visgi Tapino laida, retorika ir visa papildoma veikla labiau orientuota į tam tikrą visuomenės dalies mobilizavimą pasitelkiant jau aptartus funkcinius įrankius – satyros suteikiamą mandatą laisvai kritikuoti valdžią ir dabartinę sistemą, finansavimo šaltinį, leidžiantį išlikti gana nepriklausomiems nuo konkrečių suinteresuotų grupių įtakos ar bent jau sukurti tokį įvaizdį, bei vakarietišku pavyzdžių pagrindu kuriant turinį, orientuotą į tam tikrą auditoriją, siekiančią pokyčių.

Politinės satyros žanro pavyzdys „Laikykitės ten“ Lietuvos kontekste išsiskiria keliais aspektais – yra akivaizdžiai konstruojamas remiantis panašiu JAV programų pavyzdžiu, išskirtinai rodomas internete, t.y. nepriklausomai nuo žiniasklaidos priemonių, bei geba suderinti informacijos ir humoro aspektus kuriant politikus kritikuojantį turinį. Pats Tapinas teigia, kad pavyzdžiu laiko komiką Johną Oliver'į, neturi politinių tikslų ir yra nešališkas, tačiau pripažįsta, kad „Laisvės TV“ ir pagrindinės jos laidos atsiradimo priežastis – priešprieša su labai konkrečia Lietuvos politine partija bei nacionaline televizija, tad nenuostabu, kad jo kuriamų laidų turinys turi politinę įkrovą³². 2016 metų pabaigoje pasikeitus politiniam ciklui ir atėjus į valdžią naujai koalicijai, laidai medžiagos taip pat netrūko. Pagrindinė oponentų kritika Tapinui tuo laikotarpiu daugiausia rėmėsi spėjimais, kad galbūt jis ketina dalyvauti prezidentinėje kampanijoje 2019 metais, tačiau spėjimai nepasitvirtino. Tapinas nuo pat televizijos įkūrimo pradžios taip pat labai aktyviai veikia ir organizuodamas įvairias iniciatyvas, kaip mokyklų lankymas, „Laisvės piknikas“, įvairios akcijos ir pan. 2020-aisiais metais prie to prisidėjo ir nauji projektai, kuriuos jis pats įvardina kaip kito lygio iniciatyvas – pagalbos medicams organizavimas, „Laisvės kelio“ iniciatyva, akivaizdžiai politinė akcija „Viso gero, Voldemortai“. Televizija taip pat oficialiai naudoja šūkį „Laisvės TV – daugiau nei televizija!“³³. Šių iniciatyvų viešinimui Tapinas pasitelkia tiek „Laikykitės ten“ laidą, tiek socialinių medijų komunikaciją.

---

³¹ Jūratė Kavaliauskaitė, „Hybrid Entertainment Television: Viewership of the Lithuanian Dviracio Sou.“, kn. *Permitted Laughter: Socialist, Post-socialist and Never-socialist Humour*, sud. A. Krikmann, L. Laineste (Tartu: EKM Teaduskirjastus, 2009), 116-120.

³² Eduardas Eigirdas, „Youtube karalius: Andrius Tapinas sudrebins Lietuvą“, *Valstybė*, 4(120), (2017), 34.

³³ Andrius Tapinas, „Trys didžiuliai sėkmingi projektai, pakeitę Lietuvą įrašas“, Facebook įrašas, 2021 03 24, <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10223252612016848>, plačiau 1 priede, Įrašas 2.

2. Juoko ir satyros teorijos ir tipologijos

Šiame darbe bus analizuojamas juoko panaudojimas komunikuojant apie situacijas, kuriose svarbus piliečių įsitraukimas – nors jos yra skirtingo tipo, visais atvejais Tapinas ir komanda turi tikslą įtraukti visuomenę ir tą daro ne tik tiesiogiai kviesdami prisijungti, bet ir pasitelkdami humorą. Todėl nagrinėjant juokus yra svarbu atsižvelgti į tai, kokie jie yra ir kaip jie konstruojami. Tam bus naudojamas įrankis, paremtas pagrindinėmis trimis juoko kilmės teorijomis bei J.C. Meyerio juoko komunikacinių funkcijų teorija. Tolimesniuose poskyriuose būtent jos ir bus apžvelgtos.

2.1. Trys pagrindinės juoko atsiradimo teorijos

Akivaizdu, kad yra priežastis, dėl ko Tapinas iš pat pradžių pasirinko politinės satyros žanrą kaip priemonę reikšti kritiką politikų atžvilgiu. Siekiant suprasti jo motyvaciją tikslinga pažvelgti į juoko kaip reiškinių atsiradimo teorijas ir galimus tipus. Vidugirytė apibendrina tris tarp akademikų populiariausias pagrindines juoko teorijas, kurios gali būti naudingos ir šiame darbe – pranašumo (arba socialinė-elgesio), iškrovos (arba atsipalaidavimo-psychoanalitinė) bei neatitikimo (arba kognityvinė-suvokimo)³⁴. Meyeris taip pat išskiria šias tris teorijas, kuriomis vėliau grindžia savo komunikacinių juoko funkcijų skirstymą³⁵.

Pirmoji teorija, kilusi iš Hobbes'o idėjų ir geriausiai išdėstyta *Leviatane*, teigia, kad juokiamasi dėl jaučiamo **pranašumo** prieš juoko objektą ir traktuoja tai gana neigiamai, tad nors, kaip pažymi Vidugirytė, šiais laikais juoko teorijos pabrėžia teigiamą juoko savybę burti visuomenę³⁶, svarbu atkreipti dėmesį į šiai teorijai esmingą aspektą, kad juokas turi tamsiąją pusę, tam tikrą žeminimo aspektą, gali nešti agresijos, triumfo įkrovą ir pan. Meyeris taip pat pastebi, kad šios teorijos pagrindas yra emocinis, grindžiamas juoko kūrėjo jausmu, kad ji(s) yra viršesnis už juoko objektą, o tie kurie juokiasi, jaučiasi taip pat kažkuria prasme viršesni ir tuo pačiu jaučia vienybę su kitais besijuokiančiais³⁷. Toks metodas taip pat gali būti taikomas ir matant neteisingą elgesį, prisiimant teisuolio poziciją ir komunikuojant apie tai per juoką, nors komunikuojantysis nebūtinai yra tiesiogiai stipresnis. Tačiau būtent tokio juoko pagrindu sukuriamas bendrumo jausmas neteislingai besielgiančio atžvilgiu. Tokias tendencijas galima identifikuoti ir politinės satyros žanre, „Laikykites ten“ laidose bei Tapino komunikacijoje. Galima išskirti atvejus, kai juokaujama *ad hominem* stiliumi, pozicionuojant save ar laidos vedėją kaip aukštesnijį, geriau

³⁴ Inga Vidugirytė, *Juoko kultūra*, (Vilnius, Vilniaus universiteto leidykla, 2012), 73.

³⁵ John C. Meyer, „Humor as a Double-Edged Sword: Four functions of Humor in Communication“, *Communication Theory*, (2000), 311.

³⁶ Vidugirytė, *Juoko kultūra*, 75.

³⁷ Meyer, „Humor as a Double-Edged Sword“, 315.

suprantantį pasaulį ir galinti paaiškinti kitiems, kaip elgtis ar nesielgti, pavyzdžiui, pirmosios „Laikykitės ten“ laidos metu kritikuojamas Remigijus Žemaitaitis dėl per mažo megztinio politinės reklamos plakate³⁸. Bet taip pat šį principą Tapinas taiko ir adresuodamas neteisingus, nepriimtinius politikų veiksmus, kuriuos kritikuoja per juoką, o auditorija prisijungia prie kritikos juokdamasi.

Antroji teorija, **iškrovos**, grindžiama žmogaus poreikiu išsilaisvinti iš įtampos bei tiesiogine sąsaja tarp proto ir kūno – R. Descartes netgi detalizuoja, kaip toks juokas paveikia plaučius bei veido raumenis, tačiau svarbiausia – identifikuoja, kad juokas dažniausiai gali būti nulemtas nuostabos arba pasipiktinimo³⁹. Šios teorijos atveju nauja informacija, kuri gali netikėtai nudžiuginti, nustebinti arba papiktinti, lemia juoko atsiradimą. Nuo pirmosios teorijos ši skiriasi ne tik tuo, kad ji daug labiau remiasi į fizinių pokyčių, ir tuo, kad jai nėra būtini simboliai ar kažkokia aiški priežastis, jai priskiriamas, pavyzdžiui, vaikų juokas⁴⁰. Remiantis šia teorija komunikacijoje juokas dažnai panaudojamas įtemptose situacijose siekiant šiek tiek nuimti įtampą, pradendant sunkius pokalbius ar pan.

Trečioji – **neatitikimo** – teorija teigia, kad „žmonės juokiasi, nes jų sąmonė staiga patiria tam tikrą, paprastai malonų, psichologinį lūžį, kurį išprovokuoja suvoktas neatitikimas, pavyzdžiui, tarp daikto ir jo idėjos (ar pavadinimo), tarp formos ir turinio, tarp to, ko tikimės (veiksmo, žodžio, sprendimo), ir to, ką realiai gauname“⁴¹. Pasak Kierkegaardo, esminis šios teorijos momentas – prieštaravimas gyvenimiškai logikai, būdingas tiek tragizmui, tiek komedijai, ir kuris gali būti atsektas pasitelkiant logiką – tai lemia, kodėl kartais galima suprasti juoką, tačiau iš jo nesijuokti⁴². Tokio juoko pavyzdys galėtų būti pačioje pirmoje „Laikykitės ten“ laidoje skolintos dainos „The roof is on fire“⁴³ žodžių keitimas į panašiai skambantį „Birut’is on fire“, taip siekiant prajuokinti klausytoją panašiu sąskambiu ir nuoroda, kad Seimo narei Birutei Vėsaitei arba Kultūros ministrui Šarūnui Biručiuviui nekaip sekasi, tačiau iššifruojamas gal net per lengvai, ir dėl to tampa nejuokingu. Meyeris atkreipia dėmesį, kad šiai teorijai svarbūs du aspektai – visų pirma, ši teorija remiasi ne emocija ir ne fiziniu aspektu, kaip pirmosios dvi, o pažinimu ir pasaulio supratimu (*cognition*), nes tam, kad suveiktų antrasis – siurprizo – aspektas, žmogus turi suprasti ir pažinti kontekstą ir identifikuoti neatitikimą normoms⁴⁴. Toks principas taip pat dažnai naudojamas komunikuojant įtampą keliančiais klausimais – juokai pasitelkiami siekiant sumažinti visiems žinomą įtampą, to

---

³⁸ „Laikykitės Ten su Andriumi Tapinu - S01E01“, nufilmuota 2016 m., Youtube vaizdo įrašas, 5:35, paskelbta „LaisvėsTV“ 2016 m. rugsėjo 11 d., https://www.youtube.com/watch?v=LmDif_HmgZg

³⁹ Vidugirytė, *Juoko kultūra*, 75-76.

⁴⁰ Meyer, „Humor as a Double-Edged Sword“, 312.

⁴¹ Vidugirytė, *Juoko kultūra*, 77.

⁴² Søren Kierkegaard, „Concluding Unscientific Postscript“, *Philosophy of Laughter and Humor*, 83–89, cituota iš Inga Vidugirytė, *Juoko kultūra*, (Vilnius, Vilniaus universiteto leidykla, 2012), 80.

⁴³ „Laikykitės Ten su Andriumi Tapinu - S01E01“, nufilmuota 2016 m., Youtube vaizdo įrašas, 7:06, paskelbta „LaisvėsTV“ 2016 m. rugsėjo 11 d., https://www.youtube.com/watch?v=LmDif_HmgZg

⁴⁴ Meyer, „Humor as a Double-Edged Sword“, 313.

pavyzdys gali būti juokai, susiję su prastu valdymu ar bendrai valstybei kylančiais iššūkiais – migrantų krizės metu juokaujama, kad bent jau darbo jėgos šalyje nebetrūks.

Meyeris identifikuoja, kad tam tikriems komunikaciniams tikslams pasiekti geriausiai galėtų tikti skirtingos juoko teorijos, pavyzdžiui, pranašumo teorija geriausiai tinka opozicijos kritikai ir siekiui suvienyti sekėjus ar palaikytojus, neatitikimo labiausiai tinka naujų idėjų ar konceptų pristatymui, išryškinant, kodėl to reikia dabartinėje situacijoje, o iškrovos pasitarnauja jau minėtoms situacijoms, kada reikia kažkaip palengvinti tvyrantią įtampą⁴⁵. Tyrimo metu bus bandoma identifikuoti ar tai atsispindi ir „Laikykites ten“ ir Tapino komunikacijoje, nes galima daryti prielaidas, kad pranašumo teorijos juokai naudojami valdžios kritikai, neatitikimo – pristatant auditorijos įsitraukimo reikalaujančias iniciatyvas, pavyzdžiui, „Laikykites, medikai“ ar „Laisvės Kelią“, iškrovos juokai pasitelkiami, kai pokyčio padaryti nėra galimybės, bet tvyro įtampa, pavyzdžiui, laukiant Seimo rinkimų rezultatų.

2.2. J.C. Meyerio konstruojamo juoko komunikacijos teorija – pagrindinės komunikacinės funkcijos naudojamos siekiant paveikti auditoriją

Meyeris pabrėžia, kad vis dėlto dažnu atveju konkretus sukonstruotas juokas gali būti paaiškinamas bet kuria iš trijų pagrindinių teorijų, priklausomai nuo vertintojo pozicijos, tad vien kilmės teorijos vertinimui nepakanka⁴⁶. Dėl šios priežasties jis siūlo žvelgti į juoko retorines funkcijas ir kuriamą poveikį, nes humoras ir juokas dažnai naudojami komunikacijoje konstruojant žinutes dėl kelių priežasčių – visų pirma dėl pramogos, bet taip pat ir dėl įtikinimo funkcijos⁴⁷. Kaip papildomus siekius taip pat galima išskirti norą įtraukti, susidraugauti, patikti auditorijai, kitaip perteikti žinią ir pan. Tai leidžia galvoti apie juoko komunikacines funkcijas, kadangi dažniausiai sprendimas naudoti humorą komunikacijoje, ypač iš anksto pasiruošiant tekstus laidoms ar socialinių tinklų platformoms, yra tikslingas ir suplanuotas, tai galioja ir šio darbo atveju.

Meyeris išskiria keturias pagrindines juoko funkcijas, kuriomis papildo pagrindines juoko teorijas kalbėdamas apie komunikacinę aspektą ir poveikį auditorijai⁴⁸:

1. identifikacinę/tapatavimo(si) (*identification*),
2. (iš)aiškinamąją (*clarification*),
3. įteisinimo, spaudimo (*enforcement*),
4. ats(is)kyrimo (*differentiation*).

---

⁴⁵ Meyer, „Humor as a Double-Edged Sword“, 316.

⁴⁶ Meyer, „Humor as a Double-Edged Sword“, 315.

⁴⁷ Meyer, „Humor as a Double-Edged Sword“, 310-311.

⁴⁸ Meyer, „Humor as a Double-Edged Sword“, 317.

Identifikacinė funkcija yra visų pirma skirta kurti tam tikrą bendrumą tarp komunikuojančiojo ir auditorijos, taip siekiant didinti pasitikėjimą bei autoritetą⁴⁹. Šios funkcijos išraiškos gali būti įvairios, viena dažniausiai ir paprasčiausiai suprantamų – autoironija, kai kalbantysis šaiposi pats iš savęs tuo parodydamas, kad yra atviras, pažeidžiamas, leidžia auditorijai pasijusti tame pačiame lygyje su kalbančiuoju. Tapinas neretai pasinaudoja šiuo įrankiu „Laikykitės ten“ laidose, kalbėdamas apie save arba apie Lietuvą, pavyzdžiui, „Laikykitės ten“ laidoje „Kandidatų tynk tynk ir Skvernelio šou“ kreipdamasis į pasaulio lietuvius įvardina, kad prastai organizavome referendumą:

„Žiūrėkit, chebra, aš suprantu, kad jums yra pikta, pasaulio lietuviai. Aš suprantu. Pernai mes sudirbom jūsų referendumą dėl dvigubos pilietybės, tikrai svarbus klausimas, mes įsidėjom rankas į subinę ir organizavom prasčiau nei Kulių auksinės varpos kolūkis derliaus nuėmimo šventę. Prasčiau negu Krivickas ir Puteikis skydelį užsideda. Sori, sori, kad taip gavosi“⁵⁰.

Identifikacinį poveikį pasiekti gali padėti bendrų problemų aptarimas per juokų prizmę, tokiu būdu taip pat parodant auditorijai, kad yra tam tikri ją ir kalbėtoją vienijantys tematiniai faktoriai. Tapino veikla remiasi šiuo aspektu, kadangi laidose ir komunikacijoje jis nuolat adresuoja politinius iššūkius, aktualius jo auditorijai, ir labai dažnu atveju tą daro pasitelkdamas humoro formas.

Aiškinamoji funkcija pasitarnauja siekiant užfiksuoti tam tikras žinutes ar faktus auditorijos galvose – pasitelkiant juokus gali pavykti adresuoti tam tikras situacijas, jas išaiškinti ir netgi pasiūlyti sprendimus ar konkrečius veiksmus lengviau nei darant tai be humoro. Tai paaiškinama tuo, kad juokas padeda žmonėms geriau įsiminti žinutę⁵¹, bei lengviau (ne taip rimtai) priimti idėjas jautriais klausimais. Meyeris su šia funkcija taip pat sieja ir (ne)tyčinius juokus, kai, pavyzdžiui, sakinio formuluotė skelbime, politiko kalboje ar pan., skamba ne taip, kaip buvo originaliai suplanuota ar yra įprasta – įvyksta juokingas žodžių žaismas, minties neatitikimas ar pan.⁵²

Įteisinimo funkcijos tikslas yra diegti kažkokias normas ar idėjas ir/ar kritikuoti, tačiau pasitelkiant humorą ir juokus tai daroma švelniau nei naudojant tiesioginę kritiką ar rimtą retoriką. Ši funkcija remiasi tam tikru numanomų normų žinojimu, o nuokrypis nuo numanomos normos traktuojamas kaip juokingas ir vertas pasijuokimo, Meyeris pateikia labai paprastą ir gyvenimišką

⁴⁹ Meyer, „Humor as a Double-Edged Sword“, 318.

⁵⁰ „Kandidatų tynk tynk ir Skvernelio šou || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S05E02“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 05:12, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 rugsėjo 20 d., <https://www.youtube.com/watch?v=U4AtZk7gWsk>, 2 Priedas, 1 įrašas.

⁵¹ Meyer, „Humor as a Double-Edged Sword“, 319

⁵² Meyer, „Humor as a Double-Edged Sword“, 320.

to pavyzdį, kai vaikai paprašomi pabaigti patarles ar įprastus posakius, juos pabaigia visai ne taip, kaip suaugusieji – auditorijai tai gali būti juokinga, nes neatitinka įprastos normos ir žinojimo⁵³. Ši funkcija tampriai siejasi su pranašumo teorija, nes dažniausiai juokinga yra dėl to, kad auditorija supranta „kaip turi būti“, todėl ši funkcija dažnai panaudojama politiniame kontekste norint kritikuoti oponentus dėl jų pasirinkimų ar sprendimų.

At(si)skyrimo funkcija yra gana aiškaus pobūdžio – jos pagrindinis tikslas yra atskirti kalbėtoją ir tam tikrą auditorijos dalį nuo juoko objekto ir parodyti tą skirtumą, tačiau tokios situacijos taip pat siejasi ir su pirmąja, identifikacine, funkcija, kadangi auditorija identifikuoja su kalbėtoju. Pagrindinis skirtumas yra aktyvus ir tikslingas siekis atskirti per juoką, pateikti kritiką, įvardinti priežastis bei, svarbiausia, sukurti kažkokią opoziciją. Meyeris pateikia paprastą tokio tipo juokų pavyzdį – amerikietiškus anekdotus apie teisininkus, kuriuose jie įvardinami kaip žmonių grupė, neturinti širdies, meluojanti ir pan.⁵⁴

Meyeris taip pat identifikuoja tam tikrus juoko teorijų ir funkcijų sąryšius, kuriuos galima matyti lentelėje (Lentelė 1). Pranašumo teorija siejasi su daugiausia funkcijų, net trimis: identifikacine, įteisinimo ir atskyrimo. Neatitikimo teorijai artimiausios aiškinamoji ir atskyrimo funkcijos, o iškrovos – identifikacinė. Šie sąryšiai paaiškina ir anksčiau aptartas juoko teorijų pritaikymo tam tikroms komunikacinėms situacijoms tendencijas – pranašumo teorijos komunikacinės funkcijos labai tinka kritikai, kadangi auditorija gali identifiкуoti save su pranešėju, aiškiai atsiskirti nuo kritikos objekto, įteisinimo funkcija išryškina neatitikimus bendroms normoms ar lūkesčiams ir tokiu būdu dar pastiprina auditorijos pranašumo jausmą. Neatitikimo teorija su įteisinimo ir aiškinamąja funkcijomis leidžia lengvesniu tonu komunikuoti apie situacijas, kurioms reikia pokyčio – per juoką išreiškiama kritika ir užtvirtinamas neatitikimas normoms ar siekiams bei lengviau užfiksuojamos žinutės. Iškrovos teorijai būdinga identifikacinė funkcija sudaro galimybes kartu juoktis įtemptose situacijose, tokiu būdu pajaučiant, kad nesį vienas.

Juoko kilmės teorija	Juoko komunikacinė funkcija
Pranašumo	Identifikacinė, įteisinimo, atskyrimo
Neatitikimo	Aiškinamoji, atskyrimo
Iškrovos	Identifikacinė

Lentelė 1. Juoko kilmės ir komunikacinių funkcijų sąryšiai pagal Meyerį.⁵⁵

⁵³ Meyer, „Humor as a Double-Edged Sword“, 320, pavyzdžiui, plačiai žinoma frazė „It’s always darkest before the dawn“ („Visada tamsiausia prieš aušrą“ M.M.) vaikas užbaigė „It’s always darkest before ... daylight savings time“ („Visada tamsiausia prieš ... laiko persukimą“ M.M.)

⁵⁴ Meyer, „Humor as a Double-Edged Sword“, 322, „Why don’t snakes bite attorneys? Professional courtesy“ („Kodėl gyvatės nekanda teisininkams? Profesinis solidarumas“ M.M.)

⁵⁵ Meyer, „Humor as a Double-Edged Sword“, 317.

Tačiau svarbiausias aspektas, kurį išskiria Meyeris ir kiti autoriai, yra tam tikras juoko, kaip komunikacijos įrankio, paradoksas – humoro panaudojimas gali vienyti ir skaldyti auditoriją bei visuomenę tuo pačiu metu⁵⁶. Ši ypatybė yra svarbi ir šio darbo kontekste, kadangi Tapino ir komunikacijoje konkrečiose nagrinėjamosiose situacijose visada yra kvietimas imtis kažkokio veiksmo bei lūkestis, kad prisijungs kuo daugiau žmonių.

2.3. Satyros tipai ir jų galimas poveikis auditorijai

Kaip jau aptarta anksčiau, didžioji dalis juoką ir satyrą nagrinėjančių autorių išskiria du pagrindinius satyros tipus – *horacinę* ir *juvenalinę* satyrą⁵⁷. Horacinė apibūdinama kaip lengvesnė, kelianti šypsena ir esanti arčiau įprasto juokavimo, istoriškai kylanti iš komedijos žanro, juvenalinė⁵⁸ – aštri, kandi ir neretai priartėjanti prie tragedijos ir netgi patyčių⁵⁹. Abu šie tipai turi tam tikras poveikio ir politinio turinio apdorojimo (angliškai *processing*) auditorijai tendencijas, apie kurias kalba LaMarre et al. savo tyrime: dėl savo komedijos kilmės horacinė satyra auditorijai dažnai gali kelti šypsena ir būti priskirta „tiesiog juokams“, t.y. skaitytojais ar žiūrovais nėra linkę traktuoti ir nagrinėti rimtai politinių argumentų ar faktų, jei jie jiems perduodami šio tipo satyros kontekste, jie tiesiog juokiasi ir negalvoja apie, tarkim, kaip reikėtų spręsti aptariamą situaciją⁶⁰. Dėl šios priežasties šis tipas tiesiogiai siejasi ir su juoko kilmės iškvėvos teorija. Labai geras šio tipo pavyzdys yra anksčiau minėtas Simpsonų serialas, kurį dalis žiūrovų žiūri tiesiog kaip linksma animacinį serialą. Tuo tarpu juvenalinė satyra kelia kitą turinio apdorojimo iššūkį – La Marre et al. šiam procesui priskiria resursų priskyrimo (angliškai *resource allocation*) terminą, tuo nurodydami, kad šio tipo satyros apdorojimas reikalauja daug daugiau supratimo ir įsigilinimo į tai, ką tiesiogiai komunikuoja satyros autorius(ė) ir ką ji(s) iš tiesų tuo nori pasakyti, todėl kyla sunkumų tiek suprasti satyrą, tiek galvoti apie kažkokius politinius ar pilietinius veiksmus⁶¹. Taip pat išskiriama tendencija, kad horacinės satyros atveju auditorija turi daugiau galimybių pati pasirinkti, kuri turinio dalis yra verta dėmesio, kai tuo tarpu juvenalinės satyros atveju daugiau atsakomybės turinio konstravimui tenka satyros kūrėjams – kadangi toks turinys kompleksiškas ir reikalaujantis daugiau analitinių pajėgumų, nuo kūrėjų priklauso, kaip aiškiai jie pateikė satyrą, kiek po konkretaus atvejo leido auditorijai tai permąstyti ar pateikė konkrečių paaiškinimų, kurie sutrumpino apdorojimo kelią

⁵⁶ Meyer, „Humor as a Double-Edged Sword“, 311.

⁵⁷ Holbert et al., „Young Voter Perceptions of Political Satire as Persuasion“, 172;

Heather L. LaMarre, Kristen D. Landreville, Dannagal Young & Nathan Gilkerson, „Humor Works in Funny Ways: Examining Satirical Tone as a Key Determinant in Political Humor Message Processing“, *Mass Communication and Society*, 17:3, (2014), 402.

⁵⁸ Žodžio kilmė nuo romėnų poeto Juvenalio, satyriko parašiusio 16 satyrų apie Romą I-II a. po Kr. Donald L.

Wasson, „Juvenal“, *World History*, žiūrėta 2021 m. gruodžio 11 d., <https://www.worldhistory.org/Juvenal/>.

⁵⁹ Holbert et al., „Young Voter Perceptions of Political Satire as Persuasion“, 172.

⁶⁰ LaMarre et al., „Humor Works in Funny Ways“, 403-404.

⁶¹ LaMarre et al., „Humor Works in Funny Ways“, 404-405.

ir leido pereiti prie išvadų ar veiksmų generavimo⁶². Juvenalinė satyra labiau siejasi su pranašumo ir neatitikimo kilmės teorijomis.

2.4. Satyros kūrimo priemonės

Don J. Waisanen išskiria tris satyros kūrimo priemones, kurios gali pasitarnauti šio darbo analizei:

- a) Parodijos poliglosija (*Parodic Polyglossia*);
- b) Satyrinis specifiškumas (*Satirical Specificity*);
- c) Kontekstinis konfliktas (*Contextual Clash*)⁶³.

Nors šios priemonės nėra susietos su konkrečiu satyros tipu, juoko kilmės teorija ar komunikacinėmis funkcijomis, visgi jų naudojimo identifikavimas gali padėti suprasti, kokias komunikacines funkcijas norima įgalinti, kuriant konkretų satyrinį turinį laidose ir socialinių tinklų komunikacijoje, todėl tikslinga jas apžvelgti plačiau.

Parodijos poliglosija arba daugiakalbystė-daugiabalsiškumas (*Parodic Polyglossia*, toliau tekste – PP) – priemonė, kai parodijai ir satyrai kurti vienas žmogus naudoja skirtingus balsus, įvaizdžius, surengia mini spektaklį arba tiesiog pakeičia balso toną kad ir vienai frazei, bet taip išryškina absurdą ar neatitikimą⁶⁴. Gana ryškūs tokios priemonės pavyzdžiai – Stewartas laidose impersonuoja JAV prezidentą G.W. Bushą daugiausia tiesiog balsu, Colbertas savo laidoje *The Colbert report* naudoja du balsus *The Word* sekcijoje, kur ekraną dalina pusiau – vienoje pusėje jis kaip žinių vedėjas, kitoje – rašytas tekstas, kitas balsas ir kita forma⁶⁵. Tačiau Colbertas beveik visada yra *in character*, t.y. vaidina tam tikrą personažą, tuo tarpu Tapinas labiau laikosi Stewarto ir Oliverio pozicijos, tik retkarčiais panaudodamas šią priemonę tiesiogiai ir ryškiai. Kitas ryškus tokios priemonės pavyzdys – Colberto vizitas universitete, kurio metu jis vaidina profesorių, panaudoja prezidento Kenedžio (JFK) balsą ir savaime yra atpažįstamas kaip laidos *The Colbert report* veidas – respublikonas⁶⁶. Priemonė išdidina, multiplikuoja, daugina diskursines linijas ir jų galimybes. Tapino rašytiniu atveju galima būtų traktuoti panaudojamas ar sukurtas citatas kaip tokios priemonės pavyzdį, pvz., 2020 10 15 įrašė apie V.Tomaševskio reakciją⁶⁷. Laidose ryškus pavyzdys, kai pasitelkiami kiti balsai situacijai sukurti, pavyzdžiui, „Koronaviruso lyderiai ir

⁶² LaMarre et al., „Humor Works in Funny Ways“, 405-406.

⁶³ Don J. Waisanen, „A Citizen's Guides to Democracy Inaction: Jon Stewart and Stephen Colbert's Comic Rhetorical Criticism“, *Southern Communication Journal*, 74:2, (2009), 123.

⁶⁴ Waisanen, „A Citizen's Guides to Democracy Inaction“, 123.

⁶⁵ Waisanen, „A Citizen's Guides to Democracy Inaction“, 124-125

⁶⁶ Waisanen, „A Citizen's Guides to Democracy Inaction“, 126.

⁶⁷ Andrius Tapinas, „Stop the press! Viskas yra ne taip, kaip mes galvojome“, Facebook įrašas, 2020 10 15, <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10222083272144082>, plačiau 1 priede, Įrašas 1.

lūzeriai“ laidoje kuriama pasakojimo linija su nematomu, bet atsakančiu į Tapino klausimus G.Nausėda⁶⁸.

Satyrinis specifiškumas (*Satirical Specificity*, toliau tekste – SS) – priemonė, kai abstraktūs pasisakymai ar lozungai kritikuojami juos priešpastatant kasdienėms aktualijoms ar situacijoms, per konkrečius pavyzdžius parodant, kad politikų pažadai ir lozungai neveikia, nes egzistuoja labai aiškūs ir konkretūs tą įrodantys faktai⁶⁹. Svarbu atkreipti dėmesį, kad ši priemonė visų pirma netaikyta ne į pasisakymo formas, bet į turinio kritiką, t.y. pasisakymas kritikuojamas ne todėl, kad yra prastai sukonstruotas ar neaišku, ką norima pasakyti, bet todėl, kad yra panašus į lozungą ar rinkiminę kampaniją, kai tiesiog dalinami pažadai, vengiama realių faktų ar pan. Labai dažnas priemonės panaudojimo principas – konkretų politinį lozungą ar teiginį pakomentuoti suteikiant jam platesnį ir konkretesnį bei realų kontekstą, priemonė gali būti naudojama tiek verbaliai, tiek audiovizualiai, pavyzdžiui, pasakoma citata, o ekrane atsiranda juoką sukeliantis jos patikslinimas. Iš esmės satyrinio specifiškumo priemonė remiasi kritiniu mąstymu, būtinu analizuojant ir apdorojant politinius teiginius. Geras tokios priemonės pavyzdys – epizodas iš laidos „Kandidatų pinigėliai, diplomėliai ir užsienio kalbos“, kai vertinamas Tomaševskio teiginys, kad jų partijos logotipas nėra nuplagijuotas – čia pat parodomi kiti labai panašūs, ankstesni pavyzdžiai (Pav. 1).

#LaisvėTV #LaikykitėsTen
Kandidatų pinigėliai, diplomėliai ir užsienio kalbos || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S05E05

#LaisvėTV #LaikykitėsTen
Kandidatų pinigėliai, diplomėliai ir užsienio kalbos || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S05E05

Pav. 1 Iškarpos iš laidos „Kandidatų pinigėliai, diplomėliai ir užsienio kalbos“ || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S05E05“, <https://www.youtube.com/watch?v=c6P5b5u1rU4>⁷⁰

Kontekstinis konfliktas (*Contextual Clash*, toliau tekste – CC) – priemonė, kai tam tikros situacijos ar teiginiai yra lyginami arba perkelti į kitą kontekstą tam, kad susidarytų kontrastas arba išryškėtų absurdas⁷¹. Kontrastą sukurti gali padėti kito konteksto panaudojimas, pavyzdžiui,

⁶⁸ „Koronaviruso lyderiai ir lūzeriai || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S04E27“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 14:10, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. balandžio 12 d., https://www.youtube.com/watch?v=rQ2edrcyW_o, 2 Priedas, 2 įrašas.

⁶⁹ Waisanen, „A Citizen's Guides to Democracy Inaction“, 127.

⁷⁰ „Kandidatų pinigėliai, diplomėliai ir užsienio kalbos || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S05E05“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 10:15-10:41, paskelbta 2020 m. spalio 9 d., <https://www.youtube.com/watch?v=c6P5b5u1rU4>, 2 Priedas, 3 įrašas.

⁷¹ Waisanen, „A Citizen's Guides to Democracy Inaction“, 130-132.

palyginimas su kultūros, namų situacijomis, taip pat tam tikras hiperbolizavimas. Kontrastą padeda sukurti ir schema *normalus žmogus nenormalioje situacijoje – nenormalus žmogus normalioje situacijoje*. Ryškus tokios priemonės pavyzdys 2020 10 15 Tapino įrašas apie Tomaševskio kreipimuisi į institucijas:

„Valdemaras kontratakuoja. Po valandos Seime prasidės Valdemaro Tomaševskio, Seimo narės Vandos Kravčionok ir VRK nario Valdemar Urban, kuris yra voratinklio šeimos narys, nes dirbo Tamašunienės patarėju, o po to tapo jos ministerijos kancleriu, viskas čia gerai, spaudos konferencija „Dėl šiurkščių įstatymų pažeidimų ir skundų dėl pripažinimo Seimo 2020 m. spalio 11 d. rinkimų daugiamandatėje rinkimų apygardoje negaliojančiais“.

Konferenciją galėsite stebėti čia: https://www.youtube.com/watch?v=Rm_-GeVTWvc
Taip, kad galimai eisim visi balsuoti iš naujo. Ir eisim tol, kol Tomaševskis surinks tuos savo 5 procentus“⁷².

Šios priemonės leidžia įvesti daugiau konteksto ir žiūros taškų kalbant apie politines ir pilietines temas ir situacijas, taip pat padeda kelti atskaitomybės klausimus per konkrečių detalių paiešką. Šių priemonių naudojimas gali sukurti erdvės pilietiniam ir politiniam veiksmui iš auditorijos pusės, nes padeda kelti klausimus ir ieškoti atsakymų⁷³.

3. Tapino satyros ir pilietinės mobilizacijos akcijų medžiagos analizė

3.1. Medžiagos atranka

Šio darbo analizei pasirinktos keturios Tapino ir „Laisvės TV“ organizuotos akcijos, vykusios 2020-2021 metais: „Laikykites, medikai“, „Laisvės Kelias“, „Viso gero, Voldemortai“, „Nacionalinė peticija „Pabudome ir kelkimės““ (toliau – „Nacionalinė peticija“). Šie atvejai pasirinkti dėl to, kad akcijų metu visuomenė ir sekėjai buvo aktyviai kviečiami dalyvauti – aukoti lėšas, susirinkti palaikyti Baltarusijos protestus, balsuoti ar užpildyti formą internete, ir sulaukė gausios reakcijos – „Laikykites, medikai“ metu pavyko surinkti 2 410 540 eurų lėšų, „Laisvės kelyje“ dalyvavo 50000 žmonių, „Viso gero, Voldemortai“ akcija sulaukė daugybės reakcijų tiek visuomenėje, tiek ir iš politikų, nors ir negalima patvirtinti fakto, kad ji turėjo tiesioginės įtakos tam,

---

⁷² Andrius Tapinas, „Valdemaras kontratakuoja. Po valandos Seime prasidės Valdemaro Tomaševskio, Seimo narės Vandos Kravčionok ir VRK nario Valdemar Urban, kuris yra voratinklio šeimos narys, nes dirbo Tamašunienės patarėju, o po to tapo jos ministerijos kancleriu, viskas čia gerai, spaudos konferencija“, Facebook įrašas, 2020 10 15, <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10222084514575142>, plačiau 1 priede, Įrašas 3.

⁷³ Waisanen, „A Citizen's Guides to Democracy Inaction“, 136.

kad į LR Seimą nepateko Lietuvos lenkų rinkimų akcija – Krikščioniškų šeimų sąjūdis (toliau – LLRA). „Nacionalinės peticijos“ metu forma užpildyta 887 255 kartus (nors ir nebūtinai tikrais vardais).

Šiame darbe nagrinėti Tapino asmeninės paskyros socialiniame tinkle „Facebook“ akcijų metu skelbti tekstai bei tematiškai susijusios „Laikykitės ten“ laidos. Skirtingos medijos pasirinktos tikslingai siekiant pamatyti kaip jos viena kitą papildo skirtingų iniciatyvų metu. Nuspręsta analizuoti asmeninę Tapino paskyrą dėl jos aktyvumo ir plataus naudojimo, autorius ir „Laikykitės ten“ laidose identifikuoja, kad jo pagrindinis komunikacinis kanalas yra asmeninė paskyra ir ten bus pristatomi „Laikykitės, medikai“ rezultatai ir naujienos⁷⁴, be to, kaip jau ir aptarta anksčiau, Tapinas šiuo atveju tampa fukojišku organizaciniu centru, komunikuojančiu bendrą organizacinę žinią, tad ir jo asmeninė paskyra nebėra tiesiog asmeninė. Iš viso analizuoti 174 Tapino įrašai bei 17 laidų. Svarbu atkreipti dėmesį, kad visų atvejų trukmė ir komunikacijos intensyvumas skyrėsi.

Šios keturios pasirinktos situacijos magistriniame darbe taip pat įvardijamos kaip „atvejai“. Atveju šiame darbe laikoma aiškiai identifikuojama ir įvardijama, savo pavadinimą turinti, visuomenės reakcijų ir dalyvavimo sulaukusi akcija, iniciatyva arba projektas, inicijuoti Tapino ir „Laisvės TV“ komandos. Kiekvieno atvejo medžiagos turinį sudaro Tapino komunikacija asmeninėje paskyroje „Facebook“ socialiniame tinkle ir su atveju tematiškai susijusių „Laikykitės ten“ laidų turinys.

Kiekvienas atvejis pasirinktas tikslingai dėl savo specifikos, kurią verta trumpai apžvelgti prieš pereinant prie išsamesnės atvejų analizės. Pirmasis pasirinktas projektas „Laikykitės, medikai“ žymi ryškų pokytį Tapino ir „Laisvės TV“ veikloje, kadangi buvo sulaukta rekordiško visuomenės įsitraukimo, surinkta beveik pustrėčio milijono eurų paramos, dėl to medicininėmis priemonėmis aprūpintos virš 300 gydymo įstaigų. Šis atvejis išsiskiria savo mobilizacine nuotaika, kadangi startavo pirmojo karantino metu, bei dideliu kiekiu tiesioginių kvietimų, taip pat yra geras pavyzdys, kai kvietimas veikti įtraukiamas į kuriamą turinį nebūtinai jį susiejant tematiškai, dažniausiai net nesiejant apskritai. Dėl specifinio kvietimo aukoti pinigais, akcijos medžiagai būdingas siekis transliuoti atvirumą ir sąžiningumą aiškiai atsiskaitant už veiklas, tai tiesiogiai susisiejo su satyrinėmis šios akcijos temomis.

Antrasis atvejis, „Laisvės kelio“ iniciatyva, pasirinktas dėl išskirtinio organizacinio motyvo – išreiškiamos paramos Baltarusijos piliečių protestams, t.y. tiesioginės kritikos kaimyninės šalies valdžiai ir jos veiksams, bei siekio atkartoti Baltijos kelio sėkmę. Šio atvejo gerokai mažesnė trukmė ir apimtis leido aiškiai palyginti skirtingas medijas ir politinės satyros raiškos skirtumus

---

⁷⁴„Verslas karantine ir Seimo gėda || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S04E26“, nufilmuota 2020 m., 00:44, Youtube vaizdo įrašas, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. balandžio 5 d., https://www.youtube.com/watch?v=0hK_Cr46TNO, 2 Priedas, 4 įrašas

jose. Šiuo atveju išryškėjo skirtumas tarp komunikacijos socialinėje erdvėje ir laidoje – pastarojoje satyros raiška daug įvairesnė, turtingesnė ir jos žymiai daugiau, kai tuo tarpu socialinio tinklo erdvė buvo palikta kvietimui ir organizacinėms žinutėms.

Trečiasis atvejis, akcija „Viso gero, Voldemortai“, pasirinkta dėl politinio kvietimo aspekto – jei pirmieji atvejai buvo labiau pilietiški, tai trečiasis išsiskiria tuo, kad kvietimas yra būti ne tik pilietiškiems, bet ir politiškais – balsuoti prieš vieną labai konkrečią partiją. Toks pokytis taip pat galimai lėmė ir satyros pobūdį medžiagoje, tos pačios juokavimo tendencijos vyrauja tiek tekstinėje medžiagoje, tiek laidų turinyje, o tai leido pažvelgti giliau į konkrečias taikomas satyros priemones ir metodus, pasirinktus perteikti kvietimo ir kritikos mintį.

Ketvirtasis atvejis, „Nacionalinė peticija“, išsiskiria iš visų itin trumpa trukme ir savo pamatiniu motyvu – nuo pat pradžių konstruota kaip satyrinė priemonė, siekianti parodyti kai kurių politikų veiklos absurda, akcija yra puikus heterogeniškos medžiagos pavyzdys, leidžiantis iš toliau pamatyti ir tam tikras politinės satyros rizikas.

3.2. Metodas

Prieš pereinant prie medžiagos analizės apžvalgos, tikslinga aptarti metodą, kuriuo analizė buvo atlikta. Kiekvieno atvejo medžiaga susisteminta atrenkant tematiškai susijusius įrašus iš Tapino asmeninės paskyros socialiniame tinkle „Facebook“ bei tematiškai susijusių „Laikykitės ten“ laidų ištraukas. „Facebook“ įrašų atveju nagrinėtas paskelbtas tekstas ir vizualinė medžiaga (tais atvejais, kada ji naudota vietoj ar šalia teksto), komentarų skiltis šiame darbe nenagrinėta. Toliau darbe aptariami konkretūs pavyzdžiai dėl patogumo susisteminti pirmajame priede (1 Priedas). Tematiškai susijusių laidų juokai, minimi darbe, transkribuoti ir pateikiami antrajame priede (2 Priedas), juos analizuojant atsižvelgta tiek į tekstinę, tiek į vaizdinę bei garsinę medžiagą.

Analizės metu buvo siekiama identifikuoti ar/kaip juokai ir satyros priemonės naudojami kviečiant veikti bei kokio tipo juokai pasitelkiami tokiu atveju. Todėl turinio analizės metu naudotas algoritmas:

1. Tematiškai susijusiame turinyje identifikuojami juokai.
2. Jei įmanoma, juokai priskiriami satyros tipui ir priemonių grupei pagal Waisanen tipologiją.
3. Identifikuojama galima komunikacinė funkcija(os), kurią atlieka juokas, pagal Meyerio klasifikaciją.
4. Nustatoma galima juoko kilmės teorija juokui, remiantis trimis pagrindinėmis juoko kilmės teorijomis.
5. Patikrinama ar kontekste yra tiesioginis kvietimas veikti – paaukoti, užsiregistruoti, atvykti, balsuoti, užpildyti formą/pasirašyti.

6. Įvertinamos atvejo juokų ir kvietimo veikti tendencijos, būdingumai ir išskirtinumai.

Svarbu atkreipti dėmesį, kad toliau tekste pateikiamos analizės metu identifikuotos tendencijos, dėsningumai, atvejų išskirtinumai, o ne kiekvienas analizuotas juokas ar epizodas. Kaip jau minėta anksčiau, skirtingi atvejai aptariami skirtingai taip išryškinant jų specifiškumą ir analizės metu identifikuotą įvairovę.

3.3. Pirmasis atvejis – „Laikykitės, medikai“

3.3.1. Situacijos kontekstas

Lietuvą užklupus Covid-19 pandemijai, 2020 m. kovo mėnesį įvestas karantinas, o šalis susidūrė su iššūkiais norėdama užsitikrinti medicininių priemonių kiekius, medikai ėmė kelti klausimą, kaip dirbti tokiomis sąlygomis, nes apsaugos priemonių trūko beveik visose gydymo įstaigose. Kovo 18 d. Tapinas kartu su „Laisvės TV“ iniciavo projektą „Laikykitės, medikai“. Ši iniciatyva paskelbta dviem etapais, pirma žurnalistė Rita Miliūtė „Laisvės TV“ kanale pranešė apie iniciatyvos startą ir kvietė prisidėti medicininėmis priemonėmis, vėliau tą pačią dieną Tapinas savo asmeninėje paskyroje socialiniame tinkle „Facebook“ paskelbė įrašą, kviečianti prisidėti finansiškai⁷⁵. Projekto tikslas – padėti medikams kovoje su koronavirusu tiekiant įvairias apsaugos priemones (respiratorius, kaukes, pirštines, antbačius ir pan). Sekėjai ir visi, palaikantys medikus, buvo raginami paremti iniciatyvą finansiškai arba asmeninėmis priemonėmis. Intensyviausias akcijos vykdymo ir viešinimo etapas truko nuo kovo 18 d. iki gegužės 1 d., kai sustabdytas oficialus lėšų rinkimas. Tai lėmė koronaviruso sezoniškumas ir įstaigų poreikiai gauti priemonių kovai su juo, tačiau dalis lėšų palikta rudenii. Rudenį prasidėjus antrajai pandemijos bangai akcijos organizatoriai šiek tiek keitė veikimo strategiją – iš pradžių inicijavo aiškios ir įrodymais grįstos informacijos apie COVID-19 generavimą viešajai erdvei, įdarbindami penkis „Įrodymais pagrįstos medicinos grupės“ narius. Vėliau sausį projektas sulaukė prašymo pagelbėti su konkrečiais gydymo įstaigų medicininės įrangos poreikiais, trumpam atnaujino lėšų rinkimą. Įgyvendinus tikslus apie iniciatyvos pabaigą viešai Tapinas pranešė 2021 vasario 12 dieną asmeninėje paskyroje dėkodamas už aktyvumą ir rezultatus, o oficialiai projektas baigė veiklą 2021 m. gegužės 19 d. po audito⁷⁶. Šiame darbe daugiausia dėmesio skiriama intensyviausiam akcijos periodui 2020 m. kovo – birželio mėnesiais.

---

⁷⁵ Andrius Tapinas, „Vienas SVARBIAUSIŲ mano įrašų“, Facebook įrašas, paskelbtas 2020 m. kovo 18 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10220124617338936>, plačiau 1 priede, Įrašas 4.

⁷⁶ „Iniciatyvos „Laikykitės, Medikai!“ galutinė finansinė ataskaita“, laikykitėsmedikai.lt, žiūrėta 2022 m. sausio 3 d., <https://laikykitesmedikai.lt/laikykitesmedikai/galutine-projekto-ataskaita/>

Akcija sulaukė didžiulio visuomenės ir įvairių verslų palaikymo, iniciatyvos metu surinkta 2 410 540 eurų, medicininėmis priemonėmis paremta 324 įstaigų – ligoninių, poliklinikų, slaugos namų, o „Laisvės TV“ nurodo, kad tai iki šiol didžiausia sutelktinio finansavimo iniciatyva Lietuvoje⁷⁷. Iniciatyvos metu susidurta su keblumais perduodant medicininės priemonės medikams, nes kai kurių ligoninių administracijos neigė tokį poreikį, tokia jų reakcija sukėlė papildomų iššūkių organizatoriams, ligoninių vadovai, Vyriausybė ir ypač Sveikatos apsaugos ministras Aurelijus Veryga sulaukė daug kritikos, tai taip pat tapo politinės satyros objektu komunikacijoje.

3.3.2. Medžiagos apimtis

Iš viso identifikuoti 74 tematiškai susiję įrašai Tapino asmeninėje paskyroje socialiniame tinkle „Facebook“, iš jų 25 turi politinės satyros bruožų arba konkrečių satyros priemonių. Nagrinėtų įrašų laikotarpis 2020 03 18 – 2021 02 12. Įrašų paskelbimo intensyvumas skirtingas, pirmaisiais akcijos mėnesiais per vieną dieną skelbta po du-tris, kartais ir daugiau įrašų, vėliau intensyvumas sumažėjo, tai sietina ir su aktyviosios, mobilizacinės fazės pabaiga – gegužės 1 d. sustabdytu lėšų rinkimu, atėjusiu vasaros sezonu. Mažesnis intensyvumas rudenį nulemtas bendro pagerėjusio šalies pasiruošimo tvarkytis su pandemijos iššūkiais.

Taip pat identifikuotos 7 „Laikykitės ten“ laidos, kuriose paminima iniciatyva, laikotarpis sutampa su aktyviausia akcijos faze: 2020 03 22 – 2020 05 03. Laidų turinio intensyvumas taip pat skiriasi – penkiose laidose tiesiog kelis kartus primenama, kad vyksta iniciatyva, intensyvumas varijuoja tarp 1-3 paminėjimų. Daugiau tematiškai susijusio dėmesio skiriama antroje laidoje „Medikų vargai ir antra savaitė karantine || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S04E25“ bei ketvirtoje laidoje „Koronaviruso lyderiai ir lūzeriai || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S04E27“.

3.3.3. Projekto „Laikykitės, medikai“ medžiagos turinys

Šio projekto medžiaga, dalinai dėl trukmės ir greito tempo, dalinai dėl tematikos ir visuomenės įjautrinimo, labai įvairiapusiška, liečianti skirtingus klausimus ir temas ir dėl to labai varijuojanti intensyvumu priklausomai nuo etapo. Visų pirma, medžiaga išsiskyrė aiškia skirtimi rašytinėje komunikacijoje Facebook tinkle – didesnė pusė (48 iš 74) įrašų buvo skirti tiesioginiam kvietimui bei atsiskaitymui apie padarytus darbus, pristatytas priemones bei panaudotas lėšas ir būtent šie įrašai politinės satyros ar apskritai juoko požymių neturėjo⁷⁸. Šie įrašai išsiskyrė ypač išsamiais aprašymais, visų įstaigų ir pristatytų priemonių išvardijimu, todėl ir jų apimtis yra

⁷⁷ „Iniciatyvos „Laikykitės, Medikai!“ galutinė finansinė ataskaita“, laikykitesmedikai.lt, žiūrėta 2022 m. sausio 3 d., <https://laikykitesmedikai.lt/laikykitesmedikai/galutine-projekto-ataskaita/>

⁷⁸ Andrius Tapinas, „#LaikykitėsMedikai Antroji diena“, Facebook įrašas, 2020 m. kovo 19 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10220141267915190>, plačiau 1 priede, Įrašas 5. Įrašas 5

išskirtinai didelė. Bendroje projekto komunikacijoje jaučiamas siekis parodyti skaidrumą ir atskaitingumą, papildomai taip pat paskelbta keletas oficialių ataskaitų⁷⁹, taip kuriant tam tikrą priešpriešą su viešojo sektoriaus skandalais dėl vykdomų pirkimų, o socialinio tinklo įrašų formatas tinkamesnis tokio tipo žinioms nei „Laikykitės ten“ laidos. Laidose ši tema taip pat paliesta, tačiau labiau ne per konkretaus atsiskaitymo prizmę, o būtent per viešojo sektoriaus kritiką ir palyginimą – net keliuose epizoduose Tapinas ironiškai kalba apie tai, kaip sunku nevogti, kai tiek pinigų ranka pasiekama, kaip pavyzdį pamini miestų merus⁸⁰. Bendrai identifikuota tendencija medžiagoje, kad laidose visgi mažiau tiesioginio kvietimo, bet ten, kur kvietimas yra, jis dažniausiai suderinamas su politine satyra taip išlaikant laidos toną ir tikslą.

Šios medžiagos analizės metu identifikuota viena tendencija, išskirianti atvejį iš kitų analizuotų – dėl visai visuomenei aktualaus klausimo bei dėl iš anksto sunkiai numatomos akcijos trukmės ir intensyvumo turinyje yra daug daugiau temų įvairovės ir variacijų, tuo tarpu kituose atvejuose matomas kryptingesnis tematinis juokų ir kvietimų režisavimas. Dėl nenuspėjamos pandeminės situacijos eigos projektas nebuvo su numatyta pabaigos data, iš pirmųjų įrašų matoma, kad organizatorius nustebino visuomenės įsitraukimas ir aktyvumas, dėl to keitėsi akcijos apimtis. Tuo ši akcija išsiskiria iš kitų – „Laisvės kelio“ atveju buvo numatyta renginio diena, „Viso gero, Voldemortai“ atveju terminus diktavo rinkimų datos, „Nacionalinės peticijos“ akcija buvo tikslingai surežisuota trumpa ir baigtinė. Šiuo atveju organizatoriai nebūtinai turėjo sutilpti į apibrėžtą laiko tarpą, todėl ir tematiškai tiek įrašams, tiek laidoms turėjo daugiau laisvės rinktis temas, kritikos objektus ir pan. Tematiškai susijusioje medžiagoje atsirado įvairių juokų, kai kurie formavo tam tikras juokų linijas (pavyzdžiui, visuomeninių pinigų vagystės reiškinys ar Nausėdos aktyvumo klausimas), kai kurie buvo pasitelkti vienkartiniam juokui sukelti ir tuo pačiu priminti apie iniciatyvą, pavyzdžiui, jau antrojo kvietimo metu Guogai atsisakius Seimo nario mandato Tapinas prikiša jam netesėtą pažadą išbūti kadenciją ir kaip išpirką pasiūlo nupirkt ligoninėms trūkstamos įrangos⁸¹. Ne iki galo apibrėžtas iniciatyvos laikas taip pat lemia ir tai, kad dalyje „Laikykitės ten“ laidų apsiribojama tiesioginiais priminimais prisidėti laidos pradžioje ir pabaigoje.

Bendrai analizuojant medžiagą šiam darbui pastebėta tendencija, kad Tapino tekstiniuose įrašuose vizualiniai papildymai nėra labai dažnai naudojami, išskyrus „Viso gero, Voldemortai“ atvejį. Medikų akcijos atvejis taip pat ne išimtis, tačiau verta atkreipti dėmesį į du vizualine

⁷⁹ Andrius Tapinas, „#Laikykitėsmedikai Finansinė ataskaita“, Facebook įrašas, 2020 m. balandžio 27 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10220582353142045>, plačiau 1 priede, Įrašas 6.

⁸⁰ „Verslas karantine ir Seimo gėda || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S04E26“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 00:44, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 balandžio 5 d., https://www.youtube.com/watch?v=0hK_Cr46TNQ, 2 Priedas, 4 įrašas.

⁸¹ Andrius Tapinas, „Aišku, išbūsiu, jeigu penkerius metus Europos Parlamente išbuvau, tai čia išbūsiu ketverius“, Facebook įrašas, 2021 m. sausio 12 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10222716704459494>, plačiau 1 priede, Įrašas 7.

medžiaga papildytus įrašus, nes jie yra skirtingų juokų tipų pavyzdžiai. Tekstinė abiejų įrašų dalis yra trumpa, nurodanti į vizualinę medžiagą, kurios pagrindą abiem atvejais sudaro politikų nuotraukos. Pirmasis, kovo 25 d., įrašas yra horacinės satyros tipo – nesunku suprasti juoką, net vizualiai dviejų skirtingų situacijų sugretinimas kaukių dėvėjimo atžvilgiu parodo absurda, kad politikai patys nesusitaria, kada ir kas turėtų dėvėti kaukes, nuotaiką dar paryškina tekstinė informacija (Pav. 2)⁸².

Pav. 2. Andrius Tapinas, „Susitarti, kas turi būti su kauke, o kas be, yra neįmanoma misija“⁸³

Antrasis, kovo 28 d., įrašas (Pav. 3) jau yra juvenalinės satyros pavyzdys, tiesiogiai nutaikytas į konkretų politiką ir jo elgesį. Nuotraukoje matomas Sveikatos apsaugos ministras Vėlyga, apsirengęs šaulio uniforma, komentuojantis žurnalistams situaciją oro uoste. Satyrai

⁸² Andrius Tapinas, „Susitarti, kas turi būti su kauke, o kas be, yra neįmanoma misija“, Facebook įrašas, 2020 kovo 25 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10220209013368784>, taip pat įtrauktas į įrašų priedą (1 priede, **Error! Reference source not found.**Įrašas 8)

⁸³ Andrius Tapinas, „Susitarti, kas turi būti su kauke, o kas be, yra neįmanoma misija“, Facebook įrašas, paskelbtas 2020 m. kovo 25 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10220209013368784>, taip pat įtrauktas į įrašų priedą (1 priede, Įrašas 8)

išreikšti pasitelkta kultūrinė nuoroda – frazė *El Comandante Aurelio* sufleruoja vizualinė aprangos panašumą su Venesuelos prezidentu Hugo Chavezu, kontekstą sustiprina tekstinis papildymas apie Kasiulevičiaus komentarą dėl krizės valdymo. Šiame įrašė įgyvendinama ryški CC tipo priemonė – politiko poelgis sugretinamas su kontekstu, kuriame jis veikia ar manosi veikiąs, siekiant parodyti to absurda ir neatitikimą, šiuo atveju priemonę geriausiai įgalina Tapino klausimas „Kodėl atsiimti atskraidintų respiratorių reikia eiti su šaulio uniforma?“⁸⁴. Didelei daliai auditorijos tai tikrai gali pasirodyti absurdiška situacija ir dėl to tinkama kritikos forma per juoką. Kita vertus, daliai auditorijos tai gali pasirodyti kaip peržengta riba, kada šaipomasi iš aprangos ar savanoriavimo Šaulių sąjungoje.

Pav. 3 Andrius Tapinas, „Žiūrėkite - profesorius Vytautas Kasiulevicius pasakė, kad situaciją turi valdyti kariškis, šast - ir turim kariškį“⁸⁵

⁸⁴ Andrius Tapinas, „Žiūrėkite – profesorius Vytautas Kasiulevicius pasakė, kad situaciją turi valdyti kariškis, šast - ir turim kariškį“, Facebook įrašas, 2020 kovo 28 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10220244886945601>, taip pat įtrauktas į įrašų priedą (1 priede 1, Įrašas 9) Įrašas 9. Andrius Tapinas, 2020 03 28,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10220244886945601>)

⁸⁵ Andrius Tapinas, „Žiūrėkite – profesorius Vytautas Kasiulevicius pasakė, kad situaciją turi valdyti kariškis, šast - ir turim kariškį“, Facebook įrašas, 2020 kovo 28 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10220244886945601>, taip pat įtrauktas į įrašų priedą (1 priede, Įrašas 9)

Šio atvejo medžiaga taip pat išsiskiria dalimi turinio, kuris prisodrintas emocijų ir kritikos politikams, tačiau jau nėra politinė satyra – greičiau tiesiog pyktis, apmaudas ir kritika, pavyzdžiui, aptariant Seimo sprendimą nedidinti medikų atlyginimų⁸⁶. Čia svarbu atkreipti dėmesį, kad šie atvejai yra tekstiniai, publikuoti socialiniame tinkle, tad išlieka tikimybė, kad dalis auditorijos gali perskaityti juos su satyrišku atspalviu ir atvirkščiai – išlieka tikimybė, kad autoriui nebūtinai pavyko aiškiai išreikšti satyrinę kritiką tekstu. Šia prasme laidos formatas yra daug patogesnis perteikti mintį, nes suteikia galimybę intonuoti bei pasitelkti kitas priemones. Tačiau šios konkrečios akcijos atveju minimi pavyzdžiai greičiausiai ir yra tiesioginė kritika jau be politinės satyros, kadangi tai nulėmė įtempta bendra situacija šalyje ir visuomenės netenkinantys valdžios sprendimai.

Tačiau ir aiškiai suprantamos politinės satyros šio projekto metu taip pat nustatyta ir gana įvairios. Identifikuotos kelios kuriamos juokų kryptys, būdingos tiek įrašams, tiek ir laidoms, viena ryškesnių – juokai apie pinigus. Akcijos tematika sudarė sąlygas juokauti pinigų valdymo tema, ši linija kelis kartus pasirodo medžiagos apimtyje. Jos pagrindas – ironija apie tai, kaip politikai tvarkosi su pinigais ir čia Tapinas taikliai derina organizuojamos iniciatyvos tematiką su kritika politikams. Keli ryškūs tokio juokavimo pavyzdžiai atspindi pagrindines kryptis: pirmoji – akcijos metu surinktų pinigų išraiška kitu matavimo vienetu panaudojama tematiškai susijusiose „Laikykites ten“ laidose, pavyzdžiui: „Jo, praėjusią laidą aš sakiau, kad 160 000 turim, tai, šiek tiek skaičiai pasikeitė. Vienas kablelis du milijono. Kad geriau suprastumėt, tai ne tik keturi premjero keliukai⁸⁷, tai vienuolika Eligijaus butelių dėžučių⁸⁸ arba beveik 15 litrų dezinfekcinio skysčio juodojoje rinkoje“.

Antroji – juokai apie tai, kaip sunku surinktų pinigų nevogti:

„Laikykites, medikai fonde per dvi savaites sukaupėm 1,6 milijono eurų, tai yra pusė devyniasdešimtųjų Lietuvos. Ir žinot pasakysiu aš jums atvirai, žiūriu aš į tą skaičių, žiūriu, žiūriu, žiūriu, i vis sunkiau darosi nevogti. Aš dabar suprantu miestų merus, ir gal netgi atsiprašau kažkiek, kad ant jų lojam, kai apsigavia ir STT sulauko, nes čia ne darbas, čia pragaras kažkoks, kai pinigai eina, o tu nieko negali

---

⁸⁶ Andrius Tapinas, „Viešoji erdvė kunkuliuoja dėl susiriejus Seimo nariams nepakeltų medikų atlyginimų“, Facebook įrašas, paskelbtas 2020 balandžio 1 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10220286478745370>, plačiau 1 priede, įrašas 10.

⁸⁷ Nuoroda į ankstesnį skandalą dėl kelio prie Skvernelio namų finansavimo. Modesta Gaučaitė, „VTEK nutraukė tyrimą dėl prie Skvernelio namų išasfaltuotos Upės gatvės“, lrt.lt, žiūrėta 2022 m. sausio 8 d., <https://www.lrt.lt/naujienos/lietuvoje/2/1184973/vtek-nutrauke-tyrima-del-prie-skvernelio-namu-isasfaltuotos-upes-gatves>.

⁸⁸ Nuoroda į E.Masiulio politiko karjerą sugriovusį skandalą. 15min.lt, „Prokuroras: pas E.Masiulį rasti 106 tūkst. eurų, įtariamas šaltinis – R.Kurlianskis“, 15min.lt, žiūrėta 2022 m. sausio 8 d., <https://www.15min.lt/naujiena/aktualu/lietuva/prokuroras-pas-e-masiuli-rasti-106-tukst-euru-itariamas-saltinis-r-kurlianskis-56-626809>.

padaryt. Ir dar blogiausia, kad LM projekto žmonės yra idėjiniai, tai jie nei patys vagia, nei kitiems duoda. Nu tokie šunys ant šieno, kaip jaunimas sako⁸⁹.

Ši juokavimo linija primenama kelis kartus skirtingose laidose (net sukuriamas dainos tekstas) taip ir kritikuojant politikus, ir pabrėžiant organizatorių sąžiningumą, kuris, kaip jau aptarta, šios akcijos metu buvo svarbus iškomunikuoti.

Trečioji kryptis, pati ryškiausia, yra tiesioginė kritika politikų veiksams, susijusiems su pandemijos valdymu. Tam efektyviai pasitarnauja keli gana ryškūs satyrinio specifiškumo (SS) tipo priemonių pavyzdžiai, kai pasirenkami konkretūs politikų teiginiai, kurie kontrargumentuojami faktais, taip parodant jų neatitikimą realybei. Pagrindiniai politikai, kuriems taikoma ši priemonė – S.Skvernelis, D.Nausėdienė, A.Veryga, G.Nausėda. Ją taip pat galima skaidyti į kelias temas, pirmoji – kritika dėl priemonių trūkumo, kas ir lėmė visos akcijos atsiradimą. Vienas iš ryškesnių tokio tipo pavyzdžių – įrašas apie pasiruošimo lygį ligoninėse, kuriuo kritikuojamas ministras Veryga ir kiti politikai, teigiantys, kad viskam pasiruošta:

„Prieš skaitydami giliai įkvėpkite. Ministras ir valdančiųjų lyderis mums teigia, kad esame Europos priekyje pagal pasiruošimą. Nesiruošiu ginčytis, tik pateiksiu keletą pavyzdžių iš fronto linijos (įstaigų pavadinimai tegu lieka mano galvoje) 1. Gavom prašymą iš vienos ligoninės, kuri teoriškai turėtų būti aprūpinta. Nuvežam šiek tiek respiratorių, klausiam, o kiek turit? Sako – du, seife. Du. Seife. (...)”⁹⁰

Kaip matyti pilname tekste, šiame konkrečiame įrašė lengvai suderinta kritika ir kvietimas veikti, kadangi tematiškai tai tiesiogiai siejasi. Kita vertus, didžiojoje dalyje šių įrašų, taip pat ir tų, kuriuose panaudojamos kontekstinio konflikto (CC) tipo priemonės, kai ryškinamas politikų elgesio absurdas, nėra kviečiama prisidėti, tiesiog kritikuojama valdžia ir jos neatsakingas elgesys. Tai veda prie įdomios skirties nuo trečiojo atvejo, kuris bus aptartas vėliau šiame darbe – „Viso gero, Voldemortai“ komunikacijoje taip pat kritikuojami labai konkretūs politikai, dažnai pasitelkiamos SS tipo priemonės su konkrečiais pasisakymais, tačiau beveik visada ši kritika suderinama su kvietimu imtis pokyčio veiksmo. Tai greičiausiai nulėmė iniciatyvos politinis pobūdis. Medikų iniciatyvos atveju politikams išreiškiama kritika yra dažniau ventiliacinio pobūdžio, net nebūtinai suderinta su kvietimu paremti akciją.

⁸⁹ „Verslas karantine ir Seimo gėda || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S04E26“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 00:44, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 balandžio 5 d., https://www.youtube.com/watch?v=0hK_Cr46TNQ, 2 Priedas, 4 įrašas.

⁹⁰ Andrius Tapinas, „Prieš skaitydami giliai įkvėpkite“, Facebook įrašas, paskelbtas 2020 kovo 19 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10220144096545904>, plačiau 1 priede, Įrašas 11.

Kritika politikams laidose taip pat papildoma per parodijos poliglosijos (PP) tipo priemonės, kai pasitelkiami skirtingi balsai situacijoms aktualizuoti. Vienas iš ryškiausių šios priemonės pavyzdžių – laida „Koronaviruso lyderiai ir lūzeriai“, kurioje laidos vedėjas Tapinas kalbasi su nematomu prezidentu Nausėda – studijoje jo nėra, tačiau girdimas jo balsas, atsakantis į Tapino klausimus ar pastabas (tam pasitelkiamos iškarpos iš kitų pokalbių). Aptariamas D.Nausėdienės komentaras apie pandemijos metu vykdomas iniciatyvas:

Toliau ponia Diana teigė, kad nori paskatinti visuomenines iniciatyvas, kurios nelenda į visuomenės kišenę. Nu tai mes su savo „Laikykitės, medikai“ jau sulindę į tą kišenę iki ausų galiukų (rodo rankom iki ausų), bet tada realiai von turėtų eiti ir „Gelbėkit vaikus“, ir „Rugutė“, ir visos kitos gerumo akcijos, prie kurių prisideda visuomenė. Bet. Jau kitame prezidentūros pranešime kitą dieną, pirmoji ponia ragina geros valios žmones skambinti trumpuoju numeriu ir aukoti „Caritui“. (pasisuka į nematomą pašnekovą) Tai kaip čia yra? (Nausėdos balsas iš įrašo: Turime nemažai problemų, tai yra, na, nepateisinama)⁹¹.

Kitas tokios priemonės, tačiau kartu su CC tipo priemone, pavyzdys – komiko epizodas iš laidos „Medikų vargai ir antra savaitė karantine“⁹². Ryškinant medikų darbo sąlygų situacijos problemą, pasirenkama taktika inscenizuoti stand-up tipo intarpą, kurį atlieka medikas, tapęs komiku (Pav. 4), aptariantis savo gyvenimo aktualijas, kodėl taip atsitiko (vaikai numirė nuo covid, tai nebėra, ką veikti), kritikuojantis politikų reakcijas (prezidento pasyvumą, Verygą), primenantis apie realias darbo sąlygas. Epizodas įveda kitą dinamiką laidoje, išsiskiria, kaip atskiras elementas, per PP priemonių panaudojimą – personažas įgarsina grupės žmonių situaciją, o CC priemonėms būdingas absurdas išryškinamas per kontrastuojančius elementus: medikas-komikas, „Ir šiaip kai pas mus juokaudavo ligoninėj daktaras vienas žymus, geriau būti niekingu komiku, negu negyvu daktaru“⁹³.

---

⁹¹ „Koronaviruso lyderiai ir lūzeriai || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S04E27“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 14:10, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. balandžio 12 d., https://www.youtube.com/watch?v=rQ2edrcyW_o, 2 Priedas, 5 įrašas.

⁹² „Medikų vargai ir antra savaitė karantine || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S04E25“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 43:25, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. kovo 29 d., <https://www.youtube.com/watch?v=hEulIpiITAg>, 2 Priedas, 6 įrašas.

⁹³ „Medikų vargai ir antra savaitė karantine || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S04E25“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 43:58, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. kovo 29 d., <https://www.youtube.com/watch?v=hEulIpiITAg>, 2 Priedas, 6 įrašas.

Pav. 4 Kadras iš laidos „Medikų vargai ir antra savaitė karantine || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S04E25“, <https://www.youtube.com/watch?v=hEulIpiITAg>⁹⁴

3.3.4. „Laikykitės, medikai“ atvejo komunikacinės funkcijos ir kilmės teorijos

Šioje medžiagoje identifikuota tiek juvenalinės, tiek horacinės satyros pavyzdžių, kas šį atvejį išskiria iš visos medžiagos, kadangi likę trys atvejai daugiausia naudoja juvenalinę satyrą. Šiuo atveju tiek laidoje, tiek tekstinėje medžiagoje gana dažnai įpinami horacinės satyros elementai ar tiesiog pajuokavimai, pavyzdžiui, jau anksčiau aptartas kaukių dėvėjimo koliažas. Plati laidų tematika taip pat suteikė erdvės įvairesniems juokams, geras horacinės satyros pavyzdys – epizodas su siūlymais perdaryti kompanijų logotipus atsižvelgiant į valdžios įvestus karantino reguliavimus. Laidoje „Verslas karantine ir Seimo gėda“ siūloma adaptuoti leidykos „Šviesa“, „Liberalų sąjūdžio“, žurnalo „Žmonės“ logotipus ir Ukmergės herbą pagal pandemines aktualijas (Pav. 5), o juokai suprantami dėl visiems žinomų taisyklių ir aktyvaus skatinimo jomis vadovautis. Tačiau juvenalinės satyros visgi išlieka gerokai daugiau ir šiame atvejyje.

⁹⁴ „Medikų vargai ir antra savaitė karantine || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S04E25“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 43:25, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. kovo 29 d., <https://www.youtube.com/watch?v=hEulIpiITAg>, 2 Priedas, 6 įrašas.

Pav. 5 Iškarpos iš laidos „Verslas karantine ir Seimo gėda || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S04E26“, https://www.youtube.com/watch?v=0hK_Cr46TNO⁹⁵

Kaip ir kituose atvejuose, šioje medžiagoje identifikuota daugiausia atskyrimo ir identifikacinių juoko komunikacinių funkcijų pavyzdžių, kurie dažnai suderinami šalimais ar netgi atlieka abi funkcijas vienu metu. Tai daugiausia nulemta iniciatyvos kilmės ir tikslo – kviečiama paremti medikus, kuriais valdžia iki galo nėra pasirūpinusi, tad natūralu, kad juokaujant apie prastą pandemijos valdymą ir kritikuojant politikus funkciškai auditorijai juokinga, nes apmaudu ir neteisinga tai, ką daro valdžia. Tuo metu kyla noras atsiskirti nuo prastų sprendimų, galbūt pamėginti pakeisti situaciją – tuo metu identifikacinio tipo juokai leidžia pajauti vienybės, pokyčio galimybę. Ryškus tokio tipo pavyzdys – Tapino pasiūlymas, ką veikti su vaikais karantino metu namuose (Pav. 6):

Lankstykite origami (fone origami pavyzdžiai), pavyzdžiui, galite pasidaryti originalią mediko kaukę (pasiima popieriaus lapą, pradeda lankstyti bet kaip), va, žiūrėkite, lankstai, lankstai kaukę, va taip, va taip susilanksto, susilanksto ir gaunasi

⁹⁵ „Verslas karantine ir Seimo gėda || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S04E26“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 23:00, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. balandžio 5 d., https://www.youtube.com/watch?v=0hK_Cr46TNO, 2 Priedas, 7 įrašas.

o! (lanksto bet kaip, apsuka ištiesina, pasimato užrašas kitoje popieriaus pusėje)
Puiki kaukė, ne ką blogesnė negu tikra⁹⁶.

Pav. 6 Kadras iš laidos „Karantinas ir koronavirusas Lietuvoje || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S04E24“, <https://www.youtube.com/watch?v=AmgVqTqmZ6M>⁹⁷

Atskyrimo ir identifikacinės funkcijų juokai daugiausia priskirti pranašumo teorijai ir tai taip pat labai akivaizdžiai siejasi su iniciatyvos pobūdžiu ir adresuojama situacija, nes bendra startinė projekto pozicija buvo tikslas pagelbėti medikams greičiau ir kokybiškiau nei valdžia, nes ji veikia per lėtai⁹⁸, tad pranašumo, žinojimo ir gebėjimo veikti geriau tonas natūraliai įsilieja į projekto komunikaciją ir atsispindi tiek satyroje, tiek paprastuose tekstuose.

Tačiau horacinės satyros juokai šioje medžiagoje padėjo sukurti įvairovę tiek komunikacinių funkcijų, tiek juoko kilmės atžvilgiu – identifikuota aiškinamosios funkcijos pavyzdžių, kaip neseniai aptartas logotipų atvejis arba raginimas paremti skambučiu: „vienas skambutis – dviejų eurų parama. Dabar tokia tvarka, negalima vaikščioti daugiau kaip po du, tai tegul tie du jūsų eurai suvaikšto teisingai“⁹⁹ – juokai padeda priminti ar įsiminti aktualią informaciją, išaiškina situaciją,

⁹⁶ „Karantinas ir koronavirusas Lietuvoje || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S04E24“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 41:23, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. kovo 22 d., <https://www.youtube.com/watch?v=AmgVqTqmZ6M>, 2 Priedas, 8 įrašas.

⁹⁷ „Karantinas ir koronavirusas Lietuvoje || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S04E24“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 41:23, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. kovo 22 d., <https://www.youtube.com/watch?v=AmgVqTqmZ6M>, 2 Priedas, 8 įrašas.

⁹⁸ Andrius Tapinas, „Vienas SVARBIAUSIŲ mano įrašų“, Facebook įrašas, paskelbtas 2020 m. kovo 18 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10220124617338936>, plačiau 1 priede, Įrašas 4

⁹⁹ „Medikų vargai ir antra savaitė karantine || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S04E25“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 02:23, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. kovo 29 d., <https://www.youtube.com/watch?v=hEulIpijITAg>, 2 Priedas, 9 įrašas.

nėra sunkiai perkandami auditorijai. Aiškinamosios funkcijos atvejai taip pat daugiausia priskirti neatitikimo ir/arba iškrovos kilmei, ir nors jų nėra daug, jie visgi ryškiai prisideda prie juokų įvairovės ir bendro šios iniciatyvos juokavimo tono, kuris yra įvairesnis, tam tikrais atvejais lengvesnis nei kitų nagrinėtų iniciatyvų.

Šis atvejis išsiskiria įtempta situacija visuomenėje – pandemijos naujumas ir ateities nežinomybė galėjo šiek tiek sulaikyti turinio kūrėjus nuo rizikos juokauti per aštriai, nes visuomenė tuo laikotarpiu ir taip buvo įjautrinta. Piniginis akcijos aspektas ir atvirumo bei sąžiningumo svarba taip pat greičiausiai prisidėjo prie to, kad kvietimas veikti projekto komunikacijoje yra dažniausiai aiškiai atskirtas nuo juokų, ypač, kai taip pat atsiskaitoma už atliktus darbus, išleistus pinigus, pristatytas priemones. Kita vertus, visgi pasitaiko kvietimo pavyzdžių, kai tai suderinama su satyra ar juokais, skirtingai, nei „Laisvės kelio“ atveju, kuris bus aptartas kitame poskyryje. Šių kvietimų turinyje kritika valdžios sprendimams ir elgesiui išreiškiama per SS tipo priemones, politikų teiginius sugretinant su konkrečiais faktais ir taip parodant, kad negalima tikėti tuo, ką kalba politikai – tokio tipo įrankis natūraliai leidžia integruoti kvietimą kažkokia forma prisidėti prie situacijos pokyčio, tad nors ir nedidele apimtimi, šiame atvejyje yra galimybė satyrai atlikti visuomenės aktyvavimo funkciją, apie kurią kalba Boler ir kiti tyrėjai. Tačiau čia svarbu atkreipti dėmesį į tai, kad satyra šiuo atveju tikrai nėra pats svarbiausias įrankis, daugiausia visgi komunikuojama apie padarytus darbus ir to poveikį medikams, taip skatinant ir toliau prisidėti.

3.4. Antrasis atvejis – „Laisvės kelias“

3.4.1. Situacijos kontekstas

2020 m. rugpjūčio 9 d. A. Lukašenka pasiskelbė Baltarusijos prezidento rinkimų laimėtoju, tokiu būdu iššaukdamas audringą visuomenės reakciją ir ilgalaikius protestus, kokių šioje šalyje nėra buvę¹⁰⁰. Rugpjūčio 15 d. Tapinas savo asmeninėje socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje pranešė žinią, kad inicijuoja „Laisvės kelią“ – Baltijos kelio pakartojimą, taip siekiant išreikšti palaikymą kaimynų protestuotojams¹⁰¹. Renginiui numatyta simbolinė, Baltijos kelio metinių, diena, rugpjūčio 23-oji, tad organizavimui skirta savaitė, kurios metu vykdyta komunikacija socialiniuose tinkluose, „Laisvės TV“ ir kitomis priemonėmis. Rugpjūčio 23 dieną įvyko akcija, kurios metu apie 50000 žmonių, stojo į gyvą grandinę tarp Vilniaus katedros aikštės ir Medininkų

---

¹⁰⁰ Natalija Zverko, „Metai po rinkimų. Baltarusių aktyvistė: mes užauginome pabaisą ir dėl to taip pat esame kalti“, lrt.lt, žiūrėta 2021 m. gruodžio 4 d., <https://www.lrt.lt/naujienos/pasaulyje/6/1464463/metai-po-rinkimu-baltarusiu-aktyviste-mes-uzauginome-pabaisa-ir-del-to-taip-pat-esame-kalti>.

¹⁰¹ Andrius Tapinas, „Laisvė kraujyje ir kraujas dėl laisvės“, Facebook įrašas, paskelbtas 2020 m. rugpjūčio 15 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10221585434698457>, plačiau 1 priede, Įrašas 12.

pasienio punkto¹⁰². Akcijoje dalyvavo Prezidentas Gitanas Nausėda, kadencijas baigę Dalia Grybauskaitė ir Valdas Adamkus, tuometinis Seimo pirmininkas Viktoras Pranckietis, Vytautas Landsbergis, nemažai Seimo narių ir žinomų visuomenės veikėjų. Kituose miestuose tiek Lietuvoje, tiek ir pasaulyje, taip pat tuo laiku vyko palaikymo akcijos, inicijuotos vietos lietuvių. Akcija sulaukė daug užsienio žiniasklaidos dėmesio, už dalyvavimą lietuviams dėkojo Baltarusijos opozicijos atstovė Svetlana Cichanouskaja, palaikymą išreiškė ir tuometinis kandidatas į JAV prezidentus Joe Bidenas. 2021 metais akcija „Global Lithuanian Leaders“ apdovanojimuose laimėjo nominaciją „Už Lietuvos garsinimą pasaulyje“ kategorijoje.

3.4.2. Medžiagos apimtis

Šio atvejo medžiaga dalinama į dvi dalis: komunikacija iki akcijos ir akcijos dieną bei komunikaciją po „Laisvės kelio“ įgyvendinimo. Pirmojoje dalyje – 8 Tapino įrašai socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje, antrojoje – 10 su Laisvės keliu susijusių įrašų ir viena „Laikykitės ten“ laida, kurioje tiesiogiai aptariama akcija ir Baltarusijos situacija. Kiekybiškai medžiagos nėra labai daug, ji skirtingai pasiskirsto – įrašų yra nedaug, laidoje dėmesio skirta daugiau ir juokai sudėlioti intensyviu tempu. Tai iš dalies lėmė ir trumpa akcijos trukmė – pasiruošimui skirta savaitė, akcija vyko rugpjūčio 23 dieną, po įvykio gana greitai, jau rugpjūčio 30 dieną laidoje „Laikykitės ten“ užsimenama, o rugsėjo 2 dieną „Facebook“ paskyroje anonsuota kita iniciatyva „Viso gero, Voldemortai“, tačiau pati medžiaga yra gana ryškus pavyzdys, kada satyra ir juokai faktiškai nenaudojami kvietimui veikti, o pasitelkiami situacijos aptarimui ir analizei.

3.4.3. „Laisvės kelio“ akcijos medžiagos turinys

Šios akcijos medžiaga leido identifikuoti skirtingas strategijas mobilizacinės ir reflektyviosios stadijų metu bei palyginti skirtingų medijų įgalinimą. Pirmojoje dalyje akivaizdžiai išsiskirianti tendencija – Tapinas kviečia dalyvauti akcijoje ir kvietimų metu nenaudoja jokios satyros. Pasirinktas tonas kvietimui – iškilmingas, įkvepiantis, pasirinkta strategija sieti akciją su Baltijos keliu leidžia priminti, ką pavyko pasiekti, kurti viziją, kad ir šįkart įmanomas pokytis ir labai svarbu sudalyvauti. Pasitelkiami tautiniai simboliai – Vytis, vėliavos, primenama bendra Lietuvos ir Baltarusijos praeitis, kai šalys buvo Lietuvos didžiosios kunigaikštystės sudėtyje: „O jūs dalinkitės šia žinia, nupūskite dulkes nuo vėliavų ir siūkitės naujas, tegu prie mūsų Trispalvės suplėvėsuoja ir raudonai balta tautinė Baltarusijos vėliava. Tegu Vytis vėl rodo kryptį į laisvę.

---

¹⁰² Lrt.lt, „Laisvės kelias“ sulaukė užsienio žiniasklaidos dėmesio, pastebėjo ir Bidenas“, lrt.lt, žiūrėta 2021 m. gruodžio 4 d., <https://www.lrt.lt/naujienos/pasaulyje/6/1218170/laisves-kelias-sulauke-uzsienio-ziniasklaidos-demesio-pastebejo-ir-bidenas>.

Istorinę dieną istorinę valandą būkime drauge su tais, kurie lieja kraują dėl laisvės”¹⁰³. Telkimui ir kvietimui ir vėliau pasitelkiama istorinė perspektyva, primenama, kad tai bus istorinis įvykis, kaip kad buvo Baltijos kelias: „Tai jeigu esate Londone arba bet kurioje JK vietoje – tikrai nepraleiskite unikalios istorinės progos prisijungti. Kitos tokios gali ir nebūti”¹⁰⁴. Istorinis mastas ir svarba paryškunami ir renginio dieną pasidalinta žinute, kad akciją palaiko tuometinis kandidatas į JAV prezidentus Joe Bidenas, kurį Tapinas laiko būsimoju prezidentu. Nemažą dalį tekstų sudaro logistikos ir organizavimo detalės – nurodyti miestai, kur vyks palaikymo akcijos, nurodyta, kaip bus dalinamasi informacija, kokia numatoma programa.

Vienintelis pirmosios dalies įrašas, kuriame yra satyros ir humoro elementų, yra analizuojantis Lukašenkos ir Putino reakciją į akcijos iniciavimą¹⁰⁵ – Tapinas ironiškai ir familiariai padėkoja Aleksandrui ir Vladimirui už gerą idėją suorganizuoti gerokai didesnę grandinę nuo Vilniaus iki Kijevo, nors planavo tik iki pasienio. Čia auditorija per juoką atsiskiria nuo diktatorių ir tarsi kviečiama įsikvėpti ir pasiekti ne tik užsibrėžtą, bet gal net ir didesnę tikslą – juokas įgyvendina atskyrimo bei identifikacinę funkcijas. Ironiškos padėkos kilmės teorija greičiausiai būtų pranašumo, nes akivaizdu, kad Tapinas (ir auditorija) geriau už Lukašenką žino, koks akcijos planas. Įdomu, kad šiame įrašė nėra tiesioginio žodinio kvietimo, nors nebūtų sunku pridurti tokio tipo sakinį pabaigoje, tačiau jis yra numanomas, kadangi auditorijai perduodama mintis padaryti ilgesnę grandinę, užfiksuojama, kad Lukašenka ir Putinas sureagavo į akcijos idėją, iš auditorijos tikimasi, kad ji sudalyvaus ir įgyvendins idėją didesniu mastu.

Antrojoje dalyje satyros ir humoro identifikuojama daugiau, tačiau išlaikoma tendencija juos pasitelkti analizuojant situaciją ar rezultatus. Pirmajame įrašė po renginio vėl naudojamas pakilus tonas, pasidalinama asmeniniais išgyvenimais, pavyzdžiui, apie gumulą gerklėje „Matant dainas dainuojančius senokus, kurie tikrai buvo Baltijos kelyje, ir kuriems rieda ašaros išėjus gal į paskutinį savo žygį. Ir matant vaikus, kuriems tėvai išsaugos ir po daugelio metų parodys tas nuotraukas, kaip mums rodė mūsų tėvai ir seneliai“¹⁰⁶. Akcentuojama vienybė, kurios reikia Lietuvai, bei padėkojama visiems dalyvavusiems. Antrasis ir trečiasis šios dalies įrašai satyros nenaudoja – dėkojama dalyvavusiems prezidentams bei atsiskaitoma už išleistas lėšas. Ketvirtasis šios dalies

---

¹⁰³ Andrius Tapinas, „Laisvė kraujyje ir kraujas dėl laisvės“, Facebook įrašas, paskelbtas 2020 m. rugpjūčio 15 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10221585434698457>, plačiau 1 priede, Įrašas 12.

¹⁰⁴ Andrius Tapinas, „Uch, Didžiosios Britanijos lietuviai ir kitos bendruomenės - šaunuoliai!“, Facebook įrašas, paskelbtas 2020 m. rugpjūčio 18 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10221624061104093>, plačiau 1 priede, Įrašas 13.

¹⁰⁵ Andrius Tapinas, „Pokalbyje su Putinu Lukašenka pareiškė, kad jam negali nekelti nerimo ir gyvoji Laisvės grandinė nuo Vilniaus iki Kijevo, kurioje turėtų sustoti 300 tūkstančių žmonių“, Facebook įrašas, paskelbtas 2020 m. rugpjūčio 15 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10221603388347287>, plačiau 1 priede, Įrašas 14.

¹⁰⁶ Andrius Tapinas, „Emocijos dar burbuliuoja, net nesitikėjau, kad bus toks gumulas gerklėje giedant mūsų himną ir klausantis baltarusių Pohonios“, Facebook įrašas, paskelbtas 2020 m. rugpjūčio 24 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10221666137395974>, plačiau 1 priede, Įrašas 15.

įrašas yra juvenalinės satyros tipo ir pasitelkia CC priemonę žinutės perdavimui – aptariamai akcijos žinomumo rezultatai, suteikiamas kontekstas apie tai, kaip ji prisidėjo prie Lietuvos įvaizdžio užsienyje, iškeliami mintis, kad už tai verta apdovanoti ir kontekstui bei kontrastui pridedamas priminimas apie Skvernelio apdovanojimą, kai jis ministrui Verygai padovanojo pistoletą¹⁰⁷, o tai sulaukė dalies visuomenės pasipiktinimo ir pašaipų. Iš komentarų po įrašu matosi, kad dalis auditorijos neperprato iki galo įrašo esmės ir tai patvirtina, kad juvenalinę satyrą ne visada lengva identifikuoti ir užfiksuoti, šiuo atveju sekėjui pasirodė, kad Tapinas išties tikisi Vyriausybės atlygio už savanorišką akciją. Kiti du įrašai tęsia juvenalinės satyros liniją, panaudoja CC priemones, nes kritikuojami Lukašenka ir Tomaševskis bei jų reakcijos į akciją. Septintasis įrašas svarbus tuo, kad jame Tapinas atvirai akcentuoja, kad Tomaševskio reakcija į akciją lėmė sprendimą imtis naujos akcijos rudenį siekiant užkirsti kelią LLRA patekti į Seimą per rinkimus¹⁰⁸. Aštuntasis įrašas taip pat satyrinis, tačiau jį galima priskirti horaciniam tipui, kadangi čia juoką sukelia kontrastas – tekste cituojama Kremliaus propaganda, kurios teigimu akcijoje dalyvavo tik 1000 žmonių¹⁰⁹, o rodoma vizualinė medžiaga iš renginio, kurioje matosi daugybė dalyvavusių žmonių, juokinga dėl neatitikimo arba netgi iškrovos kilmės, nes nustebina.

Paskutiniuose įrašuose Tapinas pasidalina informacija, kad ši iniciatyva nominuota ir laimėjo „Global Lithuanian Leaders“ apdovanojimuose kaip Lietuvą pasaulyje garsinantis projektas. Šiuose tekstuose politinės satyros nenaudoja, išlaiko džiugų toną, pirmajame kviečia balsuoti už iniciatyvą rinkimuose, antrajame – padėkoja palaikiusiems. Šie du įrašai atitinka tendenciją išlaikyti rimtą/tikrą toną kalbant apie kvietimą veikti ar padėkas dalyvavusiems, taip užsitikrinant, kad nebus papildomų interpretacijų, kaip gali atsitikti, ir dažnai nutinka, jei tekste pasitelkiama politinė satyra.

„Laikykites ten“ epizodas gausus šios temos satyros pavyzdžių, laidoje tam skirta apie dvidešimt minučių eterio. Pagrindinė strategija situacijos aptarimui – numanomas, o dažnai ir tiesioginis, Baltarusijos ir Lietuvos situacijų palyginimas. Į temą įvedama palyginimu, kad Baltarusijos problemos šiek tiek didesnės nei mūsų, tada gana daug dėmesio skiriama ironiškam pasakojimui apie Lukašenkos veikimo metodus – pasitelkiant CC tipo priemones ir papildomą kontekstą, paryškinant situacijos absurda, intensyviai išvardinant visus agresyvius Lukašenkos

---

¹⁰⁷ Ramūnas Jakubauskas, BNS, „Skvernelis už nuopelnus užtikrinant visuomenės saugumą Verygai padovanojo ginklą“, lrt.lt, žiūrėta 2021 m. gruodžio 6 d., <https://www.lrt.lt/naujienos/lietuvoje/2/1217349/skvernelis-uz-nuopelnus-uztikrinant-visuomenes-sauguma-verygai-padovanojo-ginkla>.

¹⁰⁸ Andrius Tapinas, „Tomaševskis su savo nepavykusi Laisvės keliu galutinai iškristalizavo vieną iš Laisvės TV rudens tikslų - sutelkti jėgas, kad rinkimuose nepavyktų Lenkų rinkimų akcijai“, Facebook įrašas, paskelbtas 2020 m. rugpjūčio 27 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10221694832713339>, plačiau 1 priede, Įrašas 16.

¹⁰⁹ Jurga Bakaitė, „LRT FAKTAI. „Laisvės kelio“ sėkmė abejoja ne tik Tomaševskis, bet ir Kremliaus propaganda“, lrt.lt, žiūrėta 2021 m. gruodžio 6 d., <https://www.lrt.lt/naujienos/pasaulyje/6/1221430/lrt-faktai-laisves-kelio-sekme-abejoja-ne-tik-tomasevskis-bet-ir-kremliaus-propaganda>.

veiksmus, pabrėžiant, kad baltarusiai vis tiek nenurimsta nepaisant šių iššūkių. Ryškus pavyzdys – nuo 24 minutės:

„Rugpjūtį ten vyko eiliniai prezidento Lukašenkos rinkimai, na, pagal įprastą scenarijų, konkurentus pasodina, Lukašenka sako pirmą sugalvotą skaičių nuo 1 iki 9, eee (galvoja, fone Lukašenka su karine uniforma, sukasi skaičiai), trys, komisija prirašo 8 (ekrane atsiranda 8 prieš 3) ir gauna balsų skaičių, 83. Tada Putinas sveikina, Europa sako, čia viskas nešcesnai, baltarusiai vienai dienai išeina į gatves, gauna į snukį ir nurimsta. Na, žodžiu, eilinė diena biure. Ir dabar turėjo būti taip pat. Baltarusiai išėjo į gatves, gavo į snukį ir nenurimo. Omonas nustebo, davė dar kartą, tada į padychą, auklėjimo tikslais dar suspardė, bet omon Nemira, baltarusiai nenurimo“¹¹⁰.

Filmuotos laidos formatas leidžia lengviau panaudoti PP tipo priemonės – pasitelkiami įvairūs balsai situacijos analizei, pavyzdžiui, situaciją, kad baltarusiai nusiima batus lipdami protestuot ant suoliukų tarsi jaustūsi kaip svečiuose, panaudojamas lietuvių mėgstamas pasakymas „nesiaukit, nesiaukit“ dažnai išgirstamas užėjus į svečius. Balsų panaudojimas taip pat ryškus kritikuojant Lietuvos politikų neveiksumą – imituojama situacija, kai kambaryje susirinkę prezidentas, ministrai, kiti politikai „ieško kiaušinių“, t.y. nepriima drąšių sprendimų Baltarusijos atžvilgiu. Įspūdžiui pastiprinti Tapinas netgi išsitraukia du kiaušinius studijoje (Pav. 7):

Kai baltarusiai parodė, kad nenurims, mūsų bebaimiai valstybės lyderiai susirinko į vieną kambarį ir pradėjo ieškot. (Toliau – skirtingais balsais) Nu ministre, pas jus turi būt kažkur, kažkur turėjo būt, tikrai mačiau. Aš mačiau, ministre, nešėtės. Prezidente, bet man atrodo, man atrodo, kad jūs prieš rinkimus sakėt, kad pas jus jie tikrai bus. Nu ne ne ne, pas jus sakėt bus, nu bliamba, nu tikrai, bet palaukit, nu dingo, nu chebra, nu buvo kažkur, pasitikrinkit gal kišenes, gal mašinoj kažkas palikot. Ko jie ieškojo, mieli žiūrovai. Va, ko jie ieškojo, šitų dviejų dalykėlių (ištraukia du kiaušinius), kurie lyg ir nedideli, bet labai svarbūs užsienio politikoje. Kiaušinių.¹¹¹

¹¹⁰ „Laisvės piknikas x4 ir mūšis su balionėliais || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S04E38“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 24:05, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. rugpjūčio 30 d., <https://www.youtube.com/watch?v=ACblnOjiEhU>, 2 Priedas, 10 įrašas.

¹¹¹ „Laisvės piknikas x4 ir mūšis su balionėliais || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S04E38“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 32:43, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. rugpjūčio 30 d., <https://www.youtube.com/watch?v=ACblnOjiEhU>, 2 Priedas, 11 įrašas.

Pav. 7 Kadras iš „Laisvės piknikas x4 ir mūsų su balionėliais || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S04E38,“ <https://www.youtube.com/watch?v=ACblnOjiEhU>¹¹²

Kitas svarbus laidos formato aspektas – naudojama daug video pavyzdžių, daugiausia įrašų iš Baltarusijos, iliustruojančių aptariamą situaciją, tačiau keletas video panaudojami ir satyros kūrimo tikslais, ryškiausias to pavyzdys – pagal Baltarusijos filmuką sukurtas lietuviškas atitikmuo, kurio tikslas perteikti, kaip Tapino oponentai Lietuvoje galėtų skambėti tokiu formatu. Taip pat naudojami video montažai – ištrauka iš filmo „Žvaigždžių karai“ su Darth Vader rodoma girdint Lukašenkos balsą (Pav. 8), vėliau Lukašenka lyginamas su Hitleriu – rodoma ištrauka iš aikštės, kurioje Lukašenka kalba iš tribūnos iškėlęs ranką, o girdimas tekstas – Hitlerio kalba vokiškai.

Pav. 8 Kadras iš „Laisvės piknikas x4 ir mūsų su balionėliais || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S04E38“, <https://www.youtube.com/watch?v=ACblnOjiEhU>¹¹³

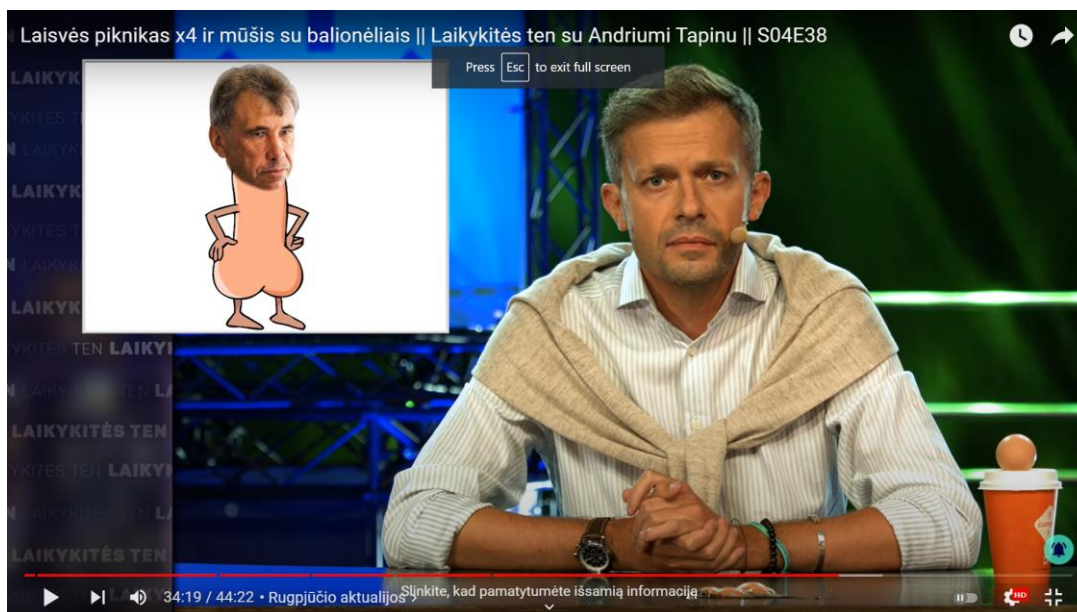
¹¹² „Laisvės piknikas x4 ir mūsų su balionėliais || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S04E38“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 32:43, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. rugpjūčio 30 d., <https://www.youtube.com/watch?v=ACblnOjiEhU>, 2 Priedas, 11 įrašas.

¹¹³ „Laisvės piknikas x4 ir mūsų su balionėliais || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S04E38“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 30:37, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. rugpjūčio 30 d., <https://www.youtube.com/watch?v=ACblnOjiEhU>, 2 Priedas, 12 įrašas.

Įdomus šios medžiagos pavyzdys yra aštri ir į konkrečius politikus nukreipta kritika dėl jų pozicijos Baltarusijos situacijos atžvilgiu, ryškiausias to pavyzdys – Z.Jedinskio elgesio aptarimas, kurio metu jis iš pradžių įvardinamas kaip „politinis pasididžiavimas“, o iškart po to pavadinamas necenzūriniu vyriško lytinio organo pavadinimu, taip sužaidžiant asociacijomis ir netikėtumo momentu, bet tuo pačiu išreiškiant labai stiprią poziciją dėl jo veiklos:

Bet, žinoma, buvo ir politikų, kurie tvarkingai laikėsi senos linijos, kaip, pavyzdžiui, geras mūsų laidos draugas ir Voldemorto partijos sąrašo lyderis Zbignevas Jedinskis, kuris pareiškė, kad Baltarusijos milicija daužydama, šaudydama, žudydama, gina tiesiog Konstituciją. Va, jaki hardkor. Va tikras jedinskininkas. Kaip vertint tokį lenkų partijos sąrašo lyderio pasakymą. Galima švelniau, galima griežčiau, bet aš tikrai nenoriu šitoj laidoj nieko įžeisti, išliksiu diplomatiškas. Zbignevas Jedinskis yra politinis pasididžiavimas. Arba trumpiau - Zbignevas Jedinskis yra politinis b*bys (koliažas su nupaišytu peniu ir Jedinskio galva ant viršaus, (Pav. 9))¹¹⁴

Šis ir keli kiti pavyzdžiai, susiję su LLRA veiklomis sudaro perėjimą iš „Laisvės kelio“ temos į „Viso gero, Voldemortai“ temą, kuri vystoma kitoje laidos serijoje.

Pav. 9 Kadras iš „Laisvės piknikas x4 ir mūšis su balionėliais || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S04E38“, <https://www.youtube.com/watch?v=ACblnOjiEhU>¹¹⁵

¹¹⁴ „Laisvės piknikas x4 ir mūšis su balionėliais || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S04E38“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 34:19, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. rugpjūčio 30 d., <https://www.youtube.com/watch?v=ACblnOjiEhU>, 2 Priedas, 13 įrašas

¹¹⁵ „Laisvės piknikas x4 ir mūšis su balionėliais || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S04E38“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 34:19, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. rugpjūčio 30 d., <https://www.youtube.com/watch?v=ACblnOjiEhU>, 2 Priedas, 14 įrašas.

3.4.4. „Laisvės kelio“ atvejo komunikacinės funkcijos ir kilmės teorijos

Šio atvejo metu ryškiausia tendencija yra ta, kad kviečiant dalyvauti akcijoje faktiškai nenaudota satyra apskritai, ryškiausiai ji naudojama, ir tikrai labai plačiai vystoma, nebijant ir kraštutinių priemonių (necenzūrinių žodžių) jau po įvykio, analizuojant bendrą Baltarusijos situaciją bei Lietuvos politikų reakcijas į ją. Naudojama juvenalinė, agresyvi satyra, taip perduodant ir laidos kūrėjų bei paties Tapino poziciją situacijos atžvilgiu. Daugiausia pasitelkiamos CC priemonės, jos naudojamos kritikai ir absurdo ryškinimui kalbant apie politikų veiklas – visų pirma paties Lukašenkos atveju, bet taip pat ir Lietuvos politikų kontekste. Ši priemonė komunikacijoje leidžia panaudoti hiperbolizavimą, pavyzdžiui, kalbant apie balionėlių atvejį, kai Lukašenka oro balionėlius šaudė iš sraigtasparnių, ir leidžia sukurti komišką situaciją auditorijai nepaisant to, kad kontekstas yra keliantis nerimą. Kaip jau minėta anksčiau, laidos formatas leidžia ryškiau įgyvendinti PP tipo priemones, jų yra skirtingų – kuriami įvairių Lietuvos politikų balsai. SS tipo priemonės pasitarnauja konkrečių politikų pasisakymų dekonstravimui ir kritikai, nemažai – Sauliaus Skvernelio, kuris nedalyvavo „Laisvės kelyje“, todėl laidos metu buvo paminėtas kelis kartus įvairių klausimų kontekste. Tačiau ryškiausia politikų kritikos linija skiriama LLRA atstovams dėl jų priešiškos pozicijos akcijos atžvilgiu ir elgesio Baltarusijos situacijos kontekste, taip kuriant perėjimą į būsimą iniciatyvą „Viso gero, Voldemortai“.

Šios akcijos komunikacijoje kelis kartus panaudojami žodžio žaismo bei necenzūrinių ar svetimų žodžių įrankiai, pavyzdžiui, „(baltarusiai) nepataiko į natą, tai nepataikys ir į nato“; „(Skvernelis) suskėlė neblogą bajerną“¹¹⁶, kurie leidžia suveikti neatitikimo komunikacinei funkcijai, galimai tampa netgi iškrovos kilmės juokais, jei užklumpa auditoriją netikėtai. Tačiau medžiagoje dominuoja atskyrimo komunikacinė funkcija, kurią natūraliai lemia situacija – kadangi kritikuojamas Lukašenka, auditorija skatinama atsiskirti nuo satyros objekto. Papildomai pasitelkiamos įteisinimo ir identifikacinės funkcijos, pirmoji labiausiai pasitarnauja siekiant parodyti, kaip Lukašenkos ir kai kurių Lietuvos politikų veikla nukrypsta nuo normų, antroji natūraliai kuriama iš pozicijos, kad tai, kas kritikuojama yra neteisinga ir to negalima ignoruoti. Visa ši kombinacija lemia, kad daugiausia juokų galima priskirti pranašumo teorijai, nes Tapinas neslepia kritiškos pozicijos ir ją perduoda auditorijai.

Šio atvejo analizė pasitarnauja kaip pavyzdys situacijos, kada tikslingai pasirenkama intensyviai nenaudoti satyros kvietimui, kadangi tam nelabai yra poreikis – pagrindinis kvietimo

---

¹¹⁶ „Laisvės piknikas x4 ir mūšis su balionėliais || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S04E38“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 25:24 ir 38:55, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. rugpjūčio 30 d., <https://www.youtube.com/watch?v=ACbInOjiEhU>, 2 Priedas, 15 įrašas.

motyvas visgi yra pilietiškumas, nostalgija praeityje vykusiam įvykiui, vertybių palaikymas ir pan. Satyra šiuo atveju yra pasitelkiama situacijos vertinimui po įvykio ir atlieka labiau ventiliavimo ir kritikos vaidmenį, taip patvirtindama pagrindinę tyrėjų nuostatą apie satyros funkcijas (Holbert, Boler), kai nesiekama įgyvendinti tiesioginio pokyčio.

3.5. Trečiasis atvejis – „Viso gero, Voldemortai“

3.5.1. Situacijos kontekstas

Trečiasis analizei parinktas atvejis yra akcija, kurios pavadinimas turi dvi pagrindines versijas viešojoje erdvėje: „Viso gero, Valdemarai“ ir „Viso gero, Voldemortai“, taip pat kai kur minima kaip „Atsisveikinimas su Voldemortu“, kartais naudojamas Woldemorto terminas. Šiame darbe aiškumo tikslais toliau bus naudojamas „Viso gero, Voldemortai“ pavadinimas.

Inicijuota 2020 metų rugsėjo mėnesio pradžioje, ši akcija buvo skirta aktyviai kviešti dalyvauti 2020 m. Seimo rinkimuose ir skatino piliečius balsuoti už bet kurią kitą partiją (arba gadinti biuletenį), tik ne už Valdemaro Tomaševskio vadovaujamą Lietuvos lenkų rinkimų akciją – Krikščioniškų šeimų sąjungą (toliau – LLRA). Tapinas atvirai komunikavo¹¹⁷, kad šią akciją paskatino Tomaševskio replika apie nepavykusį „Laisvės kelią“ – LLRA ir jos lyderis po iniciatyvos pareiškė, kad ji nepavyko ir tebuvo reklaminė akcija¹¹⁸, tačiau akcijos metu daug labiau akcentuoti ankstesni ar rinkimų agitacijos metu vykdyti LLRA politikų poelgiai ir veiksmai – Baltarusijos režimo palaikymas, įvairūs skandalai, sąsajos su Rusijos režimu, korupciniai ryšiai ir pan.

Apie būsimą akciją Tapinas pranešė rugsėjo 2 dieną savo asmeninėje paskyroje „Facebook“ tinkle, kur anonsavo, kad rugsėjo 13 dieną prasidės „didžiausias politinis realybės šou „Atsisveikinimas su Voldemortu““¹¹⁹. Akcija truko iki pat Seimo rinkimų, po pirmojo turo paaiškėjus, kad LLRA nepasiekė penkių procentų kartelės ir į Seimą nepateko, akcija pratęsta raginant aktyviai balsuoti dviejose vienmandatėse, kur kandidatavo LLRA politikės Rita Tamašunienė ir Romualda Pošveckaja. Komunikacija apie akciją vykdyta socialiniame tinkle „Facebook“, „Laisvės televizijos“ laidose, taip pat išleistas „diskusinis leidinys“ „Viso gero, Valdemarai?“, kuris platintas tiek internete, tiek fiziškai visoje Lietuvoje (tiražas 300 000

---

¹¹⁷ Andrius Tapinas, „Tomaševskis su savo nepavykusiu Laisvės keliu galutinai iškristalizavo vieną iš Laisvės TV rudens tikslų - sutelkti jėgas, kad rinkimuose nepavyktų Lenkų rinkimų akcijai“, Facebook įrašas, paskelbtas 2020 m. rugpjūčio 27 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10221694832713339>, plačiau 1 priede, Įrašas 16.

¹¹⁸ Gytis Pankūnas, „Tomaševskis: „Laisvės kelias“ nepavyko, tai buvo reklaminė akcija“, lrt.lt, žiūrėta 2021 m. gruodžio 4 d., <https://www.lrt.lt/naujienos/lietuvoje/2/1220278/tomasevskis-laisves-kelias-nepavyko-tai-buvo-reklamine-akcija>

¹¹⁹ Andrius Tapinas, „Apie tai išgirdęs vienos partijos lyderis man privačiai pasakė - "Sakyčiau, kad tai visiškai neįmanoma, bet po Laikykitės medikai ir Laisvės kelio, tiesiog patylėsiu, nes jūs dar galite imti ir TAI padaryt““, Facebook įrašas, paskelbtas 2020 m. rugsėjo 2 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10221744883724583>, plačiau 1 priede, Įrašas 17.

egzempliorių). Visa akcija sulaukė didžiulio LLRA pasipiktinimo, partija kreipėsi į įvairias institucijas su skundais ir prašymais stabdyti ir bausti organizatorius, tad Tapino komunikacijoje paliečiamas ir šis aspektas – dalis įrašų vertina ir komentuoja teisinius procesus, susijusius su akcija. 2020 spalio 31 d. Vyriausioji rinkimų komisija (VRK) pripažino, kad leidinys buvo neigiama politinė reklama, bet nepripažino, kad Tapinas ir organizatoriai pažeidė rinkimų įstatymą ar politinių kampanijų finansavimo įstatymą¹²⁰. Vėliau Tapinui ir „Laisvės TV“ apskundus šį nutarimą, 2021 m. kovą teismas panaikino sprendimą, kad leidinys yra neigiama politinė reklama ir paliko nuosprendį perduoti nagrinėti situaciją Visuomenės informavimo etikos komisijai¹²¹. LLRA, Lietuvos valstiečių žaliųjų partijos iniciatyva Seime buvo priimtas sprendimas kreiptis į Konstitucinį teismą (KT) dėl tyrimo, ar akcija neprieštaravo įstatymams, tačiau KT kreipimąsi atmetė dėl pavėluotų teikimo terminų.

3.5.2. Medžiagos apimtis

Šio atvejo medžiagą sudaro 75 įrašai Tapino asmeninėje paskyroje „Facebook“ socialiniame tinkle ir 8 susijusios „Laikykitės Ten“ laidos, analizuojamas periodas nuo 2020 09 02, kada pirmą kartą paminėta būsima akcija Tapino įrašė, iki 2020 11 12, kai padarytas paskutinis įrašas apie tai, kad Konstitucinis Teismas atmetė parlamentarų kreipimąsi ištirti akciją. Dvi paskutines laidas veda ne Tapinas, o Ignas Grinevičius, kadangi Tapinas susirgo Covid-19 virusu, laida taip pat pakeičia pavadinimą iš „Laikykitės Ten su Andriumi Tapinu“ į „Laikykitės Ten“.

Šioje medžiagoje daug video pavyzdžių: 4 tiesioginės Tapino transliacijos „Facebook“ tinkle, kurių metu jis stebi ir aptaria rinkimų aktualijas ir rezultatus, taip pat kelis kartus pasitelkiamos papildomos video priemonės satyrai perteikti – sukurtas klipas lenkiškai dainai apie atsisveikinimą su LLRA ir Tomaševskiu¹²², taip pat perdaryta M.Mikutavičiaus daina „Trys milijonai“, kurios tekstas pakeistas siekiant pasidžiaugti LLRA pralaimėjimu¹²³. Galimai dėl ilgesnės akcijos trukmės ir įvairių reakcijų tiek iš politinių partijų, tiek iš auditorijos, į analizuojamą medžiagą taip pat patenka kitų žmonių, ne Tapino ir „Laisvės TV“ paskyros, kurti produktai, pavyzdžiui, Viačeslavo Mickevičiaus koliažas, kuriuo Tapinas pasidalino be papildomų komentarų

¹²⁰ Jūratė Skėrytė, BNS, „Tapino ir Tomaševskio kovoje dedamas taškas: VRK šurkščių pažeidimų nenustatė“, lrt.lt, žiūrėta 2021 m. gruodžio 28 d., <https://www.lrt.lt/naujienos/lietuvoje/2/1266826/tapino-ir-tomasevskio-kovoje-dedamas-taskas-vrk-siurksciu-pazeidimu-nenustate>

¹²¹ Lrt.lt, „Teismas panaikino VRK sprendimą, kad „Viso gero, Valdemarai?“ yra neigiama LLRA-KŠS politinė reklama“, lrt.lt, žiūrėta 2021 m. gruodžio 28 d., <https://www.lrt.lt/naujienos/lietuvoje/2/1366423/teismas-panaikino-vrk-sprendima-kad-viso-gero-valdemarai-yra-neigiama-llra-kss-politine-reklama>

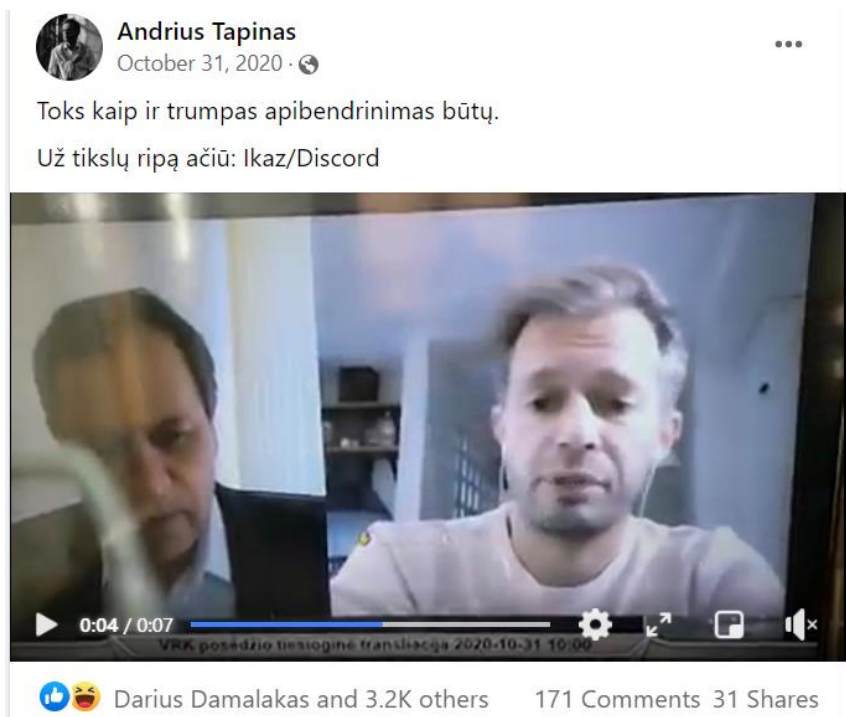
¹²² Andrius Tapinas, „Ir jau paskutinį kartą.“, Facebook įrašas, paskelbtas 2020 m. spalio 9 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10222036584736926>, plačiau 1 priede, Įrašas 18.

¹²³ „Rinkimų mūšis: generolų pergalės ir pralaimėjusių nuostoliai || Laikykitės ten || S05E06“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 10:18, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. spalio 18 d., https://www.youtube.com/watch?v=BQvm4ZuNuGs_2 Priedas, 16 įrašas.

2020 09 29 (Pav. 10) ar VRK posėdžio ištrauka, kurią iškirpo interneto vartotojas, slapyvardžiu Ikaž (Pav. 11), tačiau tokių pavyzdžių nėra daug ir jie įtraukiami į bendrą vertinimą.

Pav. 10 Andrius Tapinas, pasidalinimas Viačeslavo Mickevičiaus koliažu¹²⁴

Pav. 11 Andrius Tapinas, „Toks kaip ir trumpas apibendrinimas būtų“¹²⁵

¹²⁴ Andrius Tapinas, Viačeslavo Mickevičiaus koliažas, pasidalinimas Facebook įrašu, 2020 m. rugsėjo 29 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10221956776261764>, taip pat ir 1 priede, Įrašas 19.

¹²⁵ Andrius Tapinas, „Toks kaip ir trumpas apibendrinimas būtų“, Facebook įrašas, paskelbtas 2020 m. spalio 31 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10222199680694223>, taip pat 1 priede, Įrašas 20.

3.5.3. Akcijos „Viso gero, Voldemortai“ medžiagos turinys

Ši medžiaga išsiskiria įvairiomis formomis ir variacijomis, kadangi naudojamas ir žodinis tekstas, ir vaizdo įrašų iškarpos, ypač politikų pasisakymų, taip pat keletas video klipų, keli auditorijos kūrybos pavyzdžiai, taip pat gana daug dėmesio temai skirta „Laikykitės ten“ laidose. Medžiagą taip pat galima padalinti į dvi dalis: pirmoji – iki pirmojo Seimo rinkimų turo (spalio 11 d., imtinai), antroji – po pirmojo turo, kai jau žinoma, kad LLRA nepasiekė penkių procentų kartelės ir į Seimą nepateko. Į pirmąją dalį patenka 45 įrašai ir 5 laidos, antroje – 30 įrašų ir 3 laidos. Pirmosios dalies pagrindinės komunikacinės linijos orientuotos į agitaciją kuo gausiau dalyvauti rinkimuose, kad LLRA nepraeitų penkių procentų kartelės, aiškinama, kodėl dalyvavimas svarbu, ir į LLRA elgesio analizę, tiek jų reakcijas į akciją, tiek elgesį rinkiminės kampanijos metu, tiek ankstesnius poelgius, pavyzdžiui, sukurtą įtakos tinklą. Antroje dalyje turinį sudaro rinkimų skaičių aptarimas, galimi spėjimai dėl mandatų pasidalinimo, raginimas balsuoti antrame ture, ypač Nemenčinės ir Naujosios Vilnios apygardose, kur dalyvauja LLRA kandidatės, tačiau ryškiausia komunikacinė linija antroje dalyje – LLRA ir Tomaševskio reakcijos ir veiksmai dėl Tapino akcijos teisėtumo: Tomaševskis cituojamas iš spaudos konferencijų ir kitų pasisakymų, komentuojamas VRK posėdis ir jo baigtis, vėliau aptariamas ir bandymas Seime organizuoti kreipimąsi į Konstitucinį Teismą ir jo baigtis.

Tiriant medžiagą išskirtos kelios ryškios tendencijos, kurios bus aptartos šioje dalyje. Pirmoji tendencija – politinės satyros gausu beveik visoje susijusioje medžiagoje, identifikuoti tik 15 įrašų socialiniame tinkle (iš 75), kuriuose nenaudojama politinė satyra, jie daugiausia yra apie rinkimų statistiką arba tiesioginis kvietimas balsuoti, pavyzdžiui, pasidalinimas mokomuoju filmuku (nors pačiame filmuke yra satyrinių elementų)¹²⁶. Palyginus su pirmuoju nagrinėtu atveju „Laikykitės, medikai“, tai yra beveik priešingybė, ypač ir dėl to, kad šiuo atveju dauguma satyrinių elementų taip pat siejasi su kvietimu veikti. Šiuo atveju taip pat nefiksuotas satyros kiekio pokytis priklausomai nuo akcijos etapo, kaip kad nutiko „Laisvės kelio“ ar „Nacionalinės peticijos“ atvejais, tendencija išliko ją naudoti intensyviai ir daug tiek mobilizacinės, tiek refleksyviosios fazės metu. Tad šis atvejis yra išskirtinis savo satyriniu intensyvumu ir tai tiesiogiai siejasi su antrąja identifikuota tendencija.

Antroji tendencija – šios akcijos metu medžiagai kurti pasitelkta daug konkrečių politikų citatų bei konkrečių veiksmų kritika, daugiausia dėmesio skiriama LLRA žinomiesiems veidams: V.Tomaševskiui, Z.Jedinskiui, J.Narkevičiui, R.Tamašunienei, I.Rozovai, B.Petkevič, taip pat jų

---

¹²⁶ Andrius Tapinas, „Jeigu nesate įsitikinęs, kaip viskas veikia Seimo rinkimuose, kuo daugiamandatės skiriasi nuo vienmandačių, kada reikia ateiti balsuoti ir kokius rezultatus turi pasiekti partijos“, Facebook įrašas, paskelbtas 2020 m. spalio 16 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/videos/10222014192097124>, plačiau I priede, Įrašas 21.

sajungininkams, ypač S.Skverneliui. Konkrečių politikų kritika su pavyzdžiais sudaro palankią terpę plėtoti satyrinio specifiškumo (SS) ir kontekstinio konflikto (CC) tipo priemones, kurių yra daugiausia šiame atvejyje. Konkretūs politikų „nuopelnai“ padeda kurti absurdo jausmą situacijose bei kontrastuoja su LLRA partijos kampanijoje naudojamais teiginiais, taip įgalinant CC priemonių raišką. Ryškūs tokio turinio pavyzdžiai pateikiami laidose, pavyzdžiui, pirmojoje laidoje aptariama situacija, kai vietoj balsavimo dėl Baltarusijos režimo rezoliucijos LLRA frakcija šventė savo kabinete su silke, o Tamašunienė nevykusiai teisinasi, kad pasirašinėjo įsakymus tuo metu, kai vyko balsavimas ¹²⁷. Kitas pavyzdys – ketvirtojoje laidoje aptariamas Vilniaus vicemerės E.Tamošiūnaitės agitavimas darželiuose ir Jedinskio bandymas kritikuoti Tapiną¹²⁸, bei vėliau aptariamas rinkimų kampanijos pažeidimas, kai LLRA agitavo bažnyčioje ir Jedinskio bandymas tą paneigti ¹²⁹. Tamašunienei skiriama daug dėmesio po pirmojo turo, kadangi ji kartu su Pošveckaja perėjo į antrąjį vienmandatės. Tamašunienė taip pat dažnai pateikiama kaip jungtis tarp LLRA ir Skvernelio, kadangi buvo jo paskirta ministrė tuo metu. Tokiu būdu satyriškai kritikuojama ne tik LLRA ir konkreti kandidatė, bet ir ją palaikantis ir rinkimuose taip pat dalyvaujantis premjeras. Vienas ryškiausių pavyzdžių – Silvijos Skvernelės agitacijos epizodas (Pav. 12), kuris sulaukė įvairių reakcijų, Tapino įrašė taip pat atsispindi nuostaba („Kai aš TAI pamačiau, buvau šimtu procentų įsitikinęs, jog tai yra feikas ir opozicijos sukonstruotos juodosios technologijos“), kad tai yra realus įrašas – asmeninė emocija ir kontekstas padeda išryškinti absurda (panaudojama CC priemonė) ir tai tampa argumentu kviesti balsuoti¹³⁰. Šiame įrašė taip pat galima identifikuoti lenkiškos frazės panaudojimą – trečiąją tendenciją, kuri gana ryški šios akcijos metu.

---

¹²⁷ „Daugintojų klanas ir rinkiminiai klipukai || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S05E01“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 05:57, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. rugsėjo 13 d., https://www.youtube.com/watch?v=EXU_iY4tvE4, 2 Priedas, 17 įrašas.

¹²⁸ „Tetos mūšis su Miliūte, Nendrinukai ir agitacijos || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S05E04“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 04:05, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. spalio 4 d., <https://www.youtube.com/watch?v=q7hHaxil1RE&t=1201s>, 2 Priedas, 18 įrašas

¹²⁹ „Tetos mūšis su Miliūte, Nendrinukai ir agitacijos || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S05E04“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 04:05, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. spalio 4 d., <https://www.youtube.com/watch?v=q7hHaxil1RE&t=1201s>, 2 Priedas, 18 įrašas.

¹³⁰ Andrius Tapinas, „Kai aš TAI pamačiau, buvau šimtu procentų įsitikinęs, jog tai yra feikas ir opozicijos sukonstruotos juodosios technologijos“, Facebook įrašas, paskelbtas 2020 m. spalio 7 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10222019673874165>, plačiau 1 priede, Įrašas 22.

Pav. 12 Silvijos Skvernelės įrašo iškarpa, kuria pasidalino Andrius Tapinas¹³¹

Trečioji identifikuota tendencija – lenkiški žodžiai, frazės ir rašmenys šios akcijos metu naudojami papildomam juokavimo aspektui. Skvernelės įrašo komentare panaudojama frazė „nu jaki hardkor“, kuri veikia kaip nuoroda į LLRA, ši taktika naudojama ir kituose įrašuose, pasitelkiant įvairias lenkiškas formas. Ši tendencija ryškiausiai matoma akcijos pavadinimo variacijos atveju – W raidė panaudojama Voldemorto vardui, taip suliejant vardus Waldemar ir Voldemortas ir sukuriant naują terminą, kuris naudojamas visos kampanijos metu ir aiškiai nurodo konkretų žmogų. Vėliau tai leidžia kurti ir kitus juokus, pasitelkiant lenkų kalbą, geras to pavyzdys – Viačeslavo Mickevičiaus koliažas (Pav. 10, minėta apimties poskyryje), kuriuo dalinasi Tapinas – taip įtraukiama auditorija ir plečiamas auditorijos laukas.

Taip pat lietuviškuose tekstuose naudojant lenkiškus rašmenis ir žodžius dalinai trinama riba tarp kalbų savininkų, taip tarsi apropijuojant kitą kalbą ar jos elementus. Ši taktika naudojama juokui sukelti, galimai per neatitikimo kilmę – skaitant lietuvišką tekstą nesitiki sutikti lenkiškų posakių ar žodžių, pavyzdžiui, to paties „jaki hardkor“, lenkiškas keiksmas „kurwa“ taip pat atlieka juokinamąją ir emocijos pabrėžimo funkciją bei užfiksuoja tam tikrą objektą, iš kurio juokiamasi, kitoniškumą. Kita vertus, lenkų kalba šios akcijos metu naudojama plačiau – sukurtas muzikinis klipas lenkiškai apie atsisveikinimą su LLRA, taip pat S05e04 laidoje lenkų kalba pasitelkiama ir

¹³¹ Andrius Tapinas, „Kai aš TAI pamačiau, buvau šimtu procentų įsitikinęs, jog tai yra feikas ir opozicijos sukonstruotos juodosios technologijos“, Facebook įrašas, paskelbtas 2020 m. spalio 7 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10222019673874165>, plačiau 1 priede, Įrašas 22.

tiesioginiam raginimui balsuoti¹³², taip iš dalies siekiant parodyti dėmesį lenkiškai auditorijos daliai, ir iš dalies parodyti lietuviškajai daliai, kad atsižvelgiama į mažumą ir ne tik per juokus, bet ir rimtu tonu.

Tačiau kita identifikuota tendencija, taip pat susijusi su kalba, rodo įdomų akcijos komunikacijos aspektą – Tapinas ir laidų kūrėjai nevengia pasišaipyti iš LLRA politikų dėl jų lietuvių kalbos klaidų, tokių atvejų yra nemažai, tačiau ryškiausi trys: Jedinskio atvejis dėl skirtingų lyčių santuokos¹³³, nors turėta minty vienalytės, Tomaševskio santaikos ir santuokos supainiojimas¹³⁴, Tamašunienės „kandiduoti“ vietoje „kandidatuoti“¹³⁵. Šie atvejai įpinami į kitų tų pačių politikų veiksmų kontekstą, tad nėra pagrindinė kritikos priežastis, tačiau šaipymasis dėl kalbos jau priartėja prie *ad hominem* ribos, kada juokiamasi iš asmeninės/žmogiškosios klaidos. Kita vertus, ši taktika leidžia lengvai ir išsamiai išplėtoti satyrines priemones, pratęsiant kontekstą, pavyzdžiui Tomaševskio santaikos-santuokos klaida panaudota ją susiejant su Jedinskio skirtingų lyčių santuokos klaida ir išplėtoti iki CC priemonės absurdo, taip pabrėžiant politikų neadekvatumą.

Dar viena svarbi tendencija yra susijusi su konteksto ir tęstinumo palaikymu – tam pasitelkiami raktiniai žodžiai ar frazės. Ryškiausias to pavyzdys – Skvernelio frazė „achtung achtung“, pavartota debatų metu prilyginant Džiugelio kampaniją¹³⁶ Vilniaus rajone nacistinės Vokietijos garsiakalbiams, kviečiantiems žydus susirinkti konkrečioje vietoje (panaudojant frazę „achtung achtung“)¹³⁷. Vėliau ši frazė Tapino komunikacijoje minima dar 5 kartus, pirmą sykį dar tą pačią dieną, panaudojant frazę kaip argumentą, kodėl reikia eiti balsuoti¹³⁸, vėliau jau rinkimų dieną ši frazė pasitarnauja kaip raginimas, kuris nepažeidžia agitavimo taisyklių¹³⁹, nes neminima konkreči partija ar politikas, tą pačią dieną frazė panaudojama kaip kritika VRK darbui, nurodant į

---

¹³² „Tetos mūšis su Miliūte, Nendrinukai ir agitacijos || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S05E04“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 13:55, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. spalio 4 d., https://www.youtube.com/watch?v=q7hHaxil1RE&t=1201s_2 Priedas, 19 įrašas.

¹³³ „Tetos mūšis su Miliūte, Nendrinukai ir agitacijos || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S05E04“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 14:25, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. spalio 4 d., https://www.youtube.com/watch?v=q7hHaxil1RE&t=1201s_2 Priedas, 20 įrašas.

¹³⁴ „Rinkimų mūšis: generolų pergalės ir pralaimėjusių nuostoliai || Laikykitės ten || S05E06“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 09:13, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. spalio 18 d., <https://www.youtube.com/watch?v=BQvm4ZuNuGs>, 2 Priedas, 21 įrašas.

¹³⁵ „Aštriausios ir įdomiausios vienmandatininkų kovos || Laikykitės ten || S05E07“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 27:11, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. spalio 23 d., <https://www.youtube.com/watch?v=VLJqb13X05g>, 2 Priedas, 22 įrašas.

¹³⁶ J.Džiugelis važinėjo autobusu po rajoną su garsiakalbiu ragindamas balsuoti už jį ir naudodamas frazę „Tomaševskį lauk“.

¹³⁷ Andrius Tapinas, „Kai dėl Valdemaro gali galvą guldėti ir lyginti oponentus su naciais“, Facebook įrašas, paskelbtas 2020 m. spalio 9 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10222038987797001>, plačiau 1 priede, Įrašas 23.

¹³⁸ Andrius Tapinas, „Paskutinę agitacijos minutę norėjau parašyti kažką dvasingo, įkvepiančio ir priversiančio visus, kurie neplanavo balsuoti sekmadienį, persigalvoti“, Facebook įrašas, paskelbtas 2020 m. spalio 9 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10222039708895028>, plačiau 1 priede, Įrašas 24.

¹³⁹ Andrius Tapinas, „Labas rytas ir sveiki atvykę į įdomiausią metų dieną“, Facebook įrašas, paskelbtas 2020 m. spalio 11 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10222053913130125>, Įrašas 25.

galimus ryšius su politikais¹⁴⁰. Po pirmojo turo frazė vėl primenama analizuojant agitacijas vienmandatėse – Skverneliui išreiškus paramą Jonui Pinskiui, Tapinas kritikuoja jo pasikeitusį požiūrį ir elgesį¹⁴¹, o jau skatinant balsuoti už Džiugelį Nemenčinės apygardoje „achtung achtung“ vėl įgauna agitacinį prieskonį, kaip frazė, turinti mobilizuoti rinkėjus, kuriems nepatinka LLRA ir Skvernelis¹⁴², taigi tam tikra prasme frazė taip pat aproprijuojama, nes suteikiama nauja reikšmė, pavyzdžiui, įrašė, kviečiančiame balsuoti už Džiugelį.

Toks principas raktinių žodžių pagalba leidžia priminti kontekstą, išlaikyti kritikos liniją per daug eterio neatiduodant išsamiems aprašymams, ypač, kai auditorija stabili ir seka kuriamą turinį. Šios akcijos medžiagoje gana ryškiai matoma tendencija, kad iš auditorijos tikimasi žinoti nemažai politinio konteksto ir suprasti kai kurias užuominas ar tiesioginius juokus greitai ir savarankiškai, pavyzdžiui, kai vardinami ankstesni politikų „nuopelnai“, tam naudojami vienas ar du žodžiai, kurie nurodo į tam tikras konkrečias anksčiau buvusias situacijas¹⁴³.

Taip pat identifikuota tendencija, kad auditorijai tenka užduotis šifruoti nemažai kultūrinio konteksto nuorodų, kas nebūdinga kitiems atvejams. Medžiagoje užfiksuota nuorodų į L.Tolstojaus „Karą ir Taiką“, populiarią serialą „Sostų karai“, M. Kunderos romaną „Nepakeliama būties lengvybė“ ir kt, tačiau ryškiausias to pavyzdys – pasirinkta taktika Valdemarą Tomaševskį susieti su neigiamu literatūriniu personažu Voldemortu iš J.K.Rowling knygų apie Harį Poterį. Žaidžiant panašiu vardų skambesiu ir kartais dar pasitelkiant W raidę, sukuriama aiškus personažas, su kuriuo kovojama. Priemonė išplečiama skatinant biuletenyje žymėti Harį Poterį, kuris istorijoje kovojo su Voldermortu, tuo atveju, jei rinkėjai neranda partijos, už kurią norėtų balsuoti (Pav. 13). Vizualikai pasitelkiami kadrai iš Hario Poterio filmų, taip praplečiant satyrines formas ir neapsiribojant vien tekstiniais juokais.

---

¹⁴⁰ Andrius Tapinas „13 valandos duomenimis jau pradėdame atsilikti nuo 2016 metų aktyvumo“, Facebook įrašas, paskelbtas 2020 m. spalio 11 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10222054807512484>, plačiau priede 1, Įrašas 26

¹⁴¹ Andrius Tapinas, „Aš vis pasvarstau, ar tas Saulius Skvernelis, kuris 2016 buvo baliaus karalienė ir nuo komplimentų jam svaigo galva kaip Natašai Rostovai pirmojo baliaus metu, kai Naujametinės mano laidos metu jis žėrėjo sąmoju ir sulaukė ovacijų“, Facebook įrašas, paskelbtas 2020 m. spalio 14 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10222073638783254>, plačiau 1 priede, Įrašas 27.

¹⁴² Andrius Tapinas, „Achtung! Achtung! #MūšisdėlNemenčinės“, Facebook įrašas, paskelbtas 2020 m. spalio 14 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10222078023532870>, plačiau 1 priede, Įrašas 28.

¹⁴³ Andrius Tapinas, „Perėjau per kelias vienmandates“, Facebook įrašas, paskelbtas 2020 m. rugsėjo 13 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10221832410912708>, plačiau 1 priede, Įrašas 29.

Pav. 13 Kadras iš laidos „Kandidatų tynk tynk ir Skvernelio šou || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S05E02”, <https://www.youtube.com/watch?v=U4AtZk7gWsk>¹⁴⁴

Kovos-mūšio-ringo analogija plėtojama ir kitomis formomis, pavyzdžiui, beveik visoje „Aštriausios ir įdomiausios vienmandatininkų kovos” laidoje antro turo dvikovos aptariamos naudojant ringo kovoms būdingus apibūdinimus ir stilistiką, net ir vizualiai pristatant politikus kaip ringo kovotojus, pašiepiant jų stiprybes ir silpnybes (Pav. 14).

Pav. 14 Kadras iš laidos „Aštriausios ir įdomiausios vienmandatininkų kovos || Laikykitės ten || S05E07“, <https://www.youtube.com/watch?v=VLJqb13X05g>¹⁴⁵

Tokia strategija atveria galimybę perkelti daugiau sportinių terminų konkrečių politik(i)ų aptarimui, o tai suveikia kaip klasikinė CC priemonė, kai politik(i)ų veiksmai perkeliama į kitą kontekstą norint išryškinti absurda bei sukelti juoką, ryškus to pavyzdys – epizodas iš tos pačios

¹⁴⁴ „Kandidatų tynk tynk ir Skvernelio šou || Laikykitės ten su Andriumi Tapinu || S05E02“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 3:57, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. rugsėjo 20 d., <https://www.youtube.com/watch?v=U4AtZk7gWsk>, 2 Priedas, 23 įrašas.

¹⁴⁵ „Aštriausios ir įdomiausios vienmandatininkų kovos || Laikykitės ten || S05E07“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 25:57, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. spalio 23 d., <https://www.youtube.com/watch?v=VLJqb13X05g>, 2 Priedas, 24 įrašas.

laidos apie Tamašunieneį ir jos trenerį Tomaševskį, kurį ką tik pašalino iš imtynių sporto ketveriems metams¹⁴⁶.

3.5.4. „Viso gero, Voldemortai“ atvejo komunikacinės funkcijos ir kilmės teorijos

Kaip jau minėta, šis atvejis gausus politinės satyros pavyzdžių ir atvejų. Daugiausia identifiikuota juvenalinės satyros, tai lemia ir tai, kad atvejis yra tiesiogiai politinis, su dideliu krūviu ir aiškia ir viešai deklaruojama kūrėjų motyvacija agituoti prieš konkrečią partiją. Tai lemia, kad absoliuti dauguma juokų yra pranašumo kilmės – jaučiamas kūrėjų nusiteikimas ir pozicija, kad jie žino geriau ir atskleidžia tiesą auditorijai, netgi prisiima misiją apvalyti valstybę¹⁴⁷. Todėl pasitelkiamos ir agresyvesnės juoko formos, priartėjančios prie patyčių dėl kažkokių silpnybių, nors politiniame kontekste tą ir sunkoka įvertinti. Tinkamas to pavyzdys – juokai apie kalbos klaidas, kurias daro lenkų kilmės politikai, aptarti ankstesniame poskyryje. Sunkumų sudaro tokių juokų vertinimas – daliai auditorijos jie priimtini, kitai – jau balansuoja ties asmeninių įžeidinėjimų riba, ir šią skirtį neretai lemia politinės pažiūros, pavyzdžiui, nacionalistinių pažiūrų auditorijai šie juokai bus absoliučiai priimtini, socialistinių, orientuotų į įtrauktį žmonių auditorijai gali kliūti dėl fakto, kad politikas ar politikė kritikuojami dėl negimtosios kalbos gebėjimų, kas galbūt nėra esminis trukdis jam ar jai gerai atlikti savo darbą. Šiuo atveju šie juokai dažniausiai suderinami su kritika konkrečioms politikų poelgiams, taip siekiant išvengti asmeniškumo efekto, tačiau nebūtinai visada tai pavyksta.

Atvejo specifika taip pat lėmė, kad daugiausia pasitelkta CC tipo – absurdiško politikų elgesio išryškavimo – priemonių, kuriomis siekta kurti absurdo atmosferą LLRA politikų atžvilgiu, pabrėžiant, kad jų elgesys nedera nei su rinkimais, nei su Lietuvos interesais. Tam taip pat pasitarnavo ir SS tipo priemonės, kada panaudojami konkretūs politikų pasisakymai, nors to naudota mažiau. Kadangi nemažai turinio kurta laidų formatui, tai suteikė galimybę panaudoti PP tipo priemones, dažniausiai tą darant imituojamo interviu principu, kai Tapinas „kalbina“ politiką, pavyzdžiui, Tomaševskį¹⁴⁸, įtaigumui ir juokui sukelti pasitelkiamas ir montažas, kada dalį kalbos pakeičia kitų žmonių garso įrašai.

---

¹⁴⁶ „Aštriausias ir įdomiausias vienmandatininkų kovos || Laikykitės ten || S05E07“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 26:10, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. spalio 23 d, <https://www.youtube.com/watch?v=VLJqb13X05g>, 2 Priedas, 25 įrašas.

¹⁴⁷ Andrius Tapinas, „Apie tai išgirdęs vienos partijos lyderis man privačiai pasakė - "Sakyčiau, kad tai visiškai neįmanoma, bet po Laikykitės medikai ir Laisvės kelio, tiesiog patylėsiu, nes jūs dar galite imti ir TAI padaryt““, Facebook įrašas, paskelbtas 2020 m. rugsėjo 2 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10221744883724583>, plačiau 1 priede, Įrašas 17.

¹⁴⁸ „Rinkimų mūšis: generolų pergalės ir pralaimėjusių nuostoliai || Laikykitės ten || S05E06“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 02:22, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. spalio 18 d., <https://www.youtube.com/watch?v=BQvm4ZuNuGs>, 2 Priedas, 26 įrašas.

Šio atvejo analizėje identifikuota, kad daugiausia juokai atliko atskyrimo funkciją, kai juokdamasi auditorija atsiskiria nuo juoko objekto, nenori su juo tapatintis, nes aiškiai identifikuoja, kas su juo ne taip. Tai atitinka didžiosios dalies tyrėjų nuostatas, aptartas anksčiau, kad politinė satyra veikia kaip kritikos ir atstumo kūrimo įrankis, tai aiškiai siejasi ir su akcijos tikslu – įtikinti auditoriją, kad labai svarbu, jog LLRA nepatektų į Seimą. Kita vertus, šalia atskyrimo dalyje juokų pasirodo ir identifikacinė funkcija, kas irgi nulemta akcijos naratyvo – auditorija skatinama aktyviai dalyvauti rinkimuose būtent tam, kad LLRA nebūtų išrinkta, gana ryškus tokio juoko pavyzdys – Tapino įrašas apie Tomaševskio ir partijos reakciją po pirmojo turo, kai LLRA savo rezultatus ėmė pozicionuoti kaip laimėjimą¹⁴⁹. Absurdiški LLRA teiginiai įrašė pateikiami numanomu patosišku tonu sukuria atskyrimo funkcijai palankią atmosferą – auditorija greičiausiai supranta, kad čia ironija, kritiškai įvertina informaciją, o vėlesnis sakiny „Atsiprašau, bet čia mūsų naratyvas. Spalio 25 dieną ateik į Nemenčinės ir Naujosios Vilnios apygardas, prisidėk prie naujų pergalių ir padėk tašką atsisveikinimo su Valdemaru vakarėlyje“ įgalina identifikacinę funkciją ir tiesioginį kvietimą – juokinga dėl prieštaravimo ir pasipiktinimo LLRA bandymu užimti „mūsų“, t.y. Tapino ir jo auditorijos, naratyvą.

Medžiagoje taip pat identifikuota ir įteisinimo funkciją turinčių juokų, jų pasitaikė tais atvejais, kada plačiau analizuojamos rinkimų situacijos (pavyzdžiui, balsavimo namuose atvejais) bei apskritai VRK darbas. Gana ryškus tokio juoko pavyzdys – Tapino įrašas laukiant VRK posėdžio, jame išsamiai aptariama, kiek resursų VRK skyrė Tapino akcijos tyrimui ir tai supriešinama su faktu, kaip VRK sekėsi dirbti rinkimų metu bei užtikrinti galimybę rinkėjams balsuoti¹⁵⁰. Kontrastas tarp tyrimo ir darbo rinkimų metu yra satyriškas, išpūdį dar pastiprina abejonė ar VRK apskritai yra nešališka institucija – taip kuriamas neatitikimas žinomoms normoms ir tvarkai.

Kitas svarbus aspektas – politinės satyros ir kvietimo veikti derinimas šios akcijos metu. Medžiaga parodė, kad šiuo atveju gana sėkmingai pavyko derinti juokus ir kvietimą veikti visos akcijos metu, su tam tikromis variacijomis. Pagrindinis kvietimas veikti šiame kontekste, aišku, buvo kvietimas dalyvauti rinkimuose, balsuoti už kitas partijas arba gadinti biuletenį, žymėti Harij Poterį bei atsivesti kuo daugiau draugų ir giminių į rinkimus. Šis kvietimas gana stabiliai palaikomas jį derinant su satyra ir juokais. Tiesa, kartais kritikuojant politikų veiksmus, ypač, jei jie nustebino, kvietimas neįtraukiamas, pavyzdžiui, kalbant apie Vilniaus vicemerės E.Tamošiūnaitės agitaciją

---

¹⁴⁹ Andrius Tapinas, „Stop the press! Viskas yra ne taip, kaip mes galvojome“, Facebook įrašas, 2020 10 15, <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10222083272144082>, plačiau 1 priede, Įrašas 1.

¹⁵⁰ Andrius Tapinas, „Bausmės diena“, Facebook įrašas, paskelbtas 2020 m. spalio 31 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10222198674109059>, plačiau 1 priede, Įrašas 31.

vaikų darželiuose¹⁵¹, kita vertus, jau anksčiau aptartas S.Skvernelės agitacinio įrašo atvejis – puikus pavyzdys, kada suderinama satyra, emocija ir kvietimas veikti. Kvietimas veikti taip pat mažiau ryškus iškart po pirmojo turo rezultatų, kadangi tuo metu daugiau džiaugiamasi faktu, kad LLRA nepateko į Seimą (tikslas kaip ir pasiektas) bei analizuojamos galimos koalicijos ir bendri rezultatai. Tačiau vėliau kvietimas sėkmingai įtraukiamas į komunikaciją, kadangi antrajame ture dalyvavo dvi LLRA politikės. Natūralu, kad aiškus pokytis matosi nuo spalio 26 dienos, t.y. pasibaigus antrajam turui, kai nebereikia kviesti balsuoti – nuo šios dienos turinys yra apie kritiką LLRA, rezultatų aptarimas bei teisinių procesų analizė.

Taigi apibendrinant šios akcijos analizę galima teigti, kad šis atvejis išsiskyrė satyros ir kvietimo veikti suderinimu komunikacijoje. Tai greičiausiai buvo nulemta politinio akcijos pobūdžio – turinyje gana lengvai suderinta kritika konkreitiems politikams ir raginimas balsuoti prieš juos, tą padaryti padeda ir pasitelkiamos satyros konstravimo priemonės – SS tipo priemonės tiesiogiai parodo politikų pasisakymų neatitikimą faktams, o CC tipo priemonės leidžia pajauti kritikuojamų politikų elgesio absurda. Šis atvejis paremia anksčiau aptartas kai kurių teoretikų (Boler, McGuigano) nuostatas politinės satyros atžvilgiu – politinė satyra gali tapti įrankiu aktyvuoti visuomenę ir padėti jai įsiterpti į valdžios, žiniasklaidos ar kitų interesų grupių kuriamą diskursą ir imtis jį keisti, tačiau šiuo atveju labai sunku įvertinti konkretų tokios satyros poveikį¹⁵².

3.5.5. Ketvirtasis atvejis – „Nacionalinė peticija „Pabudome ir kelkimės““

3.5.6. Situacijos kontekstas

Paskutinis analizuojamas atvejis yra 2021 metų kovą Tapino ir Laisvės televizijos inicijuota Nacionalinė peticija „Pabudome ir kelkimės“. 2021 vasario mėnesį grupė piliečių pranešė įteikusi Seimo pirmininkei sąrašą su daugiau nei 300 000 parašų žmonių, reikalaujančių atstatydinti Seimo Žmogaus teisių komiteto pirmininką Tomą Vytautą Raskevičių iš užimamų pareigų¹⁵³. Vėliau paaiškėjo, kad tai nėra tikri parašai, o tiesiog žmonių vardai ir pavardės, surinkti „Google“ apklausos

---

¹⁵¹ Andrius Tapinas, „Štai tokie lankstinukai šiandien buvo rasti ir konfiskuoti Vilniaus lenkiškame darželyje Vilija“, Facebook įrašas, paskelbtas 2020 spalio 1 dieną,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10221970552886171>, plačiau 1 priede, Įrašas 30.

¹⁵² Įdomu tai, kad VRK posėdyje dėl šios akcijos vertinimo teigė, kad nepastebėta kažkokio išskirtinio pokyčio balsavimo rezultatuose, nei balsuojant už LLRA-KŠS, nei gadinant biuletenius, tad tiesioginį tokios akcijos poveikį iš tiesų labai sunku pamatuoti.

VRK posėdis 2020-10-31 10:00, nufilmuota 2020 m., Youtube video įrašas, paskelbta „Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija“ 2020 m. spalio 31 d., https://www.youtube.com/watch?v=D_X6XTK-rCM&feature=youtu.be&fbclid=IwAR2U6L0-WS3PJk9COplev-Yo4U-gTjWOWXj7Et_Eupez7ZDW_YjffhApatY.

¹⁵³ Mindaugas Laukagalis, LRT RADIJO laida „Lietuvos diena“, „Teisininkas apie peticiją prieš Raskevičių: jos galia yra nulinė ir tai primena kolektyvinį priekabiavimą“, lrt.lt, žiūrėta 2021 m. lapkričio 26 d., <https://www.lrt.lt/naujienos/lietuvoje/2/1348213/teisininkas-apie-peticija-pries-raskeviciu-jos-galia-yra-nuline-ir-tai-primena-kolektyvini-priekabiavima>

įrankio pagalba, kas sukėlė daug diskusijų viešojoje erdvėje apie peticijas ir kaip jos veikia. Kovo mėnesio 1 d. Tapinas savo „Facebook“ paskyroje įkėlė pranešimą, kviečiantį pasirašyti jo ir Laisvės televizijos inicijuotą „Nacionalinę peticiją „Pabudome ir kelkimės““¹⁵⁴. Čia taip pat panaudota „Google“ apklausa, kurioje prašyta parašyti vardą ir pavardę, tokia galimybė suteikta iki kovo 4 dienos, kai forma buvo uždaryta ir Tapino asmeninėje paskyroje paskelbta žinia, kad surinkta 887 255 įrašų, iš jų 424 666 bus įteikti Seimo pirmininkei Viktorijai Čmilytei-Nielsen¹⁵⁵. Tą pačią dieną dėžės su pasirašiusiųjų sąrašais pristatytos Seimo pirmininkei, o kovo 7 dieną dalis laidos „Laikykites ten“ skirta apžvelgti šią akciją. Jos metu išsamiai paaiškinta, kodėl akcijos nereikia vadinti peticija, kad „Google“ apklausos rezultatai nėra tikri parašai, bei padėkota išreiškusiems nuomonę žmonėms. Akcija sulaukė įvairių atsiliepimų, nes ne visi pasirašiusieji suprato, kad tai iš tiesų nėra peticija, taip pat iškeltas klausimas ar tai nediskredituoja peticijos, kaip įrankio, svarbos ir pajėgumų.

3.5.7. Medžiagos apimtis

Iš viso savo asmeninėje socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje Tapinas pasidalino trimis kvietimais dalyvauti akcijoje, ketvirtasis įrašas buvo skirtas apibendrinimui, kiek sulaukta reakcijų ir kas vyks toliau. Po to padaryti dar trys su akcija susiję įrašai, du iš jų komentavo politikų ir visuomenės reakcijas į nuneštas dėžes, vienas pristatė „Laikykites ten“ laidą, kurioje buvo aptarta pati akcija. Laidoje šiai temai skirtos pirmosios 8 minutės, kurių metu aptariama peticija, paaiškinama, kad ji nebuvo tikra, bei bendrai apžvelgiama parašų rinkimo tema.

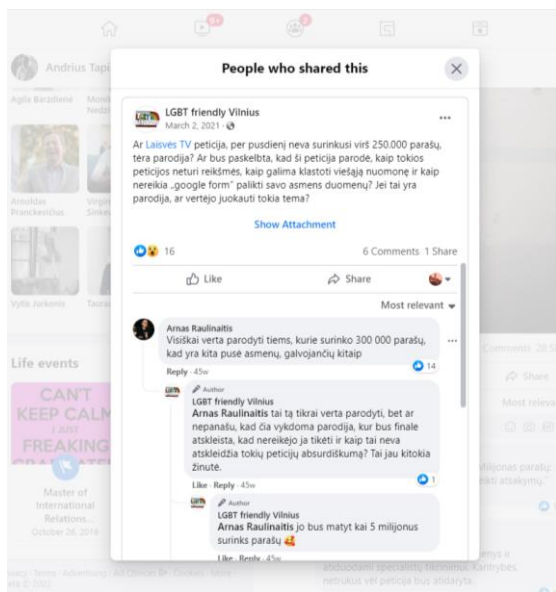
Šis atvejis išsiskiria itin trumpa trukme – galimybė dalyvauti ir komunikacija apie tai truko nepilnas keturias dienas, tad ir medžiagos nėra daug. Tačiau pati medžiaga yra įdomi dėl savo poveikio auditorijai ir dėl tam pasirinkto tono. Galimai dėl trumpos trukmės ir pasirinkto rašytinio formato daliai auditorijos nepavyko perprasti, kad tai yra ironiškas kvietimas „pasirašyti“, akcija sukėlė nemažai diskusijų ne tik ją paskelbus, bet ir po paskutinio aptarimo ir išaiškinimo, nes auditorijai pasirodė, kad tokie veiksmai neskatina pilietiškumo, o kaip tik atbaido nuo tolesnio dalyvavimo (Pav. 15).

---

¹⁵⁴ Andrius Tapinas „Labai svarbus tekstas – dar kartą apie parašus“, Facebook įrašas, paskelbtas 2021 m. kovo 1 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10223083075778548>, plačiau 1 priede, Įrašas 32.

¹⁵⁵ Andrius Tapinas, „887 255. Toks skaičius užfiksuotas mūsų Nacionalinėje Peticijoje“, Facebook įrašas, paskelbtas 2021 m. kovo 4 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10223101919809637>, plačiau 1 priede, Įrašas 33. Įrašas 33

Pav. 15 Iškarpa iš Andriaus Tapino įrašo apie kvietimą pasirašyti pasidalinimų sąrašo¹⁵⁶.

3.5.8. Akcijos „Nacionalinė peticija“ medžiagos turinys

Šios iniciatyvos medžiaga dėl savo apimties yra gana homogeniška ir lengvai aprėpiama, leidžianti identifikuoti labai konkrečią satyrinę liniją, kurią norėjo įgyvendinti organizatoriai, tačiau kurios iššifravimas daliai auditorijos tapo iššūkiu. Akcijos paskelbimo tekste galima identifikuoti ironiją ir pašaipą ankstesnių „parašų“ rinkėjų atžvilgiu, tačiau skaitant tekstą be intonacijos ar neįsigilinus į kontekstą, šių aspektų galima ir neužfiksuoti, tekste paprastai pasakyta, kad Tapinas atsiprašo organizatorių, kad juos anksčiau pavadino durniukais ir pan. Vėliau pereinama prie kvietimo „parodyti, ką galvoja didžioji Tautos dalis“, tam pasitelkiama iškilminga retorika, pavadinimas „Pabudome ir kelkimės“ – tam tikrai daliai auditorijos, pažįstamai su Tapino stiliumi, tai jau yra aiškus ženklas, kad čia naudojama juvenalinė satyra, pritaikoma PP tipo priemonė ir reiškia tiesioginė kritika kitos akcijos organizatoriams, kurie savinasi tautos vardą. Tačiau tai daroma labai subtiliai (jei tai tinkamas žodis), nes tekstas nekelia šypsenos, reikalauja konteksto žinojimo ir yra labiau orientuotas į kvietimą veikti nei juoktis. Akyliems sekėjams kai kurios detalės gali išduoti intenciją, pavyzdžiui, pakartojama mintis „neįmanoma yra tik nuomonė“ (anksčiau minėta „Laisvės kelio“ komunikacijoje). Palyginus su trečiojo atvejo retorika, kai buvo akivaizdžiai kviečiama kritikuojant ir primygtinai įvardinant visas priežastis, kodėl reikia imtis veiksmo, čia kliaujamasi auditorijos supratimu ir nuovokumu.

¹⁵⁶ Andrius Tapinas, „Štai toks yra šio vakaro rezultatas Nacionalinėje Peticijoje“, Facebook įrašas, paskelbtas 2021 m. kovo 1 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10223085871088429>, plačiau 1 priede, Įrašas 34.

Dviejuose vėlesniuose įrašuose¹⁵⁷ pristatomi tarpiniai rezultatai ir išlaikomas pakilus ir iškilmingas tonas, aptariama, kad akcijos mastelis didžiulis, reikalingi dideli resursai parašų tikrinimui, taip išlaikant panašumą į kritikuojamuosius. Išlaikomas juvenalinės satyros tipas, nors pasirinktas neagresyvus tonas. Pirmojo iš šių dviejų įrašų tekste minima, kad yra netikrų parašų, bus atmesti „visi „hitleriai“, „kalėdų seneliai“, „putinai“ ir kiti n-kartų pasikartojantys būtų pašalinti“, aptariama, kad suburta savanorių komanda kaip Laisvės piknike, taip siekiant suteikti tikrumo ir pabrėžti didelį akcijos mastelį. Antrajame įrašė jau daug ryškiau išreikštas konkretus politinis kontekstas, kuris sukuriama keliais būdais. Visų pirma, konkrečių politikų pavardės įvardinamos kaip netikri besikartojantys parašai („Tačiau jau aišku, kad labai didelė balsų dalis (gal net pusė) yra netikrų - atrodo, kad ir palaikantys, ir nepritariantys naudojami kompiuterinėmis programomis, įrašo neteisingus duomenis matome bent 27 „Gitanus Nausėdas“, 36 „Ramūnus Karbauskis“, taip pat kitas jau istorines asmenybes“), bet būtent šios paminimos tikrai neatsitiktinai, nes LVŽS ir jos lyderiai šioje situacijoje buvo siejami su pirmųjų parašų rinkimų iniciatyva. Vėliau vėlgi pašaipiai minimas R.Karbauskis: „Teisus buvo gerbiamas Ramūnas Karbauskis sakydamas, kad tiek parašų suklastoti neįmanoma“, čia panaudojant SS priemonę ir įteisinimo komunikacinę funkciją – konkrečiai citata įdedama į kontekstą, kuris parodo jos absurdiškumą ir tam tikrą nuokrypį nuo normos.

Akcijos rezultatų įrašė išlaikomas pakilus tonas (PP priemonės tąša), tačiau pasitelkiamos ir kitos priemonės – įrašo gale teigiama, kad su Seimo pirmininke bus aptariamas „Google“ apklausų ir dokumentų panaudojimas valstybės valdyme, taip gana subtiliai suteikiant kontekstą ir paryškinant absurdiškumą (CC priemonė). Taip pat pakartojama Karbauskio citata apie parašų klastojimą, tokiu būdu ne tik darskart fiksuojant kritiką konkrečiam politikui (SS priemonė), bet praplečiant juoką ir primenant, kad akcija pati yra satyrinė kritika, kadangi rinkti ne parašai: „Pakartosiu dar kartą gerbiamo Ramūno Karbauskio mintį, kad tiek parašų suklastoti neįmanoma. Nors tai ir ne parašai. Kurie reikalauja atšaukti kitus ne parašus“. Čia svarbu užfiksuoti, kad tiek šiame, tiek ir raginimo dalyvauti įrašuose naudojamas terminas „parašai“, nors patys parašai nėra renkami, tačiau naudojamas kritikuojamųjų žodynas (tauta, parašai, peticija), taip perimant jų retoriką, tad visą šios akcijos toną galima priskirti prie PP priemonių grupės ir traktuoti kaip priemonės pavyzdį. Šis atvejis įdomus tuo, kad galima teigti, jog intencija iš tiesų buvo ne tiek padaryti kažkokį esminį pokytį, kaip kad buvo kitais atvejais, o labiau parodyti tam tikrų veiksmų (tame tarpe ir politikų) absurdiškumą, tad akcija taip pat turi ir SS bei CC priemonių požymių, kadangi ji padėjo suteikti kontekstą prieš tai rinktiems „parašams“.

---

¹⁵⁷ Andrius Tapinas, „Štai toks yra šio vakaro rezultatas Nacionalinėje Peticijoje“, Facebook įrašas, paskelbtas 2021 m. kovo 1 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10223085871088429> plačiau 1 priede, Įrašas 34; Andrius Tapinas, „Šiam momentui peticijos skaičius atrodo taip“, Facebook įrašas, paskelbtas 2021 m. kovo 2 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10223090750770418>, plačiau 1 priede, Įrašas 35/Įrašas 35.

Svarbu atkreipti dėmesį, kad komunikacijos retorika pasikeičia po dėžių pridavimo – Tapinas grįžta prie jam būdingo pašaipaus tono ir agresyvesnės juvenalinės satyros išraiškos kalbėdamas apie politikų ir visuomenės veikėjų reakcijas į šią akciją¹⁵⁸. Tai galimai nulėmė keli faktoriai – visų pirma, akcija sulaukė daugybės įvairių reakcijų visuomenėje, ypač tarp Tapino kritikuojamų politikų ir kitų veikėjų, o tai pasiūlė galimybę tiesiogiai komentuoti jų reakcijas, antra, kadangi kvietimas veikti jau buvo baigtas, pasirinkta tiesmukiškesnė komunikacija, drąsiai įtraukiami aštrūs pasisakymai ir nebenaudotas pakilus tonas, kuris buvo reikalingas tam tikrai akcijos atmosferai kurti. Taigi šiame atvejuje matoma aiški skirtis tarp mobilizacinės ir refleksyvosios akcijos fazių. Pirmajame iš šių įrašų Tapinas pasitelkia SS priemonę, sulygina skirtingas reakcijas bei veikėjų padarytas išvadas ir taip sukuria absurdo kontrastą, kuris atlieka kelias funkcijas – parodo tuos veikėjus kaip vienetą bei leidžia Tapinui (ir jo auditorijai) pozicionuoti save kaip žinantį geriau, taip panaudojant atskyrimo funkciją bei pranašumo teoriją („bet jūs kažkaip susitarkit“). Paskutiniu įrašu Tapinas aptaria konkretaus politiko – Aido Gedvilo – elgesį, kuris matomas video medžiagoje. Komentuojami veiksmai ir Gedvilo komentarai apie dėžių turinį, juvenalinė satyrai pasitelkiama CC ir SS priemonės, nes sukuriamas kontekstas ir sugretinama situacija su faktu, kad tai yra Seimo narys, kuriam visuomenė moka algą, taip pat primenamas faktas, kad Darbo partija, kuriai priklauso Seimo narys, „traukia prie neaiškių popierių“ – įgyvendinama atskyrimo funkcija ir pranašumo teorija, kadangi kritikuojama iš teisuolių pozicijos.

Geriausiai kūrėjų užmačias atskleidžia ir apibendrina laidos „Laikykitės ten“ medžiaga, kurioje per aštuonias minutes galima rasti beveik visas šio darbo aptartas komunikacines juoko funkcijas ir satyros priemones. Laidą Tapinas pradeda nuo patosiško tono ir žodžių „Labas, mano vienintele, mano nepakartojama, mano susiskaldžiusi Lietuva! Ech, bet bent jau Laisvės TV žiūrovai yra vieningi, vieningai mus žiūri, prenumeruoja ir remia Patreone“¹⁵⁹, taip kurdamas auditorijai vienybės ir pranašumo jausmą. Nepaleisdamas vienybės klausimo toliau kritikuoja visuomenę: „Kas sakė, kad mums reikia naujos jėgainės, kad išliktume atominė valstybe – mes greitai patys susiskaldysim iki atomo branduolio, ir tik tada jau turėsime nebe Visaginą, o

---

¹⁵⁸ Andrius Tapinas, „Aš suprantu, kad skauda jiems nevaikiškai, ir pikta, ir keiktis norisi, bet jūs kažkaip susitarkit“, Facebook įrašas, paskelbtas 2021 m. kovo 6 d.,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10223117889928880>, plačiau 1 priede, Įrašas 36/Įrašas 36.

Andrius Tapinas, „Čia jau net juoktis darosi sunku“, Facebook įrašas, paskelbtas 2021 m. kovo 8 d.,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10223132747940321>, plačiau 1 priede, Įrašas 37.

¹⁵⁹ „Bažnyčia, kunigai ir jų nuodėmės || Laikykitės ten || S05E24“, nufilmuota 2021 m., Youtube vaizdo įrašas, 00:29, paskelbta „LaisvėsTV“ 2021 m. kovo 7 d., <https://www.youtube.com/watch?v=8MwgMasRmEQ>, 2 Priedas, 27 įrašas.

Visapuolą”¹⁶⁰, panaudodamas neatitikimo kilmę ir žodžių žaismą kaip priemonę. Vėliau pasitelkdamas PP priemonę iškilmingu balsu ir hiperbolizuodamas („turim beveik milijoną parašų“) vedėjas papasakoja visą akcijos procesą¹⁶¹, pasitelkdamas saviironiją (susitapatinimo funkcijai) – „nes jau patosiškesnio pavadinimo mes tiesiog nesugalvojam“, „didžiulė savanorių komanda“, absurdo prieskonį paryškina detalė apie parašą „Duskit Gėjai“ ir jo tikrumą. Taip pat pakartojamas anksčiau „Facebook“ paskyroje raštiškai naudotas tekstas apie išbrauktus politikų vardus bei primenama Karbauskio citata „Ir kaip sakė Ramūnas Karbauskis, tiek parašų suklastoti neįmanoma“ taip primenant politinį kontekstą.

Po šios įžangos laidoje pereinama prie reportažo technikos ir rodomas dėžių nugabenimo Seimo pirmininkei V.Čmilytei-Nielsen procesas, kuris pradedamas faktu, kad ši akcija nunešė tris kartus daugiau dėžių (vėl hiperbolizavimas ir pabrėžtinis lyginimas) bei kaip fonas naudojamas liaudies motyvų muzika, grojama kapelos – taip papildomai kuriant pašaiپیą nuotaiką, pritaikant pranašumo teorijos pagrindą – laidos auditorija vedama prie minties, kad Seime vykstantys dalykai yra kaimiški, galbūt su mažiau išsilavinimo ir pan. Reportažas tęsiasi parodant, kiek fotografų ir žurnalistų stebėjo procesą Seime ir galų gale parodant susitikimą su Seimo pirmininke. Trumpai parodomas pats susitikimas, kurio metu Tapinas jau atvirai pasako, kad apie ką buvo akcija ir kokia yra kritika:

„(Čia) parašai. Ne parašai – nuomonė, nuomonė žmonių, kurie rašė savo vardą pavardę, kurie išsako savo reikalavimą atšaukti tuos kitus parašus, bet mes puikiai suprantam, kad tai yra ne reikalavimas, o tai yra tiesiog nuomonė, parodyti, kad yra kita nuomonė, ir turbūt nereikėtų, kad viena kažkuri grupė prisiima tautos valią ir tautos balsu čia kalba, nes na *Google docsai* nėra turbūt ta forma, kuria mes turėtume valdyti valstybę”¹⁶².

Vėliau dar kartą pakartojama frazė, šįkart jau spaudos konferencijos ištraukoje, kad tai yra sąrašas iš Google apklausos ir jis didesnis nei prieš tai buvęs, taip pabrėžiant absurdiškumą viso šio proceso. Tema pabaigiama grįžus į studiją, Tapinas dar sykį fiksuoja, kad „tai nebuvo rimta peticija“ ir primena bei kritikuoja politinį kontekstą panaudodamas SS priemonę – „Agnė Širinskienė galėjo savo „Facebook‘e“ neaplikti dėl reikalavimo atšaukti kitus parašus, nes neįmanoma teisiškai

¹⁶⁰ „Bažnyčia, kunigai ir jų nuodėmės || Laikykitės ten || S05E24“, nufilmuota 2021 m., Youtube vaizdo įrašas, , 01:54, paskelbta „LaisvėsTV“ 2021 m. kovo 7 d., <https://www.youtube.com/watch?v=8MwgMasRmEQ>, 2 Priedas, 28 įrašas.

¹⁶¹ „Bažnyčia, kunigai ir jų nuodėmės || Laikykitės ten || S05E24“, nufilmuota 2021 m., Youtube vaizdo įrašas, , nuo 02:06, paskelbta „LaisvėsTV“ 2021 m. kovo 7 d., <https://www.youtube.com/watch?v=8MwgMasRmEQ>, 2 Priedas, 29 įrašas.

¹⁶² „Bažnyčia, kunigai ir jų nuodėmės || Laikykitės ten || S05E24“, nufilmuota 2021 m., Youtube vaizdo įrašas, , 4:00, paskelbta „LaisvėsTV“ 2021 m. kovo 7 d., <https://www.youtube.com/watch?v=8MwgMasRmEQ>, 2 Priedas, 30 įrašas.

neegzistuojančiais parašais atšaukti kitus teisiškai neegzistuojančius parašus“¹⁶³, suteikdamas kontekstą ir prieštaraudamas politikės teiginiams. Apibendrinimas užtvirtina visos komunikacijos metu jaučiamą juvenalinės satyros toną bei pranašumo kilmę, nes vedėjas sukuria jausmą, kad žino geriausiai.

3.5.9. „Nacionalinės peticijos“ atvejo komunikacinės funkcijos ir kilmės teorijos

Šio atvejo analizės metu identifikuota, kad daugiausia naudota juvenalinės satyros tipo juokų, tai pagrindžia ir reakcijos į pačią akciją, kada dalis auditorijos neperprato žinutės ir priėmė ją kaip rimtą įvykį. Atvejo idėja ir įgyvendinimo principas lėmė, kad pasitelkta daug parodijos poliglosijos (PP) tipo priemonių, bandant įgyvendinti ir perteikti oponentų retoriką, tačiau identifikuotos ir kitos satyros priemonės – satyrinio specifiškumo (SS) atvejai daugiausia naudoti po akcijos pabaigos komentuojant politikų reakcijas, kelis kartus panaudota ir CC priemonė, siekiant parodyti kontekstą ir situacijų absurdiškumą.

Šio atvejo medžiagos analizės metu identifikuota, kad juokai šios akcijos komunikacijoje atliko dvi pagrindines komunikacines funkcijas – identifikacinę ir atskyrimo, taip pat papildomai pastebėta įteisinimo funkcija. Šios funkcijos siejamos su pranašumo kilmės teorija ir šio atvejo juokų pavyzdžiuose nesunku identifikuoti, kad auditorija greičiausiai juokiasi būtent dėl to, kad arba galvoja, kad žino geriau, yra pranašesni, pavyzdžiui, supranta, kas yra „tikri“ parašai, arba dėl to, kad kritikuojami tam tikri veiksmai, kurie nukrypsta nuo bendro sutarimo ir taip galima užimti „teisuolio“ poziciją.

Šiame atvejuje, kaip ir „Laisvės kelio“ iniciatyvoje, juokų gerokai daugiau naudojama po akcijos pabaigos, jie taip pat yra ryškesni, aiškiau įvardijamas politinis kontekstas (naudojamos tam tikrų politikų pavardės), tačiau kvietimo veikti tame kontekste jau nėra, daugiau komentuojami kažkieno kito veiksmai, pvz., „Na, kodėl, kodėl jie tokie beviltiški? 😊 Nors jau apima azartas - kas dar ką padarys su tom vargšėm dėžėm?“¹⁶⁴. Kita vertus, palyginus su „Laisvės kelio“ akcija, kai kviečiant juokai nenaudojami iš viso, šiuo atveju galima tekstuose rasti tam tikrų subtilių detalių, kurios nuo pat pradžių indikuoja kvietimo pobūdį, kadangi pati akcija laikytina politinės satyros reiškiniu. Tačiau dėl juvenalinės prigimties ir dėl atsargaus juokų naudojimo, daliai auditorijos tikrosios žinutės iššifravimas visgi tapo neįveikiamu iššūkiu.

¹⁶³ „Bažnyčia, kunigai ir jų nuodėmės || Laikykitės ten || S05E24“, nufilmuota 2021 m., Youtube vaizdo įrašas, , 05:42, paskelbta „LaisvėsTV“ 2021 m. kovo 7 d., <https://www.youtube.com/watch?v=8MwgMasRmEQ>, 2 Priedas, 31 įrašas.

¹⁶⁴ Andrius Tapinas, „Čia jau net juoktis darosi sunku“, Facebook įrašas, paskelbtas 2021 m. kovo 8 d., <https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10223132747940321>, plačiau priede 1, Įrašas 37.

3.6. Analizės metu pastebėti apibendrinimai

Apibendrinant medžiagos analizę vertinga užfiksuoti kelis pastebėjimus. Atvejai pasiskirstė į dvi grupes apimties ir komunikacijos intensyvumo atžvilgiu – „Laikykitės, medikai“ ir „Viso gero, Voldemortai“ iniciatyvos yra gerokai didesnės apimties nei „Laisvės kelias“ ir „Nacionalinė peticija“. Bet medikų ir Voldermorto atvejų esminė skirtis – skirtingas kvietimo veikti pagrindas. Pirmuoju atveju kviesta imtis pilietinio veiksmo, paremti visuomenės grupę, kartu įveikti iškilusį iššūkį, tuo tarpu antrasis yra politinio pobūdžio, kada auditorija kviesta mobilizuotis rinkimuose ir balsuoti prieš konkrečią partiją. Tokia skirtis taip pat pastebėta ir antrojoje, mažųjų atvejų, grupėje – „Laisvės kelias“ visgi labiau rėmėsi į pilietinę idėją, Baltijos kelio pakartojimą, demokratijos vertybių palaikymą, kai tuo tarpu „Nacionalinės peticijos“ idėja rėmėsi į kritiką konkreitiems politikams, neišmanantiems, kas yra tikra peticija.

Ši pilietinė-politinė skirtis galimai lėmė ir satyros intensyvumą bei pobūdį šių iniciatyvų komunikacijoje. Kaip matoma iš medžiagos, labiau pilietinių kvietimų atveju satyros pasitelkiama mažiau, įtraukiama lengvesnių horacinių juokų, mobilizacinėje fazėje dažnai netgi apskritai atsisakoma satyros ar aštresnio humoro. Tuo tarpu politinio kvietimo atvejais bendra tendencija – kaip tik naudoti daug turtingos ir sodrios, į konkrečius asmenis nutaikytos satyros, kuri natūraliai siejasi su kvietimu keisti nepatinkančią situaciją, prisidėti prie konkretaus veiksmo, siūlomo organizatorių.

Šių atvejų analizė taip pat išryškino skirtingų medijų panaudojimo tendencijas. Tapino komunikacija socialiniame tinkle skiriasi skirtingų iniciatyvų metu – skiriasi tiek techniniai parametrai (intensyvumas, įrašų apimtis, analitinių įrašų ir satyrinių įrašų kiekis ir pan.), tiek pasirinktos satyrinės strategijos, nes kai kuriais atvejais satyros naudojama mažiau, kai kuriais – daugiau. Laidos „Laikykitės ten“ atveju matoma tendencija išlaikyti satyros tolygumą ir intensyvumą (tai daryti įpareigoja ir laidos formatas), video formatas taip pat įgalina kūrėjus lengviau palaikyti tematinį tęstinumą tiek laidos apimtyje, tiek tarp skirtingų laidų konkrečių iniciatyvų metu, įtraukiant ir derinant įvairias satyrines priemones (videoklipus, dainas, politikų interviu ištraukas, montažus, koliažus ir pan.).

Kiekvienas nagrinėtas atvejis parodė skirtingas juoko strategijas, ir nors nėra galimybės patikrinti, kiek tai strateguota specialiai, o kiek vystyta natūraliai eigoje, jos visgi gana tendencingai siejasi su iniciatyvų tikslais ir bendra situacija ir aplinka, kurioje vyko iniciatyvos. Pirmuoju atveju pasirinkta įvairiapusiška juokavimo strategija, kai įtraukiami tiek horaciniai, tiek juvenaliniai juokai, nesibijoma ir tiesioginės kritikos dėl prasto pandemijos valdymo, emocinių elementų, tačiau visada išlaikomas balansas su tiesioginiu aiškiu kvietimu paremti, dažniausiai atskirtu nuo humoro elementų. Antruoju atveju pasirinkta strategija mobilizacinėje fazėje apskritai nenaudoti humoro,

nes tuo metu kvietimui daug labiau tiko pilietiškumo, įkvėpimo ir pavyzdžio nuotaika, satyra ir juokai šios akcijos metu pasitelkiami refleksijai ir reakcijoms analizuoti. Trečiasis atvejis – labai ryškus sodrios ir intensyvios politinės satyros, kuri remiasi griežta kritika konkretiems politikams, panaudojimo pavyzdys, kai visos akcijos metu satyra yra pagrindinis komunikacinis įrankis tiek analizei, tiek kvietimo veikti perdavimui. Ketvirtasis atvejis nuo pat pradžių konstruotas kaip satyrinė priemonė, tačiau mobilizacinės fazės metu juokavimo strategija subtili, siekiant išlaikyti toną ir pritraukti auditoriją, o reflektyviosios fazės metu jau išvystoma plačiai ir išsamiai.

Išanalizavus medžiagą išryškėjo bendra vyraujanti juoko kilmės tendencija bei populiariausios juoko komunikacinės funkcijos. Didžiojoje dalyje analizuotos medžiagos dominavo pranašumo kilmės juokai, tai galimai buvo nulemta ir aktyvios organizatorių pozicijos – „Laisvės TV“ ir Tapino veiklos pozicija prieštarauja kai kurių tyrėjų nuostatai, kad satyra yra tik ventiliacinio tipo įrankis. Šiuo atveju ir nagrinėtos iniciatyvos aiškiai išplečia satyros panaudojimo lauką ir, kaip parodė analizė, geba pakviesti veikti, ne tik ventiliuoti nepasitenkinimą, tad tokiu būdu sutvirtina Tapino ir „Laisvės TV“ poziciją, kad esant netenkinančiai situacijai reikia imtis daryti pokytį – remti medikus, palaikyti protestus, balsuoti prieš ar parodyti politikams jų veiksmų absurdiškumą. Ši kūrėjų nuostata natūraliai siejasi ir su nustatytomis populiariausiomis komunikacinėmis funkcijomis – identifikacine ir atskyrimo.

Išvados

Šio darbo metu atlikta medžiagos analizė patvirtino Boler, Griffin ir kitų tyrėjų nuomonę, kad politinė satyra yra labai įvairiapusiškas, tarpdisciplininis, polemiskis įrankis, kurio formos ir panaudojimas gali labai varijuoti. Tapino ir „Laisvės TV“ komunikacijos atveju pastebėta, kad skirtingų iniciatyvų metu pasirinktos skirtingos juokų ir satyros panaudojimo strategijos, skyrėsi ir pasitelktos formos, intensyvumas, laikas bei juokų santykis su kvietimu veikti, tačiau išlaikytos bendros tendencijos (vyraujanti kilmė, satyros tipas, komunikacinės funkcijos).

Išanalizavus keturių skirtingų Tapino ir „Laisvės TV“ iniciatyvų komunikaciją socialiniame tinkle „Facebook“ ir politinės satyros laidoje „Laikykites ten“ pavyko identifikuoti pagrindinius juoko kūrimo panašumus ir skirtumus. Proceso metu išanalizuoti 174 Tapino įrašai ir 17 tematiškai susijusių laidų, nustatyta vyraujanti juvenalinė satyra, dažniausiai identifikuota juoko kilmė – pranašumo, daugiausia nustatyta identifikacinių ir atskyrimo komunikacinės juokų funkcijų. Identifikuotas skirtingas satyros ir juokų santykis su mobilizaciniu kvietimu veikti, priklausantis nuo papildomų aplinkybių.

Analizės metu nagrinėti tematiškai su iniciatyvomis susiję juokai visų pirma buvo priskiriami satyros tipui. Vyraujanti juvenalinė satyra – aštresnė, tiesioginė, kritikuojanti, orientuota į politikus, kuriama su lūkesčiu auditorijai žinoti kontekstą – šių iniciatyvų atveju naudota intensyviai ir tikslingai, nes visais šiais atvejais pasirinkti visuomenei aktualūs klausimai bei temos, komentuoti politikų veiksmai, netenkinantys dalies visuomenės, siekta parodyti politikų veiklos absurda ar neatitikimą realybei. Paskutinis analizuotas atvejis taip pat patvirtino La Marre ir kolegų akcentuojamą juvenalinės satyros naudojimo metu kylančią riziką – dėl komplikotesnio turinio apdorojimo proceso tokio tipo satyrai kartais kyla grėsmė nebūti iššifruotai laiku, kaip nutiko daliai auditorijos „Nacionalinės peticijos“ atveju.

Nustačius satyros tipą analizuotos panaudotos satyros kūrimo priemonės pagal Waisanen tipologiją (tais atvejais, kai galima jas identifikuoti). Analizuojamiems atvejams būdingi visi trys tipai – parodijos poliglosija (skirtingų balsų pasitelkimas situacijai ryškinti), satyrinis specifiškumas (konkrečių politikų teiginių kontrastavimas su realiais faktais), kontekstinis konfliktas (politikų elgesio absurdo išryškimas per kontekstą), jų rasta kiekviename atvejuje, tačiau išskirtos kelios panaudojimo tendencijos. Ryškiausias parodijos poliglosijos panaudojimas nustatytas „Nacionalinės peticijos“ medžiagoje: pati akcija konstruota perimant kritikuojamos grupės balso toną – kviesta pasirašyti visos tautos peticiją, naudotos patosiškos intonacijos bei žodynas. Daugiausia satyrinių specifiškumų identifikuota „Viso gero, Voldemortai“ atvejuje: dažnu atveju kritikai pasitelkti konkretūs LLRA politikų teiginiai, kuriems ieškota prieštaraujančių realybės

faktų. Tuo tarpu kontekstinio konflikto panaudojimas pasiskirstė gana tolygiai per visus atvejus – ši priemonė patogiausia norint kritikuoti įvairių politikų elgesį ir suteikti jam absurdo atspalvį, lengvai pritaikoma ir plėtojama tiek tekstiniame formate, tiek ir laidose. Šių priemonių identifikavimas padėjo geriau pamatyti ir suprasti juokų kūrimo strategiją bei identifikuoti vyraujančią juoko kilmės teoriją.

Nustatytas pranašumo kilmės juokų dominavimas tiesiogiai siejasi su nagrinėtų iniciatyvų pagrindu bei Tapino ir „Laisvės TV“ veikimo pozicija – padaryti geriau nei daro politikai ar valdžia bei įtraukti visuomenę, kuri yra nepatenkinta. Iš visų juoko kilmės teorijų ši – pranašumo – yra mažiausiai palanki visuomenės būrimui ir mobilizacijai, nes juokiamasi dėl jausmo, kad esi aukščiau nei juoko objektas, dažnu atveju kyla rizika peržengti ribą tarp satyros ir žeminimo, o tai dažniausiai neskatina keisti situacijos. Tačiau trečiasis nagrinėtas atvejis „Viso gero, Voldemortai“ parodė, kad tokios kilmės juokai gali padėti veikti mobilizuojančiai, jei yra tinkamas objektas ir strategija. Šiuo atveju, kvietimas buvo balsuoti prieš politinę partiją ir pranašumo aspektas tą tik sustiprino. Kitų iniciatyvų metu satyra ir kvietimai veikti organizuoti ne taip tampriai, tokiu būdu šiek tiek valdant riziką per aštriais juokais atbaidyti auditoriją nuo veiksmo.

Pagrindinės vyraujančios juoko komunikacinės funkcijos – identifikacinė ir atskyrimo – taip pat gana natūraliai paremia tiek Tapino ir „Laisvės TV“ veiklos strategiją, tiek nagrinėtų iniciatyvų tikslus. Šios dvi funkcijos dažnai identifikuotos kartu, o tai atitinka Meyerio klasifikacijoje minimą tendenciją, kai atskyrimo funkcija tuo pačiu įgalina ir identifikacinę – juokiantis iš objekto nuo kurio norisi atsiskirti auditorija dažnai identifikuojasi su juoko kūrėjais ir susivienija. Šiuo atveju tai paruošia auditoriją ir kvietimui veikti.

Vienas svarbiausių užfiksuotų elementų – satyros ir kvietimo veikti pobūdžio santykis. Identifikuota tendencija, patvirtinanti kai kurių tyrėjų (McGuigan, Fiske, Glynn) nuomonę, kad satyra gali praplėsti viešąją erdvę bei kurti socialinį dialogą, įtraukti visuomenę ir pakviesti veiksmui, tačiau dėl satyros, kaip įrankio, įvairiapusiškumo, nėra vieno būdo tai daryti. Šiuo atveju išskirtos skirtingos satyros pasitelkimo kvietimui strategijos, kintančios pagal situaciją – kviečiant pilietiškam ar visuomeniškam veiksmui, pasitelkiant patriotiškumo nuotaikas, satyros naudojama mažiau ir ji lengvesnė, tą patvirtino „Laikykites, medikai“ ir „Laisvės kelio“ atvejai. Tuo tarpu reaguojant į politinius klausimus neretai naudojama pati agresyviausia satyros forma, tiesioginė kritika, aštrūs juokai, šią strategiją labai aiškiai iliustruoja „Viso gero, Voldemortai“ atvejis. „Nacionalinės peticijos“ akcija – pavyzdys, kaip politinė satyra panaudojama trinant ribą tarp pilietinio-politinio veiksmo ir juoko kūrimo. Satyros pobūdį taip pat lėmė ir iniciatyvos fazė – mobilizacinėse fazėse dažniau dominavo tiesioginiai kvietimai, lengvesni, subtilesni juokai, tuo tarpu refleksijos fazėje analizuojant rezultatus, visuomenės ar politikų reakcijas, buvo pasitelkiama gerokai daugiau ir ryškesnės satyros.

Atlikta analizė leido labiau įsigilinti į pagrindinę šio darbo keliamą problemą – Tapino paradoksą. Visgi panašu, kad yra įmanoma suderinti du – politinės satyros kūrėjo ir pilietinės visuomenės aktyvisto – vaidmenis, nors jie ir atrodo vienas kitam prieštaraujantys. Keltas klausimas, kaip pavyksta subalansuoti satyrą ir pilietiškumą, kai politinė satyra tyrėjų įvardinama kaip destruktivi, ciniška, ventiliacinio pobūdžio, netgi skaldanti visuomenę, o Tapino asmeninė pozicija – nuolat kviešti visuomenę įsitraukti. Keturių skirtingų iniciatyvų analizė parodė, kad satyros intensyvumas gana nesunkiai gali būti sureguliuojamas pagal situacijos pobūdį ir poreikį, taip jį priderinant prie atitinkamo kvietimo veikti. Politiniam veiksmui satyra netgi gali tapti pagrindiniu įrankiu mobilizuoti auditoriją. O Tapino atveju išskirtos tendencijos pilietiniam kvietimui pasitelkti ne tokią agresyvią satyros ir juokų strategiją ar pakoreguoti satyros intensyvumą refleksyviojoje iniciatyvų fazėje aiškiai indikuoja, kad balansavimas tarp satyriko ir aktyvisto vyksta nuolat, nes jam išlieka svarbūs abu vaidmenys, tad įdomu būtų stebėti, kaip toliau jam seksis tą daryti ateityje.

Politinės satyros tyrimai vis dar nėra populiarius tyrimų objektas Lietuvoje, tad ši analizė papildo tyrimų lauką ir leidžia apžvelgti satyros ir juoko kūrimo strategijas Tapino ir „Laisvės TV“ veikloje bei identifikuoti tam tikras tendencijas tarp politinės satyros panaudojimo ir auditorijos kvietimo veikti. Kitas žingsnis ateityje galėtų būti labiau orientuotas į auditorijos reakcijos ir poveikio matavimo tyrimus, taip siekiant patikrinti kitas politinės satyros tyrėjų nuostatas, pavyzdžiui, kiek politinės satyros turinys realiai paskatino įsitraukti į vykdytas iniciatyvas, ypač tą auditorijos dalį, kuri nėra ištikimieji sekėjai, o prisijungė iniciatyvų eigoje.

1 Priedas

Andrius Tapinas
October 15, 2020 · 🌐

Stop the press! Viskas yra ne taip, kaip mes galvojome.
Tomaševskio partija savo puslapyje ir kontroliuojamoje žiniasklaidoje skelbia apie rekordinę pergalę!
Triuškinanti pergalė Vilniaus regione!
Surinkti 5% balsų nuo galiojančių biuletenių!
Laimėtos 110 apylinkių, kurios sudaro 6% visų apylinkių!
Vienmandatėse dvi vietos laimėtos po pirmo turo, kas yra rekordas!
Teisybės ministerija ploja. Net ji 1984-aisiais veikė subtiliau.
Pergalės tiesiog liejasi ir šita žinia orientuota į paskutinįjį bastioną - Tamašunienės ir Poševeckajos rinkėja. Ateik ir prisidėk prie naujų pergalių.
Atsiprašau, bet čia mūsų naratyvas. Spalio 25 dieną ateik į Nemenčinės ir Naujosios Vilnios apygardas, prisidėk prie naujų pergalių ir padėk tašką atsisveikinimo su Valdemaru vakarėlyje.

AWPLLT
AWPL-ZChR z 5-procentowym poparciem. Miażdżące zwycięstwo na Wileńszczyźnie! – AWPL-ZCHR

👍🗨️ Matas Buzelis, Milda Štuka and 2.5K others 153 Comments 23 Shares

Įrašas 1. Andrius Tapinas, 2020 10 15,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10222083272144082>

Andrius Tapinas updated his cover photo.
March 24, 2021 · 🌐

Trys didžiuliai sėkmingi projektai, pakeitę Lietuvą
Augantis laidų ir transliacijų skaičius
Žurnalistiniai tyrimai
Didėjančios ambicijos ir būsiami nauji kanalai
Tik su jumis ir jūsų dėka - <https://www.laisves.tv/remiu>

👍 Kristina Krg and 486 others 30 Comments 3 Shares

Įrašas 2. Andrius Tapinas, 2021 03 15,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10223252612016848>

Andrius Tapinas
October 15, 2020 · 🌐

Valdemaras kontratakuoja. Po valandos Seime prasidės Valdemaro Tomaševskio, Seimo narės Vandos Kravčionok ir VRR nario Valdemar Urban, kuris yra voratinklio šeimos narys, nes dirbo Tamašunienės patarėju, o po to tapo jos ministerijos kancleriu, viskas čia gerai, spaudos konferencija "Del Del šurkščių įstatymų pažeidimų ir skundų dėl pripažinimo Seimo 2020 m. spalio 11 d. rinkimų daugiamandatėje rinkimų apygardoje negaliojančiais".

Konferenciją galėsite stebėti čia: https://www.youtube.com/watch?v=Rm_-GeVTWvc

Taip, kad galimai eisim visi balsuoti iš naujo. Ir eisim tol, kol Tomaševskis surinks tuos savo 5 procentus.

O jeigu vis dėlto neisim, tai dar kartą kviečiu nepatingėti ir padirbėti kitą sekmadienį ir per išankstinį balsavimą rinkimų stebėtojais, nes darbas tikrai nepadarytas ir stebėtojai turėjo labai didelės įtakos ir tikrai pristabdė tomaševskinių darbelius Vilniaus regione.

Šiandien paskutinė diena registracijai į "Baltąsias pirštines": <https://baltosiospirstines.lt/registracija>

O norintys taip pat gali registruotis Tamašunienės oponento Justo Džiugelio komandos stebėtojais šituo adresu: assidmail@gmail.com (Asta Šidlauskaitė-Verbickienė, stebėtojų ir savanorių koordinatore)

BALTOSIOSPIRSTINES.LT
Stebėtojų registracija | Baltosios pirštines
Registruokis ir tapk „Baltųjų pirštinių“ rinkimų stebėtoju

Įrašas 3. Andrius Tapinas, 2020 10 09,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10222084514575142>

Andrius Tapinas
March 18, 2020 · 🌐

Vienas SVARBIAUSIŲ mano įrašų.

Mums "Laisvės TV" visai neblogai sekasi sutelkti žmones - paremti streikuojančius mokytojus, išgrūsti iš Seimo priesaiką sulaužiusį politiką ar surinkti pinigų valgyti neturintiems dienos centrų auklėtiniams.

Tačiau šitas prašymas yra svarbiausias, kokį esame darę.

Aišku, kaip dieną, kad paskutinei mūsų fronto linijai - medikams trūksta darbo priemonių. Visų pirma, respiratorių. Valdžia atidarinėja fondus, planuoja pirkimus, bet mes žinome, kaip greitai ir sklandžiai tai vyksta. O reikia labai greitai. Geriausia - šiandien. Mažesnėse gydymo įstaigose medikai tikrai neturi nieko, o jiems bet kada gali tekti mestis į kovą.

Mūsų projektas "Laikykites, medikai!" yra labai greitas.

Nuo vakar vieni "Laisvės TV" komandos žmonės skambina į gydymo įstaigas, registruoja priemonių poreikį ir tariasi su specialistais.

Kiti ieško būdų, kur, kaip ir už geriausių kainą įgyti reikalingų priemonių ir koordinuos įsigijimą ir pristatymą.

Ir tam reikia pinigų, todėl labai kviečiu visus prisidėti prie šitos iniciatyvos.

Viešai dalinsimės surinkta pinigų suma ir informacija, kur, kam ir ko yra nupirkta ir perduota. Kiekvienas žingsnis ir kiekvienas euras bus apskaityti ir parodyti. Tai nebus didingi valstybiniai milijonai, bet kiekviena kaukė ir kiekvienas respiratorius, kiekvieni antbačiai yra aukso vertės.

antbačiai yra aukso vertės.

Šiandien ryte atidarytoje specialioje "Laisvės TV" sąskaitoje yra 674 eurai. Aš labai tikiuosi, kad vakare pamatysim jau kitus skaičius ir rytoj jau galėsime planuoti pirkimus.

VšĮ Laisvės TV
LT16 7300 0101 5692 7144
Swift: HABALT22
Aukojimo paskirtis: Laikykites, medikai!

Jeigu pasitikite mumis, kad galime ir mokame, tad pirmyn, padėkite medikams padėti mums.

[#LaikykitesMedikai](#)

Atnaujinta 12:25 - per nepilną valandą sąskaitoje jau 10 500 eurų.
Atnaujinta 13:25 - sąskaitoje 27 510 eurų
Atnaujinta 14:30 - sąskaitoje 43 223 eurų
Atnaujinta 15:25 - sąskaitoje 50 159 eurai
Atnaujinta 16:25 - sąskaitoje 60 772 eurai

👍❤️ 5.4K 448 Comments 1.7K Shares

👍 Like   💬 Comment   ➦ Share

Įrašas 4 Andrius Tapinas, 2020 03 18,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10220124617338936>

Andrius Tapinas
March 19, 2020 · 🌐

#LaikykitėsMedikai Antroji diena

Diena dar tik įpusėjus, komanda turi susiplanavus darbus ir derybas iki vėlumos, bet dabar keli esminiai punktai:

Specialioje sąskaitoje per 30 valandų nuo pradžios šiai minutei yra 201 555 eurų.

Šiandien vyko masyvus finansinių ir logistinių resursų sujungimas į vieningą frontą – čia prisijungė Aukok.lt su 64 000 eurų, Daina Bosas su 12 000 eurų, dar kalbamės su kitomis organizacijomis.

Tai reiškia, kad po truputį atsiranda galimybė daryti vos ne valstybinės apimties pirkimą, bet su geromis kainomis, greitai apsisukimu ir tenkinant medikų nurodytus poreikius. Brėžiu tikslą bendromis pastangomis surinkti pusę milijono eurų. Bet čia svajonės, dabar svarbus kiekvienas euras.

Taip pat sudėliota tiekimo grandinė – bendrovė UPS pasirūpins transportu iš užsienio, bendrovė Proversus – maksimaliai greitai išmuitinimu, bendrovė Omniva pasirūpins logistika, Aukok.lt – sandėliavimu ir išskirstymu.

Didžiausias iššūkis suderinti tiekimo sąlygas. Atrodo, kad mūsiškiai derybininkai lenkyniauja visą pasauliu ir dar su kai kuriais gudručiais vietoje.

Nesakysiu tiksliai, kokioje stadijoje esame, bet dabar dega telefonai derybose su septyniais Kinijos tiekėjais, Izraeliu, Indija, Estija ir dar keliomis kitomis šalimis. Jeigu rytoj pavyksta susitarti, galima tikėtis gauti visą didžiąją siuntą per septynias-dešimt dienų.

Gydymo įstaigų poreikiai šiandien pylėsi visą dieną – ligoninės, poliklinikos, nedidelės privačios klinikos, globos namai, hospisai. Juos vertina mūsų ekspertai, bet ką ten vertinsi, kai regioninė ligoninė parašo – „trūksta visko, kaukes siuvamės marlines, dar turime du respiratorius“.

Pilnai suformuoti 25 ligoninių poreikiai, kuriuos pradėsim tenkinti, kai jau turėsim priemonės rankose, bet tuo pačiu mūsų tikslas pasirūpinti tomis įstaigomis, kurios valstybiniuose sąrašuose lieka pamirštos arba bu brūkšniu.

Projektas „Stiprūs kartu“ pradeda sisteminti ir surinkinėti, ką skiria fiziniai asmenys ir koordinuoja savanorius. Čia mėginsim patenkinti mažiausią poreikį.

Dabar esmė kuo greičiau baigti derybas su tiekėjais, nes skaitant ligoninių kreipimusis atrodo, kad begam per labai sparčiai lūžtantį ledą.

Ir ne – nekritikuosiu to, kaip/ką/jei daro ministerija ir valstybinės struktūros. Tikiuosi, kad ten viskas kažkada bus gerai. Taip pat ačiū visiems siūlantiesiems tiekėjų kontaktus, bet jų turime pakankamai.

Primenu: čia galite registruoti savo gydymo įstaigos poreikius ir taip pat priemones, kurias galite paaukoti - www.apiekorona.lt/laikykitesmedikai

Bet dar svarbiau yra finansinė parama – kiekvienas jūsų skirtas euras yra dar viena kaukė, dar šiek

Bet dar svarbiau yra finansinė parama – kiekvienas jūsų skirtas euras yra dar viena kaukė, dar šiek tiek mažesnė kaina, dar daugiau amunicijos vienintelėms, kas mus gali apginti

VšĮ Laisvės TV
LT16 7300 0101 5692 7144
Swift: HABALT22
Adresas: Verkių 31B-2
Aukojimo paskirtis: Laikykitės, medikai!

Gyvenantys užsienyje ir norintys prisidėti, naudokite TransferGo <https://www.transfergo.com/>. Atlikdami pervedimą, įveskite kodą "LAIKYKITESMEDIKAI" ir pervedimas bus atliktas nemokamai.

P.S. Padėkoms dar ateis metas ir jis bus ilgas, bet aš dabar galiu tik nuoširdžiai lenkti galvą matydamas, kaip superefektiviai dirba pagrindinis koordinacinis tandemas - Gabija Kobraežlukas ir Ele Archi ir kaip žaibiškai reaguoja vis augantų duomenų srautą tvarkantis Mantas Žalcauskas.

Atnaujinta: sąskaitoje 231 000 eurų

👍👍 Kristina Simonaitytė, Deimantė Kavaliauskaitė and 4.3K others · 204 Comments 428 Shares

👍 Like   💬 Comment   ➦ Share

Įrašas 5. Andrius Tapinas, 2020 03 19,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10220141267915190>

Andrius Tapinas
April 27, 2020 · 🌐

#Laikykitėsmedikai Finansinė ataskaita

Kadangi tikrai nemažai susidomėjusių - ir nuoširdžiai, ir įsitikinusių, kad rankas tai jau neprastai pasišildysiu - tai štai yra tarpinė audituota "Laikykitės, medikai" finansinė ataskaita.

Skaitykite, dalinkitės ir pasidėkite kur nors nuorodą, kad galėtume greitai pamesti šaukiantiems "o tai kada parodysit popierius".

Priėmėme sprendimą ataskaitas teikti nuolat, nelaukiant projekto pabaigos, tad ši ataskaita tarpinė - kita, dar išsamesnė ir su visomis konkrečiomis gydymo įstaigomis ir jiems skirtais priemonių kiekiais - bus pateikta iki gegužės pabaigos.

APIEKORONALT

Laikykitės, medikai!

Mūsų medikai šiandien dirba be apsaugos priemonių, nes jų tiesiog neturi. Dirba ir sulaukia inf...

👍👍 Birutė Karakaitė, Ele Archi and 605 others · 19 Comments 21 Shares

Įrašas 6. Andrius Tapinas, 2020 04 27,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10220582353142045>

Andrius Tapinas

January 12, 2021 · 🌐

"Aišku, išbūsiu, jeigu penkerius metus Europos Parlamente išbuvau, tai čia išbūsiu ketverius. Ne taip sunku. Tai viskas, uždaram šitą temą" - Antanas Guoga

Pasirodo, tema buvo tik priverta ir šiandien Guogai atsisakius Seimo nario mandato, pro tą plyšį įsprūdo Skardžius. Nu labas, Artūrai.

[Antanas Guoga](#) - taip iki galo ir nesupratau, ar mes susilažinom iš tavo kadencijos, ar ne, bet manau, pervesk "Laikykitės medikai", kad galėtume ligoninėms skubiai nupirkti daugiau įrangos kiek nors ir būsim šitą temą uždare, kaip manai?

Svarbu darantiems vaikus - STOP THE COUNT! Pinigų nebus

4.5K

317 Comments 36 Shares

Like

Comment

Share

Įrašas 7. Andrius Tapinas, 2021 01 12,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10222716704459494>

Andrius Tapinas

March 25, 2020 · 🌐

Susitarti, kas turi būti su kauke, o kas be, yra neįmanoma misija.

3.8K

132 Comments 39 Shares

Įrašas 8. Andrius Tapinas, 2020 03 25,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10220209013368784>

 Andrius Tapinas
March 28, 2020 · 🌐

Žiūrėkite - profesorius [Vytautas Kasiulevicius](#) pasakė, kad situaciją turi valdyti kariškis, šast - ir turim kariškį.

El Comandante Aurelio

Nu ta prasme.

Kodėl? Kodėl atsiimti atskraidintų respiratorių reikia eiti su šaulio uniforma?

Trumpoje spaudos konferencijoje bus pristatyta ką tik į Kauno oro uostą atgabenta didžiulė

😂👍 5.8K 631 Comments 120 Shares

Įrašas 9. Andrius Tapinas, 2020 03 28,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10220244886945601>

 Andrius Tapinas
April 1, 2020 · 🌐

Viešoji erdvė kunkuliuoja dėl susiriejus Seimo nariams nepakeltų medikų atlyginimų. TS-LKD rėkia "Gėda" valstiečiams, valstiečiai rėkia "Apgailėtina". Seilės ir meilės medikams jausmai tykšta į visas puses.

Aš galvoju labai paprastai šioje situacijoje.

[Tėvynės sąjunga - Lietuvos krikščionys demokratai \(TS-LKD\)](#) - pasiimat dūdas, išpučiat žandus ir dūduodami einat na...

[Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga](#) - pasiimat dūdas, išpučiat žandus ir dūduodami einat na...

Net mirdami jūs vis tiek draskytumėt vienas kitam šonus ir rėktumėt, kas labiau nemyli Lietuvos.

Landsbergis su Karbauskis turėjo, ne, privalėjo šitos krizės akivaizdoje susėsti ir susitarti dėl pagrįsto sprendimo dėl medikų algų, už kurį būtų nubalsavęs 141 Seimo narys. Jums nereikia budėti naktimis, priiminėti pacientų be respiratorių, rizikuoti savo ir savo šeimos gyvybėm, jūs turėjot vieną šitą darbą.

Ir nesugebėjot. Įspūdingai nesugebėjot.

Jūs ne lyderiai, jūs aguročio ir paralyžiuotos voverės hibridas. Ir jūs dar turėsit įžūlumo ateiti rudenį ir prašyti, kad už jus balsuotų?

Seniai neįėjau tokios gėdos dėl savo šalies politikų. O jau atrodo, kad daug ką mačiau.

👍👎 Elena Ruikytė, Lukas Stakėla and 16K others 926 Comments 2.5K Shares

Įrašas 10. Andrius Tapinas, 2020 04 01,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10220286478745370>

Andrius Tapinas

March 19, 2020 · 🌐

Prieš skaitydami giliai įkvėpkite.

Ministras ir valdančiųjų lyderis mums teigia, kad esame Europos priekyje pagal pasiruošimą.

Nesiruošiu ginčytis, tik pateiksiu keletą pavyzdžių iš fronto linijos (įstaigų pavadinimai tegu lieka mano galvoje)

1. Gavom prašymą iš vienos ligoninės, kuri teoriškai turėtų būti aprūpinta. Nuvežam šiek tiek respiratorių, klausiam, o kiek turit? Sako - du, seife. Du. Seife.

2. Gaunam iš kitos ligoninės priemonių poreikį. Jį pildo net keli žmonės, matyt, skirtingų departamentų specialistai. Pasižymim, susivedam į savo lenteles. Tada gaunam iš tos pačios ligoninės vadovo raštą, kad nieko nereikia, visko yra sočiai. Tada ateina patikslinimas, kad visko reikėtų, jeigu atsirastų masinis Covid ligonių srautas. No shit, Sherlock

3. Iš gydymo įstaigų atsakymų - "prašom respiratorių, neduoda", "neturim nieko, patys gaminam marlines kaukes, padėkit", "mūsų regioninei ligoninei trūksta visko, turim du respiratorius ir du chalatus", "sukomplektavom mobilių Covid punktą, bet negaunam jokių priemonių, padėkit".

4. Galbūt, be šitų trijų punktų, galėtume patikėti valdžiai, kad esame pasiruošę pagrindiniuose punktuose. O jeigu fronto linijos bus pralaužtos - kas padės regioninėms ligoninėms, poliklinikoms, hospisams, gimdymo namams, onkologiniams ligoniams?

5. Ką tik gavau laišką iš BigBox. Žodžio žmonės - rytoj pristatys 500 respiratorių, galėsime bent šiek tiek nuimti stresą kelioms įstaigoms.

6. Dienos ataskaitoje rašiau, kad sąskaitoje turime 201 000 eurus, po to atnaujinau, kad 230 000, kol grįžau namo, jau 239 000.

Ir pirmi keturi punktai nėra priekaištai valdžiai. Nėra kada priekaištauti, galima tik paprašyti - nemeluokit. Nemeluokit bent jau tiems, kurie tuoj tuoj stos į priekines linijas. Jie yra motyvuoti, jie yra prisiekę, jie turi būti apginkluoti.

Laikykitės, medikai!

VšĮ Laisvės TV

LT16 7300 0101 5692 7144

Swift: HABALT22

Adresas: Verkių 31B-2

Aukojimo paskirtis: Laikykitės, medikai!

Gyvenantys užsienyje ir norintys prisidėti, naudokite TransferGo <https://www.transfergo.com/>. Atlikdami pervedimą, įveskite kodą "LAIKYKITESMEDIKAI" ir pervedimas bus atliktas nemokamai.

Elena Ruikytė, Monika Budrytė and 5.9K others

517 Comments 606 Shares

Like

Comment

Share

Įrašas 11. Andrius Tapinas, 2020 03 19,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10220144096545904>

Andrius Tapinas

August 13, 2020 · 🌐

Laisvė kraujyje ir kraujas dėl laisvės

Prieš 31 metus mūsų tėvai ir seneliai padarė neįtikėtiną dalyką – sujungė tris Baltijos šalis į vieną gyvą grandinę, į Baltijos kelią, ir sovietinei diktatūrai pasakė – viskas, dabar mūsų laikas, mūsų teisė, mūsų laisvė.

Mes skaitėm apie tai, žiūrėjom, klausėm ir pavydėjom.

Šiandien, už keliasdešimties kilometrų nuo Lietuvos, mūsų istoriniai ir likimo broliai ir seserys pakilo grumtis dėl savo laisvės.

Turim progą padėti jiems, parodyti, kad kovoje dėl laisvės Lietuva ir Baltarusija yra vieningos kaip taip buvo LDK laikais. Ši idėja jau sklandė socialinėje erdvėje, nesisavinu jos autorystės, bet geros mintys atranda dirvą, todėl papildau ir sakau:

Istorinę Baltijos kelio dieną (rugpjūčio 23 dieną, sekmadienį) istorinę 19 valandą Laisvės TV kviečia: stokime į naują gyvą grandinę – Laisvės kelią į Baltarusiją!

Nuo Katedros aikštės Vilniuje iki valstybinės sienos su Baltarusija tenusidriekia Laisvės kelias, parodysiantys kaimynams, kad jie ne vieni.

Laiko viskam surengti nedaug, bet viskas įmanoma, o mes drauge jau ne vieną kartą įrodėme, kad „neįmanoma yra tik nuomonė“.

Šį vakarą mūsų organizacinis komitetas pradeda darbą

Rytoj bus sukurtas Facebooko įvykis, kuriame matysite visą darbų eigą

Išsiaiškinsime logistinius dalykus, gausime reikalingus leidimus, su epidemiologais suderinsime saugaus renginio nuostatas, dėvėsime kaukes ir pirštines

Kitos savaitės pradžioje paskelbsime savanorių, sektorių koordinatorių ir norinčių prisijungti organizacijų registraciją. Pagalbos tikrai reikės, ruoškitės.

prisijungti organizacijų registraciją. Pagalbos tikrai reikės, ruoškitės.

Suskirstysime visą Laisvės kelią sektoriais, pradėsime visų dalyvių registraciją, jiems nurodysime sektorius, suderinsime patogiausius maršrutus atvykstant iš įvairių miestų ir kelių.

Ir sekmadienį išžygiuosim.

O jūs dalinkitės šia žinia, nupūskite dulkes nuo vėliavų ir siūkitės naujas, tegu prie mūsų Trispalvės suplėvėsuoja ir raudonai balta tautinė Baltarusijos vėliava. Tegu Vytis vėl rodo kryptį į laisvę.

Istorinę dieną istorinę valandą būkime drauge su tais, kurie lieja kraują dėl laisvės.

Sekmadienį, rugpjūčio 23 dieną, 19 valandą Laisvės kelias į Baltarusiją!

Шлях да свабоды ў Беларусі!

#laisvėskelias #Шляхдасвабоды

19K

1.2K Comments 9.6K Shares

Like

Comment

Share

Įrašas 12. Andrius Tapinas, 2020 08 13,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10221585434698457>

Andrius Tapinas

August 18, 2020 · 🌐

Uch, Didžiosios Britanijos lietuviai ir kitos bendruomenės - šaunuoliai!

Jie gavo leidimą Laisvės kelią surengti ant Vestminsterio tilto Londone, tiesiai prieš britų Parlamentą!

Gyvoji grandinė ant Vestminsterio tilto įvyks sinchroniškai su Laisvės keliu Vilniuje, po to bus žygiuojama prie Baltarusijos ambasados.

Tai jeigu esate Londone arba bet kurioje JK vietoje - tikrai nepraleiskite unikalios istorinės progos prisijungti. Kitos tokios gali ir nebūti.

#FreedomWay #Laisveskelias

SUN, AUG 23, 2020

London: Freedom Way for Belarus - UK International Solidarity

London, United Kingdom

Other · 1,282 people

☆ Interested

Elena Ruikytė, Brigita Micolajūnaitė and 1K others

39 Comments 1 Share

Įrašas 13. Andrius Tapinas, 2020 08 18,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10221624061104093>

Andrius Tapinas

August 15, 2020 · 🌐

Pokalbyje su Putinu Lukašenka pareiškė, kad jam negali nekelti nerimo ir gyvoji Laisvės grandinė nuo Vilniaus iki Kijevo, kurioje turėtų sustoti 300 tūkstančių žmonių.

Lukašenka Putinui pasakė pavedęs Gynybos ministerijai, KGB, VRM ir generaliniam prokurorui įvertinti šią akciją ir kategoriškai neleisti tokių veiksmų.

Na, Aleksandrai ir Vladimirai, mes planavom gerokai mažiau žmonių ir tik nuo Vilniaus iki sienos, bet ačiū už idėją.

x x x

Lukashenka said to Putin that he is anxious regarding Freedom Chain from Vilnius to Kiev with 300 000 people in line. Lukashenko assured Putin that he gave orders to Ministry of Defence, General Prosecutor and KGB to evaluate and do not allow such actions.

Well, Aleksandr and Vladimir, we planned only short Freedom Chain from Vilnius to Belarus borders but thanks for this excellent idea. I think we have work to do.

NEWS.TUT.BY

Лукашенко поручил перекинуть десантников в Гродно и прокомментировал идею «ланцюга» от Вильнюса до Киева

Įrašas 14. Andrius Tapinas, 2020 08 15,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10221603388347287>

Andrius Tapinas

August 24, 2020 · 🌐

Emocijos dar burbuliuoja, net nesitikėjau, kad bus toks gumulas gerklėje giedant mūsų himną ir klausantis baltarusių Pohonios. Galvojant apie tai, į kokią kovą pakilo mūsų kaimynai. Ir žvelgiant į tarsi piktą musę ratus aplink sieną sukantį režimo helikopterį. Stojant į gyvą grandinę ir tarsi elektros šoku jaučiant kiekvieną ranką nuo Medininkų iki Katedros.

Matant dainas dainuojančius senukus, kurie tikrai buvo Baltijos kelyje, ir kuriems rieda ašaros išėjus gal į paskutinį savo žygį. Ir matant vaikus, kuriems tėvai išsaugos ir po daugelio metų parodys tas nuotraukas, kaip mums rodė mūsų tėvai ir seneliai.

50 000 mūsų išėjom į Laisvės kelią dėl Baltarusijos, bet ir dėl savęs pačių - mums to reikėjo. Labai reikėjo.

Ir tegu šita nuostabi Irmanto Gelūno nuotrauka, įprasminanti mūsų laisvą Valstybę, ilgai išlieka kaip šios tyros dienos atmintis.

Ačiū visiems, atėjusiems į Laisvės kelią! Vienybė težydi!

Foto: [Irmantas Gelūnas/Žmonės](#)

Foto: Irmantas Gelūnas/Žmonės

Agla Barzdienė, Tautvilė Daugetaitė and 29K others · 392 Comments · 1.1K Shares

Įrašas 15. Andrius Tapinas, 2020 08 24,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10221666137395974>

Andrius Tapinas

August 27, 2020 · 🌐

Tomaševskis su savo nepavykusiu Laisvės keliu galutiniai iškristalizavo vieną iš Laisvės TV rudens tikslų - sutelkti jėgas, kad rinkimuose nepavyktų Lenkų rinkimų akcijai.

Prieš ketverius metus ne be mūsų ir jūsų pagalbos ketveriems metams pailsėti buvo išsiųsta Darbo partija, LLRA 2016 metais išplaukė per plauką - 5,5%, o 2019 metais Europarlamento rinkimuose - 5,48%

Iki poilsio Jedinskiui, Narkevičiui, Mackevičiui ir likusiai Tomaševskio šutvei ne tiek ir daug.

Įbaugintų, atvežtomis malkomis suviliotų, Kremliaus televizijomis tikinčių ir Lietuvos politikų pamirštų LLRA rinkėjų mes per trumpą laiką neįtikinsim, o ir alternatyvos nėra pasiūlyta, čia jau politikų darbas kitai kadencijai, kad tautinei lenkų mažumai atstovautų progresyvūs, bendrą ateitį valstybėje matantys ir tautas vienyti, o ne kiršinti norintys lenkų politikai.

Bet aktyvuoti žmones kertinėse apygardose dėl bendro tikslo atsikratyti pro-koloradiniais, korumpuotais, ant valstybės lojančiais, kelių asfaltuose paskendusiais veikėjais galime pamėginti.

Ruduo bus tikrai įdomus, patikėkit manim.

Lukas Stakėla, Robis Balčiūnas and 6.7K others · 309 Comments · 143 Shares

👍 Like

💬 Comment

➦ Share

Įrašas 16. Andrius Tapinas, 2020 08 27,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10221694832713339>

Andrius Tapinas

September 2, 2020 · 🌐

Apie tai išgirdęs vienos partijos lyderis man privačiai pasakė - "Sakyčiau, kad tai visiškai neįmanoma, bet po Laikykitės medikai ir Laisvės kelio, tiesiog patylėsiu, nes jūs dar galite imti ir TAI padaryt"

Praėjo savaitė ir mes beveik prie starto linijos. Įvertinta ir atmesta dešimtys planų, atsisakyta beviltiškų idėjų ir pritariama tom, kurios aną pusę gali pasiūsti į nokdauną, sudėlioti medijų ir virusinių kampanijų planai, išklausti būsimo sąjungininkų pasiūlymai, su rinkimų technologais iki smulkmenų supjaustytos rinkimų apygardos, surinkti ir įvertinti duomenys apie pirmuosius ir antruosius pasirinkimus.

Kitą savaitę paskutinės dëlionės detalės, paskutiniai sąjungininkai ir draugai, paskutiniai strategijos pasitvirtinimai ir Laisvės TV bus pasiruošus.

Reikės beprotiško jūsų visų palaikymo - ir tų, kurie nebalsuodavo, nes nebūdavo už ką, ir tų, kurie šiemet prie balsavimo urnų ateis pirmą kartą, ir tų, kurie norės paskirti savo laiko prisidėdami prie rudeninio valstybės išvalymo.

Didžiausias politinis realybės šou "Atsisveikinimas su Voldemortu" - nuo rugsėjo 13.

[#mažiau5procentų](#) [#sudieVoldemortai](#)

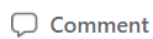

Elena Ruikytė, Lukas Stakėla and 7.3K others

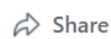
225 Comments 158 Shares

Like

Comment

Share

Įrašas 17. Andrius Tapinas, 2020 09 02,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10221744883724583>

Andrius Tapinas

October 9, 2020 · 🌐

Ir jau paskutinį kartą.

Kodėl taip draskosi Tomaševskis? Mesti didžiuliai pinigai į reklamą, pareiškimai Seime, skundai prokuratūrai, mobilizuotas visas turimas administracinis resursas, visi seniūnai ir seniūnaičiai, visas voratinklis.

Nes viskas pakibo ant plauko. Pastaruosius stabilus jo elektoratas buvo 70 000 balsų ir to pakakdavo. Šiomet jau mažiau liko vyresnių rinkėjų, o jaunimas nebe taip, nesiveržia balsuoti už tomaševskininkus, atsirado alternatyvos – tokie lenkų politikai kaip Duchnevič, Dobrovolksa ar Ščerbaitė nurinks balsų nuo tomaševskio savo partijoms, dalį rusakalbių rinkėjų ypač Trakų rajone ir Klaipėdoje gali nuvilioti Uspaskichas.

Tad net ir maksimaliai mobilizavęs saviškius Waldemortas, manau, gali tikėtis geriausio atveju tokio paties ar kiek mažesnio rezultato ir melstis, melstis, melstis, kad bendras aktyvumas būtų kuo mažesnis.

Nes jei tomaševskininkai nesurenka 5 procentų ir lieka be frakcijos Seime, niekam jie neįdomūs formuojant Vyriausybę, jie lieka be postų, be ministerijų, be priėjimo prie ES pinigų ir su baime laukia šeimininko skambučio.

Kodėl ištikimybę tomaševskininkams jau nesislėpdami prisiekinėja Skvernelis su Karbauskis, jų apygardose net nekeldami savų kandidatų, kad tik nesutrukdytų?

apygardose net nekeldami savų kandidatų, kad tik nesutrukdytų?

Nes viskas irgi kaba ant to paties plauko. Iš aštuonių auksinių tomaševskininkų mandatų gali likti tik trys. Ir jeigu bus prarasti penki, bendrų LVŽS + Darbo partijos + galbūt Laisvės ir teisingumo mandatų gali nepakakti daugumai sudaryti. Ir čia būtų krachas. Sukrapštai 66 ir pritrūksta.

Ir tas plaukas yra labai plonas – galbūt vos keli tūkstančiai balsų.

Įsivaizduokit - plaukas, kuris lems koalicijas, ES milijardų dalybas ir svarbiausius postus, gali priklausyti nuo jūsų.

Ateisit sekmadienį balsuoti ir atsiveikinti. Ar neateisit

Dainą atlieka: [Vlaciavas Mickevičius](#), tekstas: [Virginija Loginova](#)

Darius Damalakas, Ramūnas Burokas and 4.3K others

155 Comments 639 Shares

Įrašas 18. Andrius Tapinas, 2020 10 09,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10222036584736926>

*Įrašas 19. Andrius Tapinas, 2020 09 29,
<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10221956776261764>*

*Įrašas 20. Andrius Tapinas, 2020 10 31,
<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10222199680694223>*

Andrius Tapinas
October 6, 2020 · 🌐

Jeigu nesate įsitikinę, kaip viskas veikia Seimo rinkimuose, kuo daugiamandatės skiriasi nuo vienmنداčių, kada reikia ateiti balsuoti ir kokius rezultatus turi pasiekti partijos...arba turite draugų, kuriems neaišku - **Laisvės TV** sukūrė nesudėtingą aiškinamąjį video filmuką - "Kaip balsuoti".

Justas Kidykas, Tadas Kavaliauskas and 1.4K others · 83 Comments · 329 Shares

Like · Comment · Share

Įrašas 21. Andrius Tapinas, 2020 10 06,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10222014213097649>

Andrius Tapinas
October 7, 2020 · 🌐

Kai aš TAI pamačiau, buvau šimtu procentų įsitikinęs, jog tai yra feikas ir opozicijos sukonstruotos juodosios technologijos. Nes gi negali taip būti.

Tiesiog negali būti, kad Lietuvos Respublikos premjero žmona dėkotų tomaševskio partijos, kurios ministras įklimpė iki ausų dėl skirstomų pinigų keliams, kitai ministrei už paklotą asfaltą.

Tai tiesiog susisiekiu su šaltiniais praimo aplinkoje, kad jie patvirtintų, jog tai tikrai feikas. Ir kai jie nuleido galveles ir pradėjo kažką murmėti, aš pradėjau suprasti, jog šitas mind-blowing clusterfuckas yra tikras dalykas.

Jėzau Kristau Juozapai Šventai.

Dar kartą:

Premjero Sauliaus Skvernelio, kuris turėjo didelių problemų su asfaltuotu keliuku, žmona Silvija dėkoja koloradinės partijos ministrei Rita Tamašunienei, kad jos pastangų dėka jie pagaliau turi dalį asfalto ir ragina balsuoti už ją vienmandatėje.

Čia yra ne šių rinkimų topas, čia yra šio dešimtmečio topas.

Jeigu dar kažkas turėjot abejonių, ar balsuoti - tai po šito stojatės ir varot į apylinkes balsuoti.

Žinokit, aš rašau, ir man trumpina smegenis.

Premjero žmona dėkoja Tomaševskio ministrei už asfaltą. Nu jaki hardkor.

Premjero žmona
Dėkoja
Tomaševskio
Ministrei
Už
Asfaltą

Įrašas 22. Andrius Tapinas, 2020 10 07,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10222019673874165>

Asfaltą

Silvija Kirdonytė-Skvernelė ▶
Upes slenis
1 val. · 🌐

Sveiki visi. Tiesiog pasinaudosiu proga ir paprašysiu, kad vienmandatėje rinkimų apygardoje balsuotumėte už Ritą Tamašuniene. Kodėl tai darau, nes tai yra tas žmogus, kuris nuolat primindavo mūsų kelio problemas Vilniaus raj. savivaldybės darbuotojams. Jos pastangų dėka, mes turime šiandien dalį asfalto.
Neatlygintina politinė reklama 😊

leiva Gurklyte, Lukas Stakela and 17K others · 1.3K Comments · 3.7K Shares

Andrius Tapinas

October 9, 2020 · 🌐

Kai dėl Valdemaro gali galvą guldyti ir lyginti oponentus su naciais.
Bet kodėl dėlto turi skaityti Delfi komentarus, lieka neaišku. Pirmieji debatai visada nelengvi.
Bet ačiū už dalį asfalto.

Karolis Žukauskas

October 9, 2020 · 🌐

Kas čia buvo? 😊 Suprantu, nervai neatlaikė rinkimų kampanijos, bet vis tiek - kas čia buvo?

👍😂😅 2.9K

288 Comments 120 Shares

Irašas 23. Andrius Tapinas, 2020 10 09,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10222038987797001>

Andrius Tapinas

October 9, 2020 · 🌐

Paskutinę agitacijos minutę norėjau parašyti kažką dvasingo, įkvepiančio ir priversiančio visus, kurie neplanavo balsuoti sekmadienį, persigalvoti. Ilgai ruošiausi, bet supratau, kad niekaip ir jokiais būdais neparašysiu geriau negu:

Achtung! Achtung!

👍😂 5.4K

161 Comments 45 Shares

Irašas 24 Andrius Tapinas, 2020 10 09,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10222039708895028>

Andrius Tapinas

October 11, 2020 · 🌐

Labas rytas ir sveiki atvykę į jdomiausią metų dieną. kažkas rašė, kad laukia vakaro kaip Eurovizijos finalo, o aš sakyčiau, kad Eurovizijos finalas yra glupstva ir jerunda palyginus, kas mūsų laukia šį vakarą, kai banke gulės įtaka, postai, valdžia, ES milijardų skirstymas ir kažkas gali likti už durų.

Dienos metu planuoju kelias FB live transliacijas, aptarsim reikalus, juolab, kad ir pats dar tik ieškau po namus paso ir ruošiuosi varyt balsuoti. O nuo 20 valandos junkitės Laisvės TV, mus retransliuos dar kelios televizijos, ir čia bus itin intensyvi Rinkimų naktis. Standuperių šį kartą, deja, nebus, bet bus vedėjai Skirmantas ir Andrius, ekspertai rezidentai Rita Miliūtė, Aidas Puklevičius ir Vytautas Bruveris, partijų atstovai, pasijungimai su štabais, Youtube klausimai-atsakymai, tautos žodis ir naktiniai Zoom svečiai. Planuojame būti eteryje iki 2 valandos ryto arba iki tol, kol paaikšės visos pagrindinės pirmojo turo mįslės.

O kas vyksta dabar? 10 valandos duomenimis aktyvumas rinkimų dieną buvo 5,9% ir tai yra vienu procentiniu punktu daugiau nei 2016, kai tokiu metu buvo balsavę 4,8%. Bendras išankstinis yra 11,6% lyginant su 6,6% prieš ketverius metus.

Vadinasi - kol kas turim ne tik beveik dvigubai didesnį aktyvumą išankstiniame, bet ir priešingai skeptikams aktyvumas rinkimų dieną irgi lenkia praėjusius rinkimus.

Visos Vilniaus ir Kauno apygardos (išskyrus Naują Vilnią ir Panerius, kur 2016 metais daug procentų rinko LLRA) viršija bendrą vidurkį. Klaipėda ties vidurkiu, Šiauliai viršija. Mažiausiai kol kas aktyvi Suvalkija.

Tomaševskio apygardos kol kas iki vidurkio netraukia išskyrus Nemenčinę 🤔, Šalčininkai (5,2, 2016 buvo 6,5) Medininkai (5, 2016 buvo 5,4)

Kol kas viskas atrodo labai netgi neblogai. Bet diena ilga ir mes kiekvienas dar galima prisidėti, kad ji būtų geresnė.

Jeigu jau balsavote - nepatingėkite išsiųsti bent 10 SMS ir 10 Messengerio užklausimų savo draugams ir kolegoms - ar jau balsavai ir kaip svarbu tai padaryti šiemet.

Nes viskas tikrai gali būti mūsų rankose..

Ir primenu, šių rinkimų šūkis - Achtung! Achtung!

Agnė Župerkaitė, Justas Kidykas and 3.8K others

251 Comments 121 Shares

Įrašas 25. Andrius Tapinas, 2020 10 11,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10222053913130125>

Andrius Tapinas

October 11, 2020 · 🌐

13 valandos duomenimis jau pradėdame atsilikti nuo 2016 metų aktyvumo. Šiomet balsavo 16,9%, o prieš ketverius metus 17,4%.

Bet tendenciją vis dar galima pakreipti - kas balsavot, labai prašau, pasukit tėvams, seneliams ir giminėms, pasitikrinkit, ar jie tikrai balsavo ir įtikinkit nueiti iki apygardos, kol dar nevēlu.

O dabar apie VRK, kuri yra neįgali institucija, nesugebanti suplanuoti į priekį paprasčiausių veiksmų – prieš tris mėnesius buvo aišku, kad turėsim saviizoliacijoje esančių asmenų ir buvo galima paruošti blizgantį planą, kaip pasirūpinti jų Konstitucine teise. Neparuošta. Dabar meluojama, kad čia keliolikos žmonių problema, „Baltosios pirštinės“ jau rodo, kad tai melas ir tokių žmonių yra kur kas daugiau.

Ir dėl valdininkų kaltės – žmonės turi priimti sprendimą, ar pasirūpinus visomis saugumo priemonėmis eiti balsuoti, bet pažeisti įstatymą ar likti nebalsavus. Palaikau politologę Rimą Urbonaitę, kuri žada gautą baudą įsireminti.

VRK nesugeba numatyti, jog paskutinę išankstinio balsavimo dieną bus eilės, kad bus daugiau balsuojančių iš anksto, todėl mus jau dabar ruošia, kad balsai bus skaičiuojami ilgiau.

VRK reaguoja į tomaševskininkų skundus ir atsiunčia Laisvės TV 16 klausimų sąrašą, bet jiems yra visiškai OK, kad toje apygardoje, kur kandidatuoja tomaševskio žmogus Buinickas, apylinkės komisijos pirmininke dirba jos dukra, kad visame Vilniaus krašte buvo masyviai organizuojami balsuotojai, įtikinėjami, gąsdinami ir papirkinėjami, pasitelkus visą administracinį resursą. VRK tai puikiai žino, bet nieko nedaro.

Nesinori kurti sąmokslų teorijų, bet garsiai skambant achtung achtung ir žinant VRK pirmininkės „nepriklausomumą“, kyla klausimas, ar iš tikro VRK nori, kad į rinkimus ateitų kuo daugiau žmonių.

Kęstutis Gelažius, Simonas Kairys and 3.4K others

252 Comments 139 Shares

Like

Comment

Share

Įrašas 26. Andrius Tapinas, 2020 10 11,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10222054807512484>

Andrius Tapinas

October 13, 2020 · 🌐

Aš vis pasvarstau, ar tas Saulius Skvernelis, kuris 2016 buvo baliaus karalienė ir nuo komplimentų jam svaigo galva kaip Natašai Rostovai pirmojo baliaus metu, kai Naujametinės mano laidos metu jis žėrėjo sąmoju ir sulaukė ovacijų...

Ar tas Saulius Skvernelis tada pagalvojo, kad po ketverių metų taps politine srutpele, kuri siela ir kūnu atsiduos koloradiniam Valdemarui (kaip dabar jau žinia, be reikalo), isteriškai rékaus Achtung, achtung ir pažeidinės įstatymus glostydama ir remdama Širvintose paskutinįjį socbebrą Joną Pinskų, kuris vis dar nenupirko kiekvienam Lazdynų gyventojui po naują butą.

Galimai nepagalvojo tokio varianto.

Mindaugas Kunevičius, Justas Kidykas and 6K others

330 Comments 108 Shares

Like

Comment

Share

Įrašas 27. Andrius Tapinas, 2020 10 13,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10222073638783254>

Andrius Tapinas

October 14, 2020 · 🌐

Achtung! Achtung!

#MūšisdėlNemenčinės ir čia susitinka Justas Džiugelis ir premjerinio asfalto klojėja, paskutinė Tomaševskio viltis Rita Tamašunienė.

Po pirmo turo Tamašunienė pirmauja 39-21,7, bet kiek žinau, į Justo pusę jau stoja buvę konkurentai iš Liberalų sąjūdžio, Laisvės partijos ir Centro partijos ir pridėjus jų surinktus balsus rezultatas darosi įdomus 39-42 Justo naudai. Akivaizdu, jog laimės tas, kuris geriausiai mobilizuos savo rinkėjus antrajam turui. Patyrę nokautą tomaševskininkai mėgins reabilituotis bent dar vienam mandatui, o jungtinis frontas mėgins padaryti neįmanoma: išplėsti pergalę woldemortininkų širdyje.

Pagrindinėse anti-tomaševskinėse apylinkėse Džiugelis ir abiejų liberalių partijų kandidatai rinko įspūdingai: 71% Bukiškyje, 70% Riešėje, 56% Didžiojoje Riešėje, 51% Avižieniuose ir Buivydiskėse.

Ir šituos procentus gali papildyti žmonės, realiai gyvenantys šioje apylinkėse, bet gyvenamąją vietą deklaravę kitur.

Šiandien VRK išaiškino labai paprastai:

1. Iki išankstinio balsavimo pradžios užpildote Rinkėjo puslapyje esančią F5 formą:

<https://www.rinkejopuslapis.lt/rinkejo-dokumentai>

2. Paskambinat arba el.paštu patvirtinat savo pageidavimą tos apylinkės, kurioje norite balsuoti, komisijai ir pateikiat gyvenamąją vietą patvirtinančius dokumentus (nuosavybės dokumentą, nuomos sutartį, komunalinių paslaugų sąskaitą)

3. Balsuojat antrajame ture ir dalyvaujate Mūšyje dėl Nemenčinės.

Tai jeigu turite draugų/pažįstamų/giminių Nemenčinės apygardoje pakvieskite juos jokia būdu nepraleisti spalio 25 dienos. Nes kitą kartą pakeisti Lietuvą turėsime tik po 3 metų.

👍 Vilius Šlapelis, Justas Kidykas and 3.2K others

324 Comments 240 Shares

Įrašas 28. Andrius Tapinas, 2020 10 14,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10222078023532870>

Andrius Tapinas

September 13, 2020 · 🌐

Perėjau per kelias vienmandates. Pagal susiremsiančių kandidatų spalvingumą, tai tiesiog šventė mums kažkokia.

Naujamiestis: čempionas Alekna, crazy mokytoja Astra Astrauskaitė, darbietė IKU, krikščionių paladinas Pavilionis, profesionalus gėjus Raskevičius, KGB rezervistas Valionis

Žirmūnai: violetinis profesorius Gylys, amžinasis profesorius Glaveckas, buvęs kariuomenės vadas ir nuolat girtutukas važinėjantis Tutkus ir tiesiog Rūta Janutienė

Fabijoniškės: feldmaršalas Kirkilas, Kur Stepas Babrauskas, jaunasis Mazuronis, eks-ректорius Žukauskas

Šeškinė: Tynktynk Zuokas, greitųjų testų Savickas, eks-Dalios patarėjas Lingė, krepšininkas Jomantas, narkotikų ekspertė Morgana Danielė

Kauno Centro Žaliakalnio – anūkas Landsbergis, jerunda Jarkevičius, legendinis Chomičius,

Molėtai Širvintos – šunų tildytojas Čimbaras, kalėdų senelis Sysas, butų dovanotojas Pinskus (pas žmoną saugiau), teologė Širinskienė

Deltuvos pietinė – Krivickas, Grauzinienė ir Antanas Smetona. Tikrai bus galvojančių, kad balsuoja už prezidentą.

Tikrai ne darbas bus mums, o kažkokia nesibaigianti šventė šitą mėnesį.

Bet svarbu ateiti, o jeigu visai nėra už ką balsuoti, tai tada jau už Harį Poterį

👍🤔 Elena Ruikytė, Lukas Stakėla and 2.7K others

199 Comments 60 Shares

Įrašas 29. Andrius Tapinas, 2020 09 13,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10221832410912708>

Andrius Tapinas

October 1, 2020 · 🌐

Štai tokie lankstinukai šiandien buvo rasti ir konfiskuoti Vilniaus lenkiškame darželyje Vilija. Padėlioti ant palangės vaikų grupėje.

Ir kas reklamuoja - o gi Vilniaus vicemerė [Edita Tamošiūnaitė](#), kuri yra atsakinga už...darželius.

Už tokius darbelius reiktų jums, Edita, taip kaukštelt per nagus, kad mažai nepasirodytų. VRK jau informuota.

Įdomi būtų ir mero [Remigijus Šimašius](#) nuomonė apie koalicijos partnerės ir kolegės uolumą, nes matau, kad darželiai užpilami šita makulatūra.

Atnaujinta: situacija dar blogesnė nei iš pirmo žvilgsnio atrodė. Tokie lankstinukai paliekami ir lopšelinukų grupėje darželyje "Kaštonas", o lopšelyje-darželyje "Strazdelis" darbuotojos direktorės nurodymu turėjo pernai savivaldos rinkimų metu susitikti su p.Edita ir sudėlioti jos lankstinukus.

Įrašas 30. Andrius Tapinas, 2020 10 01,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/1022197052886171>

Andrius Tapinas

October 31, 2020 · 🌐

Baismės diena.

Šiandien 10 valandą VRK pradės savo posėdį ir pirmuoju klausimu priims sprendimą dėl pagal tomaševskininkų skundus atlikto tyrimo dėl Laisvės TV ir mano asmeniškai elgesio rinkimų metu.

Mes atsakėm į visus jų klausimus, į papildomus klausimus, VRK peržiūrėjo kiekvieną Laisvės TV laidą (ačiū už peržiūras), kiekvieną mano įrašą Facebooke, priėjo prie mūsų banko duomenų ir suskaičiavo kiekvieną parėmusį "Viso gero, Valdemortai" kampaniją. Jeigu jie taip dirbtų, kai reikia pasirūpinti, kad žmonės balsuotų, būtų visai kitas reikalas.

Turint omeny, kad tomaševskininkams paramą išreiškė ir Karbauskis, o vienas VRK narys Valdemar Urban apskritai jau yra mus nuteisęs, bus įdomu. Tiksliau, kaip ir viskas aišku, tik klausimas - ar visus sodins, ar tik kelis.

Bent jau tiek, kad galėsiu nors ir sirgdamas nuotoliniu būdu pasisakyti VRK posėdyje, o vėliau detaliau išnagrinėti jų tyrimą ir priimtą sprendimą.

Visus norinčius pasižiūrėti "Baismės dieną" - tiesioginė transliacija nuo 10 valandos VRK puslapyje Youtube.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSIOJI RINKIMŲ KOMISIJA

www.vrk.lt

YOUTUBE.COM

VRK posėdis 2020-10-31 10:00

2020 m. spalio 31 d, 10 val. v y k s Vyriausiosios rinkimų komisijos posėdis DARBOTVARKĖ 1. D...

Mindaugas Kunevičius, Vytautas Kalinauskas and 3.3K others

286 Comments 44 Shares

Jrašas 31. Andrius Tapinas, 2020 10 31,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10222198674109059>

Andrius Tapinas

March 1, 2021 · 🌐

Labai svarbus tekstas – dar kartą apie parašus. Iš tiesų, reikia pripažinti, kad surinkti ir Seimui įteikti 365 000 parašai yra unikalus reiškinys ir reikia pasveikinti iniciatyvos organizatorius. Taip pat norėčiau atsiprašyti dėl to, kad iniciatyvą pavadinau „nemokamu durniukų registru“, tai buvo nekorektiška ir apgailėstauju, kad tokie žodžiai išsprūdo. Ir ne vieną kartą.

Mes nekeliame klausimo dėl parašų teisėtumo, tačiau tai nereiškia, kad turime sutikti su jų keliamais reikalavimais. Ir labai svarbu parodyti Seimui, ką iš tikrųjų galvoja didžioji Tautos dalis.

Todėl Laisvės TV inicijuoja Nacionalinę Peticiją „Milijonas parašų: Pabudome ir Kelkimės“.

Pagrindinis peticijos reikalavimas Lietuvos Respublikos Seimui – atšaukti 365 440 kitos peticijos parašų, reikalaujančių atšaukti Tomą Vytautą Raskevičių iš Seimo Žmogaus teisių komiteto pirmininko pareigų.

Surinkti parašai bus įteikti Lietuvos Respublikos Seimui

Laiko nedaug, bet mes ne kartą jau įrodėme, kad galime susitelkti. Šioje akcijoje mes ne vieni – pasirašyti kvies ne tik Laisvės TV kanalai ir laidos, bet ir specialios savanorių grupės visuose Lietuvos miestuose, taip pat įvairios prie mūsų prisijungusios visuomeninės organizacijos, kalbėsime su telekomunikacijų operatoriais dėl masyvos telefoninių skambučių kampanijos.

Atidžiai tikrinsime parašus ir skelbsime, kaip mums sekasi.

Aš suprantu, kad milijonas parašų atrodo nepasiekiamas, bet kaip sakė Mohamedas Ali – „neįmanoma yra tik nuomonė“.

Kviečiu visus pasirašyti šią Nacionalinę Peticiją, kviečiu pasidalinti su visais savo draugais ir sekėjais, kad įteikdami šiuos parašus Seimo vadovybei galėtume drąsiai teigti, jog kalbame didžiosios Tautos dalies vardu.

Dalinkimės!

Peticija: <https://forms.gle/suXBy6X5aoBY2ExS6>

#NacionalinėPeticija #MilijonasParašų #PabudomeirKelkimės

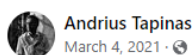

Jaunius Bumpirklu, Stefanija Jokstyte and 5.1K others

1.2K Comments 844 Shares

Įrašas 32 Andrius Tapinas, 2021 03 01,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10223083075778548>

Andrius Tapinas

March 4, 2021 · 🌐

887 255. Toks skaičius užfiksuotas mūsų Nacionalinėje Peticijoje.

Žinoma, buvo labai daug netikrų įrašų, pasikartojančių ir kompiuterinėmis programomis sugeneruotų įrašų, todėl esu labai dėkingas mūsų daugiau kaip 60 žmonių savanorių komandai ir jų vadovei Ramintai, o taip pat mums talkinusiems IT specialistams, kurie šias tris paras beveik be miego, analizavo, tikrino, braukė ir atliko titanišką darbą.

Patikrintas skaičius - 424 667, tačiau turime dar vienos moters oficialų raštą atšaukti jos parašą, nes ji nesuprato, ką pasirašė.

Tad finalinis skaičius - 424 666

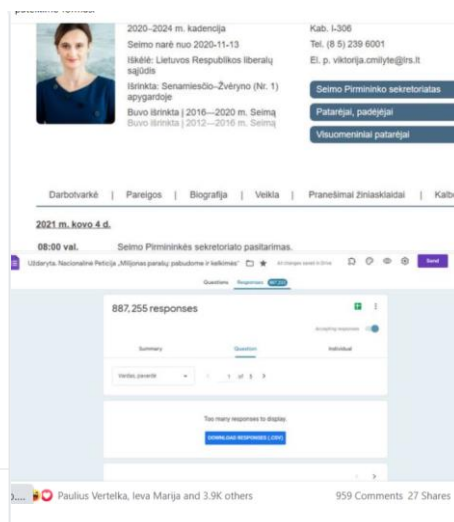
Pakartosiu dar kartą gerbiamo Ramūno Karbauskio mintį, kad tiek parašų suklastoti neįmanoma. Nors tai ir ne parašai. Kurie reikalauja atšaukti kitus ne parašus.

Dabar viskas yra spausdinama, dokumentuojama, dedama į dėžes ir šiandien 12:30 bus įteikta Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkei Viktorijai Čmilytei - Nielsen. Su Seimo pirmininke tikiuosi aptarti Google Docs formų platesnį įtraukimą į valstybės valdymą ir kitokias elektroninių peticijų pateikimo formas.

2020–2024 m. kadencija
Seimo narė nuo 2020-11-13

Kab. I-306
Tel. (8 5) 239 6001

Įrašas 33. Andrius Tapinas, 2021 03 04,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10223101919809637>

Andrius Tapinas

March 1, 2021 · 🌐

Štai toks yra šio vakaro rezultatas Nacionalinėje Peticijoje. Be abejo, nemažai parašų teks išbrokuoti, tam reikės didžiulio tikrintojų resurso, bet savanorių komanda suburta ne prastesnė kaip per Laisvės pikniką ir jau pradėjo tikrinimo darbus, jiems talkina ir specialistai, kad visi "hitleriai", "kaledų seneliai", "putinai" ir kiti n-kartų pasikartojantys būtų pašalinti.

Didelis susitelkimas, intensyviai dirbusios visuomeninės komandos dešimtyje Lietuvos miestų, intensyvi skambučių ir raginimų banga duoda rezultatą, bet dar anksti džiaugtis. Žinoma, pirmos dienos entuziazmas nuslūgs, tačiau dar yra laiko iki ši Peticija bus įteikta Lietuvos Respublikos Seimui.

Peticija: <https://forms.gle/suXBy6X5aoBY2ExS6>

Įrašas 34. Andrius Tapinas, 2021 03 01,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10223085871088429>

Andrius Tapinas

March 2, 2021 · 🌐

Šiam momentui peticijos skaičius atrodo taip.

Tačiau jau aišku, kad labai didelė balsų dalis (gal net pusė) yra netikrų - atrodo, kad ir palaikantys, ir nepritariantys naudojami kompiuterinėmis programomis, įrašo neteisingus duomenis matome bent 27 "Gitanus Nausedas", 36 "Ramūnus Karbauskius", taip pat kitas jau istorines asmenybes.

Gerai, kad prie daugiau kaip 50 savanorių, kurie tikrina ir atmetinėja parašus prisijungė ir IT specialistai, kurie padeda automatizuoti procesą ir leidžia iš karto atmesti visus "111111", "Aaaa", o taip pat atranda ir identifikuoja pasikartojančius vardus.

Darbo labai daug, neįsivaizduoju, kaip keli žmonės galėtų suvaldyti tokį procesą, bet džiugina ir tai, kad atmesdami labai daug balsų, matome tikrai didžiulius skaičius. Teisus buvo gerbiamas Ramūnas Karbauskis sakydamas, kad tiek parašų suklastoti neįmanoma.

Taip pat norėčiau paneigti tokius Facebooke plintančius komentarus: "po poliklinikas laksto jo klapčiukai ir ragina pasirašinėti .net nesivargindami paaiškinti kam to reikia ! Sako tapino laisvės partijai reikia".

Jokie raginimai pasirašyti Nacionalinę Peticiją poliklinikose nevykdomi, jeigu pastebėsite tokius dalykus, prašome kuo greičiau apie tai informuoti

Peticija: <https://forms.gle/suXBy6X5aoBY2ExS6>

Įrašas 35. Andrius Tapinas, 2021 03 02,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10223090750770418>

Andrius Tapinas

March 6, 2021 · 🌐

Aš suprantu, kad skauda jiems nevaikiškai, ir pikta, ir keiktis norisi, bet jūs kažkaip susitarkit.

Nes dabar Bačiulis, Kiguolis, Infa, Minfo ir Širinskienė (beje, didinga kompanija) mano, kad peticijoje vardai ir pavardės buvo, bet viskas sugeneruota kompiuteriu.

Pirmosios peticijos rinkėjas Grinevičius mano, kad parašai buvo sugeneruoti, bet ne tiek, nes jis Respublikai sakė, kad paleidus botą per dieną maksimaliai galima surinkti 32-34 tūkstančius parašų. Va tik iš kur jis tai žino?

O Lekstutis, Orlauskas ir Būkime vieningi mano, kad vardų ir pavardžių nebuvo ir buvo nuneštos tuščios dėžės.

Vieningų tėvų forume yra atskiroji nuomonė, kad parašai yra, bet jie buvo surinkti poliklinikose mainais už skiepą

Ir tik Janutienė mano, kad ir parašai buvo sugeneruoti, ir nuneštos tuščios dėžės.

👍😬 3.8K

765 Comments 20 Shares

Įrašas 36. Andrius Tapinas, 2021 03 06,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10223117889928880>

Andrius Tapinas

March 8, 2021 · 🌐

Čia jau net juoktis darosi sunku.

Toks Seimo narys nuo Darbo partijos Aidas Gedvilas prasiveržia prie mūsų dėžių ir kaip tikras Youtuberis jas atidarinėja. Daro Unboxingą.

Ir randa lapus. Bet smulkiu šriftu. Per smulkiu. Ir nepilnus. Bet vis tiek. Ir jau nebežino, ką daryt, tai atsargiai pradeda kalbėti apie vogtas duomenų bazes.

Tada pakilnoja pirmojo sąrašo dėžes ir daro išvadą, kad čia padirbėta geriau. Ir daro antrą išvadą, kad iš dviejų neturinčių jokios teisinės galios sąrašų pirmasis yra sunkesnis.

Nes tai yra tikrai tai, už ką mes mokame Seimo nariui algą. Bet hey - Darbo partiją visada traukė prie neaiškių popierių, tai negali pykt.

Na, kodėl, kodėl jie tokie beviltiški? 😊 Nors jau apima azartas - kas dar ką padarys su tom vargšėm dėžėm?

#PydergnoidoDėžės

vargšėm dėžėm
#PydergnoidoDėžės

LR Seimo narys Aidas Gedvilas

March 8, 2021 · 🌐

🗨️ SUŽINOK KAS SLEPIASI TAPINO DĖŽESE!

❓Kaip apmulkinti tautą per keletą sekundžių?!

❓Imanoma įtikinti visuomenę, kad jų rinkti parašai yra nieko verti?!

🗨️ Visą savaitgalį netilo ne tik „per lengvų dėžių“, bet ir apskritai Tapino surinktų parašų galimo klastojimo skandalas. Stebėjome fantastišką šou ir tauta apie jį kalbėjo...
Ilgai kalbėjo...

🗨️ Visą savaitgalį netilo ne tik „per lengvų dėžių“, bet ir apskritai Tapino surinktų parašų galimo klastojimo skandalas. Stebėjome fantastišką šou ir tauta apie jį kalbėjo...
Ilgai kalbėjo...

🗨️ Kurį laiką patylėjęs ir galimai pasvarstęs, kokį čia padoresnį pasiaiškinimą tautai mestelėjus, viešai išdeklamavo eiles apie popieriaus taupymą.

❓Patikėjote?!

⚠️ Nei Tapinui, nei žiniasklaidai neatsakius į kylančius klausimus, nusprendžiau viską išsiaiškinti pats! Pirmadienį apsilankiau LR Seimo Dokumentų valdymo skyriuje ir įsitikinau – jokių stebuklų čia nėra, o didžiąją dalį dėžių tūrio užima oras! Kaip beje, ir paties šoumeno Tapino iniciatyvos ir pasisakymai.

🗨️ Mielieji, mums nemelavo, iš tiesų atspausdinta neįskaitomu „krapštyraščiu“. O kai kurie lapai apskritai yra pustuščiai. Dar daugiau, jeigu pirmuosius parašus galima būtų identifikuoti pagal papildomai surinktus duomenis, Tapino ir Ko. parašų autentiškumo įrodyti neįmanoma, tai yra tiesiog ant baltų lapų surašyti žmonių vardai ir pavardės, kas dar labiau sustiprina įtarimus dėl jų sugeneravimo kompiuteriu arba dėl kokios nors pavogtos duomenų bazės panaudojimo.

✅ Neįsivaizduojate kaip tai atrodo? Siūlau įsitikinti patiems ir žvilgtelėti parengtą siužetą.

⚠️ Nesimu vertinti tiek vienos, tiek kitos pusės surinktų parašų teisėtumo ir pateikimo formos tinkamumo, kaip sakoma, išvadas darykite patys, tačiau trumpo žvilgsnio į šias dėžes užtenka, kad suprastum, kas tikrai norėjo kokybiškai atlikti savo darbą, o kam terūpėjo gražus ir įspūdingas vaizdelis jūsų telefonų, kompiuterių ir televizorių ekranuose.

P. S. Griežtai laikomės duomenų apsaugos principų, todėl asmens duomenų nefilmavome ir jų neskaitėme.

#saugoksavoasmensduomenis #atskirkgrudusnuopelu

👍🗨️ Agnė Župerkaitė, Justas Kidykas and 2.3K others

372 Comments 57 Shares

Įrašas 37. Andrius Tapinas, 2021 03 08,

<https://www.facebook.com/andrius.tapinas/posts/10223132747940321>

2 Priedas

Tekste minimų ištraukų iš „Laikykitės ten“ tekstai.

Nr	Laiko žyma	Laida; tekstas	Išnašos numeris tekste
1	05:12	<p>„Kandidatų tynk tynk ir Skvernelio šou Laikykitės ten su Andriumi Tapinu S05E02“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 05:12, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 rugsėjo 20 d., https://www.youtube.com/watch?v=U4AtZk7gWsk.</p> <p><i>Žiūrėkit, chebra, aš suprantu, kad jums yra pikta, pasaulio lietuviai. Aš suprantu. Pernai mes sudirbom jūsų referendumą dėl dvigubos pilietybės, tikrai svarbus klausimas, mes įsidėjom rankas į subinę ir organizavom prasčiau nei Kulių auksinės varpos kolūkis derliaus nuėmimo šventę. Prasčiau negu Krivickas ir Puteikis skydelį užsideda. Sori, sori, kad taip gavosi.</i></p>	50
2	14:10	<p>„Koronaviruso lyderiai ir lūzeriai Laikykitės ten su Andriumi Tapinu S04E27“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 14:10, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. balandžio 12 d., https://www.youtube.com/watch?v=rQ2edrcyW_o</p> <p><i>Bet. Kurie? Vat kurie čia tie parazitai, pranašai, griauinantys demokratiją ir lojantys ant jos vyro. Mes? Grybauskaitė? Kasiulevičius? Na, ekselencija, jei jau esate, gal galite paaiškinti (kreipiasi į nematomą pašnekovą, laidos pradžioje pristatytą kaip G.Nausėdą), gal galite kažkaip pamenspleinint? (Nausėdos balsas iš įrašo: Taip šiandien ne viskas yra gerai, ypač logistikoje) Mhm, suprantu. (fone vėl Nausėdienė ir citata: Norėčiau paskatinti visas visuomenines iniciatyvas, o ypač tas, kurios veiksmingos ir gali būti atliekamos, nelendant į piliečių kišenes. Tas, kurios neparalyžiuotų, nedubliuotų, o efektyviai papildytų Vyriausybės darbą. <...> Savanorystė gali būti etiška.) Toliau ponia Diana teigė, kad nori paskatinti visuomenines iniciatyvas, kurios nelenda į visuomenės kišenę. Nu tai mes su savo "Laikykitės, medikai" jau sulindę į tą kišenę iki ausų galiukų (rodo rankom iki ausų), bet tada realiai von turėtų eiti ir Gelbėkit vaikus, ir Rugutė, ir visos kitos gerumo akcijos, prie kurių prisideda visuomenė. Bet. Jau kitame prezidentūros pranešime kitą dieną, pirmoji ponia ragina geros valios žmones skambinti trumpuoju numeriu ir aukoti Caritui. (pasisuka į nematomą pašnekovą) Tai kaip čia yra? (Nausėdos balsas iš įrašo: Turime nemažai problemų, tai yra, na, nepateisinama).</i></p>	68
3	10:08	<p>„Kandidatų pinigėliai, diplomėliai ir užsienio kalbos Laikykitės ten su Andriumi Tapinu S05E05“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 10:15-10:41, paskelbta 2020 m. spalio 9 d., https://www.youtube.com/watch?v=c6P5b5u1rU4.</p>	70

		<p><i>Per debatus Tomaševskis detaliai pristatė savo partijos logotipą. [video iš debatų, Tomaševskis: Mūsų partijos logotipas, tai yra žuvis, tėvas, mama, sunelis ir dukrelė.] Nu, nesakykit, tikrai norisi ir jam pačiam žuvį duot (mosteli ranka). Klausimas, kodėl ta žuvis prarijo tą vargšę šeimą? Čia biblija? Nu, tipo, Joną, kažkas tokio, ne? Gal ryklys iš Spielbergo "Nasrai"? Gerai, kad ne dinosauras iš "Juros periodo parko". Gerai, žuvis, tai žuvis. bet netrukus paaiškėjo, kad logas keistai primena Putino partijos "Vieningoji Rusija" nario Aleksejaus Lysovenkos, tradicinių (rodo kabutes pirštais) vertybių gynėjo, vėliavą, kuri savo ruožtu buvo nufyrinta nuo Prancūzijos tradicinių vertybių gynėjų grupės La Manif Pour Tous vėliavos. Tomaševskis tuo metu gynėsi, kad jų logotipas nevogtas, nei iš rusų, nei iš prancūzų. Cituoju (kitas balsas šiek tiek), rinkomės iš kelių variantų, buvo diskusijų, pasirinkome šį variantą, o jį nupiešė žmogus ne iš partijos, toks simpatikas, dizaineris. (į kitą kamerą) Melas, Valdemarai, cha, pagavau meluojant. Viskuo būčiau patikėjęs, bet kai pradėjai aiškinti, kad partijoj buvo diskusijų, gal užteks meluot. Ir tai, neblogas bajoriukas, kad partija turi simpatikų. Na, jeigu ir turi, Valdemarai, paskutinę kadenciją. Bet gal Valdemaras nemeluoja, gal nevogė. Giliai tikintis krikščionis, puikiai žino dešimt dievo įsakymų ir žino, kuris sąraše yra "nevok". [video iš debatų, Tomaševskis: Pas mus partijoj nėra korupcijos, viena sąžiningiausių partijų Lietuvoje. Ir pradėt reikia kovot su korupcija nuo savęs, būtent šeštas dievo įsakymas sako nevok.] Krikščioniškos vertybės yra svarbiausia, ir tai pačiai Lietuvai. Jei Tomaševskis tau trenkė per žandą, Lietuvai reikėtų atsukti... Na, ne, reikėtų paimti tą žuvį ir atbula ranka taip užvanot, kad ponas ketverius metus pasėdėtų be frakcijos, be postų ir, ko jis labiausiai bijo, be valstybinių pinigų. Na, mes pasakėm viską, dabar eidami arba neidami balsuoti jūs nuspręsit, kaip čia bus. Ir dar kartą prisiminkim [video - anksčiau rodyta daina apie Tomaševskį ir partiją lenkiškai].</i></p>	
4	00:44	<p>„Verslas karantine ir Seimo gėda Laikykitės ten su Andriumi Tapinu S04E26“, nufilmuota 2020 m., 00:44, Youtube vaizdo įrašas, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. balandžio 5 d., https://www.youtube.com/watch?v=0hK_Cr46TNQ</p> <p><i>Laikomės mes, laikosi ir medikai, Laikykitės, medikai fonde per dvi savaites sukaupėm 1,6 milijono eurų, tai yra pusė devyniasdešimtųjų Lietuvos. Ir žinot pasakysiu aš jums atvirai, žiūriu aš į tą skaičių, žiūriu žiūriu žiūriu, i vis sunkiau darosi nevogti (impersonuoja kažką balsu ir išraiška). Aš dabar suprantu miestų merus, ir gal netgi atsiprašau kažkiek, kad ant jų lojam, kai apsivagia ir STT sulaiko, nes čia ne darbas, čia pragaras kažkoks, kai pinigai eina, o tu nieko negali padaryt. Ir dar blgoiausia, kad LM projekto žmonės yra idėjiniai, tai jie nei patys vagia, nei kitiem duoda. Nu tokie šunys ant šieno, kaip jaunimas sako. Tai šitą palieku kokiai Janutienei išsikirpti, parašyt straipsnį Respublikoje „Tapinas prisipažino norintis vogti“, o visus dar kartą raginu prisidėti prie Laikykitės, medikai, kad ir pavedimu - sąskaitos numeris yra apačioje, kad ir trumpuoju numeriu 1880, vienas skambutis - du eurai, abu labu euriukai, be jokių mokesčių keliauja tiesiai priemonėms pirkti. Ką mes ir perkam, kur vežam, aš nuolat</i></p>	74, 80, 89

		<i>atsiskaitau savo feisbuko puslapyje. Ir mus remia, remia nuo euro iki šimto tūkstančių. Šią savaitę užsienyje dirbantis lietuvis investuotojas Žilvinas Mecelis kovai su korona virusu paskyrė 250 000 eurų ir tapo didžiausiu donoru Lietuvoje. Sveikinam Žilviną, o ta proga aš priminsiu penkis turtingiausius Seimo narius eilės tvarka: Karbauskis, Glaveckas, Landsbergis, Starkevičius ir Rinkevičius. Galbūt jie ir remia, tyliai, galbūt. Ir kad jau dabar sustojot žiūrėt, nes nemokat multitaskint ir dabar šiuo metu skambinat 1880, tai žinot, dar tuo pačiu paspauskit ir Laisvės TV prenumeratos mygtuką, varpelį ir gaukit visas mūsų naujienas. (Pereina prie pagrindinės temos.)</i>	
5	14:10	<p>„Koronaviruso lyderiai ir lūzeriai Laikykitės ten su Andriumi Tapinu S04E27“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 14:10, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. balandžio 12 d., https://www.youtube.com/watch?v=rQ2edrcyW_o</p> <p><i>Toliau ponia Diana teigė, kad nori paskatinti visuomenines iniciatyvas, kurios nelenda į visuomenės kišenę. Nu tai mes su savo „Laikykitės, medikai“ jau sulindę į tą kišenę iki ausų galiukų (rodo rankom iki ausų), bet tada realiai von turėtų eiti ir „Gelbėkit vaikus“, ir „Rugutė“, ir visos kitos gerumo akcijos, prie kurių prisideda visuomenė. Bet. Jau kitame prezidentūros pranešime kitą dieną, pirmoji ponia ragina geros valios žmones skambinti trumpuoju numeriu ir aukoti „Caritui“. (pasisuka į nematomą pašnekovą) Tai kaip čia yra? (Nausėdos balsas iš įrašo: Turime nemažai problemų, tai yra, na, nepateisinama)</i></p>	91
6	43:25	<p>„Medikų vargai ir antra savaitė karantine Laikykitės ten su Andriumi Tapinu S04E25“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 43:25, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. kovo 29 d., https://www.youtube.com/watch?v=hEullpjITAg</p> <p><i>(plytų sienos fonas, komikas su mikrofonu ir medikų chalatanu) Hey, kaip karantinas? (fone netikras juokas) Ilgas ir nuobodus, ane? Visai kaip mūsų prezidentas (pasirodo užrašas Fake juokas). Sveiki sveiki! Aš, žinokit, iš tikro buvau medikas, turiu netgi visą aprangą pasilikęs. Buvau medikas, bet nusprendžiau tapt komiku. Nesistebėkit, ne pirmas toks atvejis, kai medikai tampa komikais - Veryga... Klausiat kodėl tapau komiku? Vaikai numirė, nebėr ką veikt namie. Ir šiaip kai pas mus juokaudavo ligoninėj daktaras vienas žymus, geriau būti niekingu komiku, negu negyvu daktaru. Ne, šiaip situacija iš tikro yra labai bloga. Mano buvusiems kolegoms dabar trūksta visko, nuo pirštinių, kaukių iki kitų kolegų. Dabar yra Lietuvoj tokia situacija, kad vienintelis daktaras Lietuvoj, kuriam niekada kaukių netrūko, yra Henrikas Daktaras. Beje, mes iš Henriko galim pasimokyt, nes jis tikrai žino, ką reiškia dibrti tada, kai netenki visų savo kolegų paeiliui. Situacija Lietuvoj yra labai, labai rimta, nejuokaukime. Užsidaro visas miestas, užsidaro Ukmergė. Nu gerai, gal ne pats geriausias pavyzdys, uždaryt Ukmergę yra tas pats, kas uždaryt sieną su Latvija - nieks nepasikeis. Nieks nieko nepajaus. Gerai, kadangi čia esu, galiu kažką naudingo papasakot. Žiūrėkit, jeigu čiaudėjat, čiaudėkit į alkūnę (rodo). Taip, dabar yra vienintelė situacija, kad galima daryt šitaip (rodo rankomis) ir nebūt dalbajobais. O dabar padarysiu prezidento parodiją (atsitupia ir dingsta iš ekrano).</i></p>	92, 93

7	23:00	<p>„Verslas karantine ir Seimo gėda Laikykitės ten su Andriumi Tapinu S04E26”, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 23:00, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. balandžio 5 d., https://www.youtube.com/watch?v=0hK_Cr46TNQ</p> <p><i>Mes irgi siūlome vietinėms įmonėms jungtis prie šios puikios iniciatyvos ir adaptuoti savo prekės ženklus, mes netgi jums paruošėm sketchus. Taip atrodytų apsaugos vienas nuo kito G4S logotipas (logotipo dalys su tarpais), taip - leidyklos "Šviesa" mokinukas (vietoj einančio - sulinkęs prie stalo ir kompiuterio), jam tikrai niekur eit nereikia, taip, pavyzdžiui, atrodytų praretėjęs Liberalų sąjūdis (logotipe palikti kas antras siluetas), nu, šitas toks liūdnesnis, nes toks logo jau turėjo būt nuo šešioliktų metų. Taip - mūsų draugai žurnalas Žmonės, kur visi žmonės, jeigu esam namuose (šūkis "visi mes žmonės namuose), herbas miesto, kur balandžių daug Ukmergėj ir jie nekalti, tačiau apsėsti (paveikslėlis su Ukmergės herbo dalimi, piešta greitąja, namais apjuostais stop juosta), na, o taip, žinoma, turėtų atrodyti ir mūsų didžiosios valstybės herbas (raudonas herbas, Vytis su kalaviju už lango, arklys už pavadžio pririštas prie lango). Galit nedėkot, geriau paremkit "Laikykitės, medikai" projektą ir tikrai sutaupysit lėšų rebrandingui.</i></p>	94
8	41:23	<p>„Karantinas ir koronavirusas Lietuvoje Laikykitės ten su Andriumi Tapinu S04E24“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 41:23, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. kovo 22 d., https://www.youtube.com/watch?v=AmgVqTqmZ6M</p> <p><i>(ką veikti namuose su vaikais) Lankstykite origami (fone origami pavyzdžiai), pavyzdžiui, galite pasidaryti originalią mediko kaukę (pasiima popieriaus lapą, pradeda lankstyti bet kaip), va, žiūrėkite, lankstai, lankstai kaukę, va taip, va taip susilanksto, susilanksto ir gaunasi o! (lanksto bet kaip, apsuka ištiesina, pasimato užrašas kitoje popieriaus pusėje: Veryga medikams neduoda kaukių ir kitų priemonių. Palaikyk medikus ir prisidėk https://apiekorona.lt/laikykitesmedikai). Puiki kaukė, ne ką blogesnė negu tikra.</i></p>	96, 97
9	02:23	<p>„Medikų vargai ir antra savaitė karantine Laikykitės ten su Andriumi Tapinu S04E25“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 02:23, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. kovo 29 d., https://www.youtube.com/watch?v=hEulIpjITAg</p> <p><i>Žodžiu, sukamės, bet medikams dar daug ko trūksta ir trūks, tad prisidėkime prie mūsų (atsiranda sąskaitos numeris ekrano apačioje) visi drauge, sąskaitos numerį matote apačioje. Pervesti galima ir per paypal sistemą, tai pat galima skambinti jau veikiančiu trumpuoju numeriu 1880, vienas skambutis - dviejų eurų parama. Dabar tokia tvarka, negalima vaikščirot daugiau kaip po du, tai tegul tie du jūsų eurai suvaikšto teisingai.</i></p>	99
10	24:05	<p>„Laisvės piknikas x4 ir mūšis su balionėliais Laikykitės ten su Andriumi Tapinu S04E38“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 24:05, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. rugpjūčio 30 d., https://www.youtube.com/watch?v=ACblnOjiEhU</p>	110

		<i>Rugpjūtį ten vyko eiliniai prezidento Lukašenkos rinkimai, na, pagal įprastą scenarijų, konkurentus pasodina, Lukašenka sako pirmą sugalvotą skaičių nuo 1 iki 9, eee (galvoja, fone Lukašenka su karine uniforma, sukasi skaičiai), trys, komisija prirašo 8 (ekrane atsiranda 8 prieš 3) ir gauna balsų skaičių, 83. Tada Putinas sveikina, Europa sako, čia viskas nešėsnai, baltarusiai vienai dienai išeina į gatves, gauna į snukį ir nurimsta. Na, žodžiu, eilinė diena biure. Ir dabar turėjo būti taip pat. Baltarusiai išėjo į gatves, gavo į snukį ir nenurimo. Omonas nustebė, davė dar kartą, tada į pacychą, auklėjimo tikslais dar suspardė, bet omon Nemira, baltarusiai nenurimo.</i>	
11	32:43	<p>„Laisvės piknikas x4 ir mūšis su balionėliais Laikykitės ten su Andriumi Tapinu S04E38“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 32:43, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. rugpjūčio 30 d., https://www.youtube.com/watch?v=ACblnOjiEhU</p> <p><i>Bet. Kai baltarusiai parodė, kad nenurims, mūsų bebaimiai valstybės lyderiai susirinko į vieną kambarį ir pradėjo ieškot. (Toliau – skirtingais balsais) Nu ministre, pas jus turi būt kažkur, kažkur turėjo būt, tikrai mačiau. Aš mačiau, ministre, nešėtės. Prezidente, bet man atrodo, man atrodo, kad jūs prieš rinkimus sakėt, kad pas jus jie tikrai bus. Nu ne ne ne, pas jus sakėt bus, nu bliamba, nu tikrai, bet palaukit, nu dingo, nu chebra, nu buvo kažkur, pasitikrinkit gal kišenes, gal mašinoj kažkas palikot. Ko jie ieškojo, mieli žiūrovai. Va, ko jie ieškojo, šitų dviejų dalykelių (ištraukia du kiaušinius), kurie lyg ir nedideli, bet labai svarbūs užsienio politikoje. Kiaušinių. Nu ir žinokit, palengva palengva, vat apsičiupinėję, atrado. Prezidentas pradėjo skelbti ir siūsti taikos planus, Batka, aišku, šluostėsi jais sėdimąją, nu bet vis tiek. Linkevičius pradėjo krutint Europą, tada jau Lietuvoje atsirado Cichanouskaja, tada ministras staiga pradėjo vadint Lukašenką buvusiu prezidentu, tada jau ir sankcijas įvedėm ir Seimas beveik vienbalsiai priėmė rezoliuciją, kad nepripažįsta Lukašenkos legitimiū vadovu ir va prašau, kaip viskas įsibėgėjo (visą šį laiką mėto kiaušinį iš rankos į ranką). O dar sena pasaka mus moko, kad Kaščėjaus mirtis slypi kiaušiniuose (sukula kiaušinį į stalviršį). Ir dar į lauželį užmetė prezidentė Dalia Grybauskaitė, pareiškusi „Išeik, išei, diktatoriau kruvinom rankom“ arba kojom išei, jau bet kaip, tik išei.</i></p>	111, 112
12	30:37	<p>„Laisvės piknikas x4 ir mūšis su balionėliais Laikykitės ten su Andriumi Tapinu S04E38“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 30:37, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. rugpjūčio 30 d., https://www.youtube.com/watch?v=ACblnOjiEhU</p> <p><i>Tada Batka ėmė kaltinti Lietuvą su Lenkija ir tartis su Putinu, ką čia padarius. Tada lakstyti, aišku, su automatu [video - Lukašenka su keliais vyrais eina, rankoje automatas: Ten nieko neliko? Nueina tolyn] Bet matai, vis tiek ne priešas savo sveikatai, paklausė ar jau visi išsiskirstė. ir kuo toliau, tuo labiau Lukašenkos kalbos pradėjo priminti šitą draugą [video iškarpa iš Žvaigždžių karų, pagrindinis veikėjas - Darth Vader, garsas - Lukašenkos balsas (vertimas subtitruose): Jie nori sustatyti lenciūgą nuo Vilniaus iki Kijevo. Tai yra grandinė. Surinkti joje net virš 300 tūkst. žmonių.] Arba šitą draugą. [video</i></p>	113

		<i>ištrauka - Lukašenka kalba iš tribūnos, iškelia aukštyn ranką, garsas - Hitlerio kalba, be vertimo].</i>	
13	33:33	<p>„Laisvės piknikas x4 ir mūšis su balionėliais Laikykitės ten su Andriumi Tapinu S04E38“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 33:33, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. rugpjūčio 30 d., https://www.youtube.com/watch?v=ACblnOjiEhU</p> <p><i>Bet, žinoma, buvo ir politikų, kurie tvarkingai laikėsi senos linijos, kaip, pavyzdžiui, geras mūsų laidos draugas ir Voldemorto partijos sąrašo lyderis Zbignevas Jedinskis, kuris pareiškė, kad Baltarusijos milicija daužydama, šaudydama, žudydama, gina tiesiog Konstituciją. Va, jaki hardkor. Va tikras jedinskininkas. Kaip vertint tokį lenkų partijos sąrašo lyderio pasakymą. Galima švelniau, galima griežčiau, bet aš tikrai nenoriu šitoj laidoj nieko įžeisti, išliksiu diplomatiškas. Zbignevas Jedinskis yra politinis pasididžiavimas. Arba trumpiau - Zbignevas Jedinskis yra politinis b*bys (koliažas su nupaišytu peniu ir Jedinskio galva ant viršaus).</i></p>	114
14	34:19	<p>„Laisvės piknikas x4 ir mūšis su balionėliais Laikykitės ten su Andriumi Tapinu S04E38“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 34:19, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. rugpjūčio 30 d., https://www.youtube.com/watch?v=ACblnOjiEhU</p> <p><i>O koalicijos partneriai? Ką koalicijos partneriai (pasiima antrą kiaušinį į rankas), atradę kiaušinius, nu vat jie atrado ir dar kai ką. Ir premjeras Skvernelis bandė tą kai ką taip atsargiai, švelniai paglostyt. [video ištrauka iš spaudos konferencijos Vyriausybėje, žurnalistė: Jūs į tai kaip koalicijos partneris niekaip nežadat reaguot? Skvernelis: Jedinskis nėra koalicijos partneris.] Va taip, Jedinskis, kuris yra partijos sąrašo lyderis, jis nėra koalicijos partneris, partija yra partneris ir viskas čia yra gerai. Nu kaip senam anekdote, grįžta Skvernelis namo, randa lovoje žmoną su meilužiu, Saulius jau traukia vardinį ginklą, žmona sako, palauk palauk, čia ne mano partneris, čia mūsų šeimos partneris, jis mums keliuką nutiesė, nes nu žinai, lovoj Narkevičius. Va, bet čia nėra labai geras anekdotas, bet, bet teisybė. Žodžiu, mintį supratot, chebra, eikit balsuot, kad politinių pasididžiavimų (rodo rankomis formą) būtų kiek įmanoma mažiau. Bet eventualiai mūsų nuostabioji valdančioji dauguma pasakė, kad jokių problemų su lenkų rinkimų akcija nėra, o Jedinskio pasakymai čia tiesiog interpretuojami ir kažkaip ištraukti iš platesnio konteksto. Na, užglostė. Jau atrodė, bus gerai. Bet. Tada atsistojo vėl Tomaševskis ir pasakė - palaiykite mano alų. [video iškarpa, Tomaševskio interviu: Laisvės kelias, aišku, tam tikra prasme nepasisekė, kadangi, nu nepavyko šita grandinė sudaryt gyvą, buvo prošvaisčių kaip mes matėm, nu manau, kad čia didelė klaida buvo padaryta organizatorių, kad jie nepakvietė visų partijų, visų visuomeninių organizacijų, kad bendrai šitą kelią, šitą akciją organizuot, o buvo tam tikras bandymas organizuot, padaryt sau piarinę akciją, pono Tapino ir kompanijos, nu matėm, kad nelabai pasisekė] Be abejo, nelabai pasisekė. Kaip sako sena patarlė, ne kelias su penkiasdešimt tūkstančių yra sėkmė, o keliukas už tris šimtus tūkstančių. Ir vat kaip nesmagu, kad mes</i></p>	115

		<i>neatėjom pas Tomaševskio partiją ir nepaprašėm, kepurėles rankose galmžydami, galveles nuleidę, nu padėk man, Valdemar, padėk, Lietuvos ir Laisvės kelią suformuot.</i>	
15	25:24 ir 38:55	<p>„Laisvės piknikas x4 ir mūšis su balionėliais Laikykitės ten su Andriumi Tapinu S04E38“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 25:24 ir 38:55, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. rugpjūčio 30 d., https://www.youtube.com/watch?v=ACblnOjiEhU</p> <p><i>Kažkur pasiskaitęs, kad revoliucijos turi būti dainuojančios, jų vietinis Jurgis Didžiulis išėjo su gitara prieš omono juoduosius ir dar skundėsi, kad protestuotojai nepataiko į natą [video iškarpa iš Baltarusijos]. Įdomu, kiek tarp omoninkų buvo baigusių muzikos mokyklą ir mintyse niūniuojančių ir galvojančių "nu tikrai nepataiko. Jei nepataiko į natą, tai gal nepataikys ir į nato".</i></p> <p><i>Į Laisvės kelią išėjo trys prezidentai, Seimo pirmininkas, pagrindinių partijų lyderiai, na, tiesa, nebuvo premjero Sauliaus Skvernelio, nes Laisvės kelyje tuo metu nerodė futbolo, o jis norėjo pasižiūrėti ir pasidžiaugti Bayerno triumfu čempionų lygos finale (fone Skvernelio įrašas Facebook platformoje: Bayern! Šiomet jie pasiėmė viską!). Bayernas tikrai šiomet pasiėmė viską - ir šitą premjero įrašą, kuris buvo skubiai ištrintas (tekstas dingsta), nes nu kažkam atėjo į galvą, kad tai nėra gera mintis. Ką jau ką, o trinti praimas moka, suskėlė neblogą bajerną (žodžių žaismas).</i></p>	116
16	10:18	<p>„Rinkimų mūšis: generolų pergalės ir pralaimėjusių nuostoliai Laikykitės ten S05E06“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 10:18, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. spalio 18 d., https://www.youtube.com/watch?v=BQvm4ZuNuGs</p> <p><i>Rinkimų, aišku, niekas neatšauks, ir pergalę mes iškovojom. O kas būna, kai lietuviai iškovoja pergalę? Skamba himnas, [video, M.Mikutavičiaus "Trys milijonai" su perdarytu tekstu: Su Tomaševskiu ilgai nekariavom (salė ploja rinkimų rezultatų aptarimo metu), (Tapino balsas) sugebėjom atsisveikinti su Valdemaru, (daina) jam rūpėjo tiktai dviguba W, jė jė, bet šįkart iš jo mes pareikalavom, gana jau tau Kremliaus niekus vapėt (įvairios Tomaševskio nuotraukos su ašarom, kalbančia animacine burna), bet ir aš ten buvau, ir Voldemortui viso gero (ranka mojuojanti Tomaševskiui) sakiau, iškėlęs du pirštus į dangų (du viduriniai pirštai rodomi Tomaševskiui) laikiau, nes Jarekas ir Zbiška (Narkevičius ant scenos ir Jedinskis su gitara) jau neateis, vandenį tik nuleisk (animuotai nuleidžiami į tualetą), viskas baigės gerai (žmonės susidaužia gėrimais švęsdami), užtenka, Voldemortai, pagyvenai (Tomaševskio pranykstantis veidas), ir jaunas Vilniaus kraštas vėl atsigaus (gražūs vaizdai - ežeras, gėlių žiedai), kaip atsigauna žolė po gero lietaus, jė jė. Bet nesėdėki ant sofos (žmogus ant sofos, krapštantis nosį), antram ture (balsavimo lapeliai metami į urnas) eiki ginti krašto garbės, pabandom iš naujo (biuletenio žymėjimo veiksmas), neleiskim Narkevičiaus (nuotrauka ir apsauginiai drabužiais apsirengę žmonės sukryžiuotom rankom) prie milijono, atėik atiduoti (balsavimo kabinos) savo balso, nes būsi legenda, neduok</i></p>	123

		<i>Voldemortui vilties, ištark jam sudie (moteris mašinoje atsisveikina su vaiku Voldemorto galva), ir padorūs piliečiai taps čempionais].</i>	
17	05:57	<p>„Daugintojų klanas ir rinkiminiai klipukai Laikykitės ten su Andriumi Tapinu S05E01“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 05:57, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. rugsėjo 13 d., https://www.youtube.com/watch?v=EXU_iY4tvE4.</p> <p><i>Nors šiek tiek pagarbos tomaševskininkams manyje atsirado. Kai Seimas šią savaitę priėmė griežtą rezoliuciją dėl Baltarusijos, jie, aišku, posėdyje nepasirodė ir nebalsavo. Na, normalu, kaip choziainas liepė, taip ir darom, bet. Kolegos iš TV3-jų išsiaiškino, ką jie veikė. Pasirodo, kad frakcijos kabinete pasidarė baliuška. Video iškarpa iš TV3-jų reportažo, kai žurnalistas užėina į frakcijos kabinetą: fone balsas "ne, palaukit palaukit", žurnalistas: "Ką švenčiat, sakykit? O galima paklausti, kodėl nė vienas iš jūsų frakcijos nedalyvavo balsavime dėl Baltarusijos?" "Pranešimas bus žiniasklaidai paskui" "Bet jūs galite dabar paaiškinti?" "Nia, dabar neaiškinsim, pranešimą pakomentuosim" "O kodėl negalite paaiškinti?" "Todėl, kad mes nekviečiam dabar, pas mus sesijos pradžia" "Ministre, kodėl jūs nebalsavot, nedalyvavot?" R.Tamašūnienė "Aš dabar prisijungiau, aš buvau (pauzė) ministerijoj. Pasirašyt turėjau (pauzė) įsakymus (nuleidus galvą)". Laida grįžta į studiją, A Tapinas: "Na, ir kažkaip lengviau ant dūšios paliko, ane? Vistiek, kai užuot balsavę jie valgo silkę pataluose ir turbūt ir čerkele pakelia, nu tai labiau kažkaip atleistina. Bet jau tas gražiosios mūsų ministrės veblenimas (nuleidžia galvą) nuleistom akelėm, ai ai ai. Kampanija "Viso gero, Voldemortai" bus pristatyta kitos savaitės viduryje (vizualas šone - kadras iš filmo "Haris Poteris", kuriame veikėjas Voldemortas, tačiau veidas - Tomaševskio). O supratimą kaip veikia šita kompaškė geriausiai galite gauti pasižiūrėję šios savaitės interviu su dviem Lietuvos lenkais politikais - Robertu ir Evelina, kurie taip pat kandidatuoja į parlamentą, bet iš esmės nepritaria tomaševskininkams. Perėjimas į kitą temą.</i></p>	127
18	04:05	<p>„Tetos mūšis su Miliūte, Nendrinukai ir agitacijos Laikykitės ten su Andriumi Tapinu S05E04“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 04:05, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. spalio 4 d., https://www.youtube.com/watch?v=q7hHaxil1RE&t=1201s.</p> <p><i>Tomaševskininkai, aišku, nesėdi ir nelaukia, kol čia juos išbalsuos. Jie kviečia susitelkti už neegzistuojančią Pabradės savivaldybę (fone nuotrauka su Jedinskio plakatu, kuriame parašyta "Už Pabradės savivaldybę!"), jų Vilniaus vicemerė Edita Tamošiūnaitė (fone - Tamošiūnaitės lankstinukai) masiškai dalina lankstinukus Vilniaus darželiuose ir lopšeliuose, na, ir aš žinau, kad jie greičiausiai paliekami tėvams, bet aš noriu tikėti, kad Edita juos paliko, kad už ją balsuotų ir vaikai. Na, o Jedinskis (fone - nuotrauka) kontraatakuoja su dar vienu klipu, kuriame persipina ir montažo, ir dainos, kurios tekstą sukūrė Stalino premijos laureatas, subtilybės. [video - Jedinskio filmukas, rusiška muzika, vaizdai iš mitingų, riaušių prie Seimo, vėliau - konservatorių agitacijos šokio intarpas]. Blin, Zbišekai, nu kažkaip nerimtai čia. Nu nerimtai, neišeina su tokiu klipu normaliai nei ant</i></p>	128, 129

		<i>mūsų, nei ant konservatorių užvart, nu nekažką. Žiūrėk, paskutinį kartą rodau, kaip reikia daryt tokius klipus. [video]</i>	
19	13:55	<p>„Tetos mūsų su Miliūte, Nendrinukai ir agitacijos Laikykitės ten su Andriumi Tapinu S05E04“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 13:55, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. spalio 4 d., https://www.youtube.com/watch?v=q7hHaxil1RE&t=1201s</p> <p><i>Kalba lenkiškai, subtitrai lietuviškai: Seime norėčiau matyti ne Tomaševskio marionetes, o šituos 3 jaunos Lietuvos lenkus, kurie būdami skirtingose partijose galėtų suvienyti jėgas ir atstovauti mūsų piliečius ir kurie nesipyktų, o dirbtų ties tuo, kad lietuviai ir lenkai geriau vieni kitus suprastų. Tad spalio 11 ateik su vienuolika ir drauge atsisveikinkim su Voldemortu.</i></p>	132
20	14:25	<p>„Tetos mūsų su Miliūte, Nendrinukai ir agitacijos Laikykitės ten su Andriumi Tapinu S05E04“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 14:25, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. spalio 4 d., https://www.youtube.com/watch?v=q7hHaxil1RE&t=1201s</p> <p><i>Na, o dabar žiūrim, kuo dar mustebino, nudžiugino ir, ką jau čia slėpti, privertė kaip vaikus krykštauti ši rinkimų kampanija. Aišku, nenutolkim nuo Jedinskio. Niekada negalvojau, kad kažkada būsiu priverstas tai pasakyti, bet Petras Gražulis buvo teišus, kaip į vandenį žiūrėjo. Atėjo ant Lietuvos ta diena, kai buvo užsimota uždrausti vyro ir moters santuoką (fone - vestuvių pora apibraukta ir perbraukta raudonai). Ir jūs tik paklauskite, kas tokie sugalvojo uždrausti - Jedinskio lenkai ir Nendrės nendrinukai. [video iš debatų, Jedinskis: Mes pasisakome prieš įteisinimą dviejų lyčių šeimas. Ištrauka iš Info TV rinkimų agitacijos, Nendrė Černiauskienė: Na, už skirtingų lyčių santuoką, deja, nepasisakome] Viskas, užkniso, pakaks tylėt (Balso pokytis, be to Tapino raištis pakeistas - su Gedimino stulpais). Ir aš kreipiuosi į visus heteroseksualius Lietuvos vyrus ir moteris, nepasiduokim, jie mus engs, jie mus vadins hetikais ir heterikais, bet mes atsilaukysim, nebus lengva, va aš vienam savo komentatoriui sakiau, jog kovosiu iki galo, jog skirtingų lyčių santuokos liktų legalios (dingsta raudonas perbraukimas nuo vestuvių poros). O jis man (komentatoriaus balsu) nu tai tu čia man taip viešai, o pirtyje prie alaus greičiausiai kalbi visai ką kitą. O aš sakau paprastai, tai, kas tarp skirtingų lyčių vyksta pirtyje, lieka pirtyje. Ne, ne, aš galiu būt gatavas, aš galiu būt kominis, bet vis tiek aš esu už skirtingų lyčių santuokas (užkeltas tonas). Ir man dabar aiškėja, kodėl Jedinskis taip pasisako už W (ekrane didelė raidė), nes dviguba V yra ne kas kita kaip V plius V (ekrane W išsiskiria į dvi V).</i></p>	133
21	09:13	<p>„Rinkimų mūsų: generolų pergalės ir pralaimėjusių nuostoliai Laikykitės ten S05E06“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 09:13, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. spalio 18 d., https://www.youtube.com/watch?v=BQvm4ZuNuGs.</p> <p><i>Ir aišku, mūsų Voldemortas nerimsta (fone Tomaševskio nuotrauka). Konferencijoje jis apkaltino mus visomis septyniomis didžiosiomis nuodėmėmis ir, sakė, prašys, kad rinkimai būtų paskelbti negaliojančiais. Ir kad mus jis skųs, skųs ir skųs, FNTT, VMI, prokuratūrai, gozdepui, ansambluii Lietuva, 251-ajai daugiabučių butų</i></p>	134

		<i>bendrijai ir žuvivaisos departamentui. Pagrindinė mūsų nuodėmė, pasak Tomaševskio [video, Tomaševskis spaudos konferencijoje, Seime: Kilo banga tautinės santaikos kurstymo, kalbant su žmonėmis, tai jie yra tam tikram šoke, kad ant tiek galima kurstyti tautinę santuoką. Kitos institucijos nesiklausė, kad yra tam tikra rimta problema, kada kurstoma tautinė santuoką]. Taip, taip, taip, mes skatinam tautinę santuoką (fone nupiešta besibučiuojanti pora, veidų vietoje Lenkijos ir Lietuvos vėliavos). Ir tai nėra gerai, santuokos turi būti įvairiausias, tautinės, internacionalinės, vienalytės ir taip toliau. Mes netgi pasisakom už skirtingų lyčių santuokas.</i>	
22	27:11	<p>„Aštriausias ir įdomiausias vienmandatininkų kovos Laikykitės ten S05E07“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 27:11, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. spalio 23 d, https://www.youtube.com/watch?v=VLJqb13X05g</p> <p><i>Aišku, tai netrukdo Ritai bandyti. Kalbant apie bandymus - spėkit, kiek kartų reikia kandidatuoti į Seimą, kad išmoktum žodį kandidatuoti? [video, ištrauka iš Tamašunienės kalbos 15min studijoje: Šiuo metu esu išrinkta Seimo narė, kandiduoju antrą kartą] turbūt tris.</i></p>	135
23	03:57	<p>„Kandidatų tynk tynk ir Skvernelio šou Laikykitės ten su Andriumi Tapinu S05E02“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 3:57, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. rugsėjo 20 d., https://www.youtube.com/watch?v=U4AtZk7gWsk</p> <p><i>Na gerai, gerai, tvarkoj, galvoji, kad nėra už ką balsuoti, vis tiek ateik į rinkimus, nupiešk ant biuletenio žaibą (fone biuletėnis su užrašu "Haris Poteris" ir nupieštu žaibu), balsuok už Harij Poterį, ir pasakyk "Viso gero, Voldemortai". Sutikit, kai yra toks aiškus bendras tikslas, rinkimai tampa daug įdomesni. Ir dar norėčiau kreiptis į pasaulio lietuvius, kurių tikrai daug žiūri ir remia Laisvės televiziją. Jums, chebra, jums reikia registruotis norint dalyvauti rinkimuose. Reikia nueiti į rinkėjo puslapis taškas lt(fone rodomas puslapio adresas), užsiregistruoti užtruks dvi minutes (rodo du pirštus), o jeigu greitai darysit, tai pusantrų minutės. Bet kol kas tai padarė tik (fone paveikslukas su žmonių šešėliais, skaičiumi 20000 ir verkiančiu emoji veiduku) 20 000 žmonių. Rimtai? Chebra, Londone, Čikagoje, Hamburge, Paryžiuje, Varšuvoj, rimtai? Tik tiek? Šiomet, kai jūs pagaliau turit savo pasaulio lietuvių apygardą, prašėt, prašėt, išsiprašėt ir dabar nebalsuosit? Na, žinokit, ne laikas ir ne vieta daryt Marčiulionio manevrą (fone Delfi iškarpa su antrašte "Marčiulionis atsisako EP mandato") europarlamento rinkimuose. Na, come on, lietuviai. (Grįžta prieš tai buvęs paveikslėlis fone), aš žiūriu į skaičius - Amerikoje (fone JAV žemėlapis), Jungtinėse Amerikos valstijose, kol kas užsiregistravo tik 23% lyginant su pernai rinkimais. Na, čia dėl to, kad teta jau pas mus turbūt, ar kaip. Jums gal problema į biuletėnius piešti Hario Poterio žaibą? Žinokit, galit pieš erelį, galit piešt laisvės varpą (kirtis ant a), turiu omeny liberty bell (žodžių žaismas), Trumpą galit įrašyt, svarbiausia, ateikit. Angluose - 30%. O ką kiti? Po breksito serais patapo? Bent jau Belgijoje, Nyderlanduose turim po 60-70% to pernkųščio rodiklio.</i></p>	144

24	25:57	<p>„Aštriausios ir įdomiausios vienmandatininkų kovos Laikykitės ten S05E07“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 25:57, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. spalio 23 d, https://www.youtube.com/watch?v=VLJqb13X05g.</p> <p><i>Kovotojo stiprybė - Nemenčinėj gausiai gyvenantys Lietuvos lenkai. Jie vis dar galvoja, kad rūpi Ritai. Rita turi, aišku, kaip ir visi, silpnųjų, ir ta silpnybė yra ta, kad per ketverius metus jai pavyko pateikti vos keturis individualius įstatymų projektus.</i></p>	141
25	26:10	<p>„Aštriausios ir įdomiausios vienmandatininkų kovos Laikykitės ten S05E07“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 26:10, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. spalio 23 d, https://www.youtube.com/watch?v=VLJqb13X05g</p> <p><i>Taigi, Rita visi atsistokit Tamašunienė. Galia didelė (fone pildosi lentelė), politinis svoris benzo češka, meilė Lietuvai minimali, valdžios troškimas maksimalus. Ritos treneris - ką tik iš imtynių sporto ketveriems metams išmestas Valdemaras koloradas Tomaševskis (fone atsiranda papildoma nuotrauka). Ir kai sakau koloradas, tai tikrai turbūt suprantat, kad aš čia ne apie JAV valstiją. Anksčiau jo mokykla buvo labai efektyvi, o manevrai veikdavo - su savo firminiu manevru kamufliažas jis ne tik praeityje laimėjo daug kovų, bet ir nemažai prizinių pinigėlių susišlavė. Kamufliažas veikia taip - apsimeti, kad tau rūpi Lietuvos interesai, prisileidi artyn rinkėją, o tada į kepenis vieną, į blužnį kitą, į burną iš kojės ir pradedi rėkti, kad mus skriaudžia, mus skriaudžia. Kamufliažas atvedė Lenkų rinkimų akciją iki valdžios olimpo, o Ritą Tamašunienę iki ministrės posto. Deja, bet senieji triukai šį kartą gali ir nepraeiti.</i></p>	146
26	02:22	<p>„Rinkimų mūšis: generolų pergalės ir pralaimėjusių nuostoliai Laikykitės ten S05E06“, nufilmuota 2020 m., Youtube vaizdo įrašas, 02:22, paskelbta „LaisvėsTV“ 2020 m. spalio 18 d., https://www.youtube.com/watch?v=BQvm4ZuNuGs</p> <p><i>Ką gi, apgraibom ropoja, keturpėsti čiupinėja karo draugus ir įsivertina nuostolius, ir nieko nesupranta. Čiumpa už ministro kėdės - nēr, čiumpa už frakcijos Seime - nēr, siekia Europos sąjungos milijardų - nepasiekia, rankele drebina, tikrina koalicijos pulsą - nieko, visiškai nieko nebeliko. Tik tai, kad rinkimų akcija kitą sykį save siūlys jau su nuolaida. Na, gražuoliai, ką jūs? [video, Tomaševskis: Jeigu žiūrim į konkrečius apylinkes, tokių yra apie du tūkstančiai Lietuvoje, mes laimėjom virš šimto apylinkių. Virš šimto apylinkių, tai tai, pirma vieta, tai labai ryškus laimėjimas] Ryškus laimėjimas, grandiozinė pergalė, rekordinis pasirodymas! Kaip jaučiatės? [video, Tomaševskis: Vertinant rinkimų rezultatus, aišku, iš vienos pusės apmaudu, kad pritrūko mums nedaug balsų, kad ir nuo dalyvavusių peržengt penkių procentų barjerą, bet kaip sakiau, norim pasidžiaugt, kad mes išlaikėm savo pozicijas, penki procentai nuo galiojančių yra rezultatas irgi neblogas] Neblogas rezultatas tikrai. Tikrai neblogas, kai atsiskaitinėsit šefui, taip ir pasakykit, neblogas rezultatas. O šiaip atrodo, kad buvo sunki naktis, ne? [video, Tomaševskis: Praktiškai tą, ką mes užplanavom, padarėm, mums, mums pavyko padaryt, mes</i></p>	148

		<p><i>buvom matomi, kaip sakiau, yra puikus rezultatas, rezultatai, virš šimto apylinkių mes apskritai laimėjom, nėra tokių partijų, kurie apart lyderių, gali tuo pasigirti] Tai gerai, laimėjot, tai laimėjot, bet kas kaltas dėl to, kad pralaimėjot? [video, Tomaševskis: Kalbant apie šito vieno veikėjo akciją, kuri yra šiurkštus įstatymo pažeidimas, neaiškūs finansiniai šaltiniai, galima daryti tokią išvadą, kad buvo finansuota net iš užsienio, iš Sorošo, Sorošo fondų, ir tikslas buvo pagrindinis, kad praktiškai atakuot tą politinę jėgą, kuri labai stipriai pasisako už būtent mums tokias svarbias kaip krikščioniškasias ir tradicines šeimos vertybes. Tai yra ypač šiurkštus rinkimų įstatymo pažeidimas, ypač šiurkštus, kadangi nežymėta reklama, didžiuliu mastu ir pinigai neaiškios kilmės, tai yra pagrindinis pažeidimas mūsų rinkimų įstatymui. Na, už tai numatoma ir baudžiamoji atsakomybė.] Tai gerai, o ką dabar darysit, ponai? [video, vaizdas vis dar Tomaševskis iš spaudos konferencijos, garsas - įvairių įrašų montažas: Žodž, tau pypiec, atsikeliu na(pypt), kažkokie stotelėj, vienas, kaip man jaustis, svetimoj šaly, žinok, kai pagausiu, (pyp)zdiec tau bus.] Na, ir naktelė buvo sekmadienį, sutikit. Na, iš pradžių, dienele, kai šimtai rinkėjų blaškėsi po apylinkes mėgindami išplėsti savo konstitucinę teisę balsuoti. Vienas bičas apėjo šešias apylinkes, kol jam leido užpildyti formą ir balsuoti. (toliau tema apie rinkimų sutrikimus)</i></p>	
27	00:29	<p>„Bažnyčia, kunigai ir jų nuodėmės Laikykitės ten S05E24“, nufilmuota 2021 m., Youtube vaizdo įrašas, , 00:29, paskelbta „LaisvėsTV“ 2021 m. kovo 7 d., https://www.youtube.com/watch?v=8MwgMasRmEQ.</p> <p><i>Labas, mano vienintele, mano nepakartojama, mano susiskaldžiusi Lietuva! Ech, bet bent jau Laisvės TV žiūrovai yra vieningi, vieningai mus žiūri, prenumeruoja ir remia Patreone.</i></p>	159
28	01:54	<p>„Bažnyčia, kunigai ir jų nuodėmės Laikykitės ten S05E24“, nufilmuota 2021 m., Youtube vaizdo įrašas, , 01:54, paskelbta „LaisvėsTV“ 2021 m. kovo 7 d., https://www.youtube.com/watch?v=8MwgMasRmEQ</p> <p><i>Kas sakė, kad mums reikia naujo jėgainės, kad išliktume atomine valstybe – mes greitai patys susiskaldysim iki atomo branduolio, ir tik tada jau turėsime nebe Visaginę, o Visapuolą.</i></p>	160
29	02:06	<p>„Bažnyčia, kunigai ir jų nuodėmės Laikykitės ten S05E24“, nufilmuota 2021 m., Youtube vaizdo įrašas, , nuo 02:06, paskelbta „LaisvėsTV“ 2021 m. kovo 7 d., https://www.youtube.com/watch?v=8MwgMasRmEQ</p> <p><i>Dar ką mes turim, mes dar turim beveik milijoną parašų, reikalaujančių atšaukti kitus parašus, tautos vardu atšaukti Raskevičių iš Seimo komiteto pirmininko pareigų, gavosi tokia parašų matrioškė. Raskevičiaus vietoje aš jau tikrai pats rinkčiau parašus, kad niekas nebegalėtų rinkti parašų dėl šito komiteto.</i></p>	161
30	04:00	<p>„Bažnyčia, kunigai ir jų nuodėmės Laikykitės ten S05E24“, nufilmuota 2021 m., Youtube vaizdo įrašas, , 4:00, paskelbta „LaisvėsTV“ 2021 m. kovo 7 d., https://www.youtube.com/watch?v=8MwgMasRmEQ</p>	162

		<p><i>(Rodomi vaizdai kaip nešamos dėžės per Seimą. Rimtas tonas pristatant, kad tuoj neš pas Seimo pirmininkę. Rodomi kadrai, kiek žurnalistų ir fotografų susirinko. Išeina pirmininkė, pasisveikina.) AT: „Truputį atnešėm dėžių jums“, VČN: „Ir kas jose?“, AT: „Parašai. Ne parašai - nuomonė, nuomonė žmonių, kurie rašė savo vardą pavardę, kurie išsako savo reikalavimą atšaukti tuos kitus parašus, bet mes puikiai suprantam, kad tai yra ne reikalavimas, o tai yra tiesiog nuomonė, parodyt, kad yra kita nuomonė, ir turbūt nereikėtų, kad viena kažkuri grupė prisiima tautos valią ir tautos balsu čia kalba, nes na Google Docsai nėra turbūt ta forma, kuria mes turėtume valdyti valstybę“.</i></p>	
31	05:42	<p>„Bažnyčia, kunigai ir jų nuodėmės Laikykitės ten S05E24“, nufilmuota 2021 m., Youtube vaizdo įrašas, , 05:42, paskelbta „LaisvėsTV“ 2021 m. kovo 7 d., https://www.youtube.com/watch?v=8MwgMasRmEQ</p> <p><i>O dabar šiek tiek rimčiau apie tai, kad mes turėjom daugiau parašų, sudėtų į Google docs'us - ne, tai nebuvo rimta peticija ir Agnė Širinskienė galėjo savo feisbuke nealpti dėl (balsas) reikalavimo atšaukti kitus parašus, nes neįmanoma teisiškai neegzistuojančiais parašais atšaukti kitus teisiškai neegzistuojančius parašus. Ir tai apskritai nėra parašai, o vardas ir pavardė, ir aš dėkoju tiems šimtams tūkstančių, kurie išsakė nuomonę ir parodė, kad nereikia savintis tautos vardo. Nes nei 300 000 vardų google docs formoje, nei 600 000 nėra tautos valia ir nėra teisėti parašai. Nebent koks nors programuotojas padirbėtų ir surinktų keturis milijonus, tada...</i></p>	163

Literatūros sąrašas

1. Agentūra „Spinter“. Kasmetinis tyrimas Delfi portalui „Lietuvos įtakingiausieji“ <https://www.delfi.lt/apps/itakingiausieji2021/ziniasklaida>.
2. Bakaitė, Jurga. „LRT FAKTAI. „Laisvės kelio“ sėkme abejoja ne tik Tomaševskis, bet ir Kremliaus propaganda“, <https://www.lrt.lt/naujienos/pasaulyje/6/1221430/lrt-faktai-laisves-kelio-sekme-abejoja-ne-tik-tomasevskis-bet-ir-kremliaus-propaganda>
3. Baym, Geoffrey ir Jeffrey P. Jones. „News Parody in Global Perspective: Politics, Power, and Resistance“, *Popular Communication*, 10, 2012.
4. Boler, Megan. *Digital media and democracy: tactics in hard times*, The MIT Press, Cambridge, Massachusetts, London, England, 2008.
5. Eigirdas, Eduardas. „Youtube karalius: Andrius Tapinas sudrebins Lietuvą“, *Valstybė*, 4(120), 2017.
6. Fiske, John. *Understanding Popular Culture*, London: Unwin Hyman, 1989.
7. Foucault, Michel. *Disciplinuoti ir bausti: kalėjimo gimimas*, Vilnius: Baltos lankos, 1998.
8. Gaučaitė, Modesta. „VTEK nutraukė tyrimą dėl prie Skvernelio namų išasfaltuotos Upės gatvės“, <https://www.lrt.lt/naujienos/lietuvoje/2/1184973/vtek-nutrauke-tyrima-del-prie-skvernelio-namu-isasfaltuotos-upes-gatves>.
9. Griffin, Dustin. *Satire: A Critical Reintroduction*, The University Press of Kentucky, 1994.
10. Hart, Roderick P. ir Johanna E. Hartelius. „The Political Sins of Jon Stewart“, *Critical Studies in Media Communication*, 24:3, 2007.
11. Holbert, R. Lance. „Developing a Normative Approach to Political Satire: An Empirical Perspective“, *International Journal of Communication*, 7, 2013.
12. Holbert, R. Lance, John M. Tchernev, Whitney O. Walther, Sarah E. Esralew ir Kathryn Benski. „Young Voter Perceptions of Political Satire as Persuasion: A Focus on Perceived Influence, Persuasive Intent, and Message Strength“, *Journal of Broadcasting & Electronic Media*, 57:2, 2013.
13. Jakubauskas, Ramūnas. „Skvernelis už nuopelnus užtikrinant visuomenės saugumą Vėrygai padovanojo ginklą“, <https://www.lrt.lt/naujienos/lietuvoje/2/1217349/skvernelis-uz-nuopelnus-uztikrinant-visuomenes-sauguma-verygai-padovanojo-ginkla>
14. Kavaliauskaitė, Jūratė. „Hybrid Entertainment Television: Viewership of the Lithuanian Dviracio Sou“, kn. *Permitted Laughter: Socialist, Post-socialist and Never-socialist Humour*, sud. A. Krikmann, L. Laineste, Tartu: EKM Teaduskirjastus, 2009.

15. Kavaliauskaitė, Jūratė. „Seriocomic Television: The Public Sphere À La Colbert Report“, *Lithuanian Political Science Yearbook*, 01, 2006.
16. Kavaliauskaitė, Jūratė. „Televizijos juoko kultūra ir viešumos žaltvykslės“, *Kalbėjimas paraštėse: alternatyvios viešosios erdvės Lietuvoje*, Vilnius, Versus Aureus, 2009.
17. „Iniciatyvos „Laikykitės, Medikai!“ galutinė finansinė ataskaita“, www.laikykitesmedikai.lt, <https://laikykitesmedikai.lt/laikykitesmedikai/galutine-projekto-ataskaita/>
18. LaMarre, Heather L., Kristen D. Landreville, Dannagal Young ir Nathan Gilkerson. „Humor Works in Funny Ways: Examining Satirical Tone as a Key Determinant in Political Humor Message Processing“, *Mass Communication and Society*, 17:3, 2014.
19. Laukagalis, Mindaugas. „Teisininkas apie peticiją prieš Raskevičių: jos galia yra nulinė ir tai primena kolektyvinį priekabiavimą“, <https://www.lrt.lt/naujienos/lietuvoje/2/1348213/teisininkas-apie-peticija-pries-raskeviciu-jos-galia-yra-nuline-ir-tai-primena-kolektyvini-priekabiavima>
20. Lrt.lt. „Laisvės kelias“ sulaukė užsienio žiniasklaidos dėmesio, pastebėjo ir Bidasas“ <https://www.lrt.lt/naujienos/pasaulyje/6/1218170/laisves-kelias-sulauke-uzsienio-ziniasklaidos-demesio-pastebejo-ir-bidenas>.
21. Lrt.lt. „Teismas panaikino VRK sprendimą, kad „Viso gero, Valdemarai?“ yra neigiama LLRA-KŠS politinė reklama“, <https://www.lrt.lt/naujienos/lietuvoje/2/1366423/teismas-panaikino-vrk-sprendima-kad-viso-gero-valdemarai-yra-neigiama-llra-kss-politine-reklama>
22. Meyer, John C. „Humor as a Double-Edged Sword: Four functions of Humor in Communication“, *Communication Theory*, 2000.
23. Nabi, Robin L., Emily Moyer-Gusé ir Sahara Byrne. „All Joking Aside: A Serious Investigation into the Persuasive Effect of Funny Social Issue Messages“, *Communication Monographs*, 74:1, 2007.
24. Pankūnas, Gytis. „Tomaševskis: „Laisvės kelias“ nepavyko, tai buvo reklaminė akcija“, <https://www.lrt.lt/naujienos/lietuvoje/2/1220278/tomasevskis-laisves-kelias-nepavyko-tai-buvo-reklamine-akcija>
25. Peleschuk, Dan. „Meet Lithuania’s John Oliver“, Ozy.com, žiūrėta 2017 m. lapkričio 29 d., <http://www.ozy.com/provocateurs/meet-lithuanias-john-oliver/81018>.
26. Postman, Neil. *Amusing Ourselves to Death: Public Discourse in the Age of Show Business*, London: Methuen, 1995.
27. Skėrytė, Jūratė. „Tapino ir Tomaševskio kovoje dedamas taškas: VRK šiurkščių pažeidimų nenustatė“, <https://www.lrt.lt/naujienos/lietuvoje/2/1266826/tapino-ir-tomasevskio-kovoje-dedamas-taskas-vrk-siurksciu-pazeidimu-nenustate>

28. Vidugirytė, Inga. *Juoko kultūra*, Vilnius, Vilniaus universiteto leidykla, 2012.
29. Waisanen, Don J. „A Citizen's Guides to Democracy Inaction: Jon Stewart and Stephen Colbert's Comic Rhetorical Criticism”, *Southern Communication Journal*, 74:2, 2009.
30. Wasson, Donald L. „Juvenal“, *World History*, <https://www.worldhistory.org/Juvenal/>
31. Zverko, Natalija. „Metai po rinkimų. Baltarusių aktyvistė: mes užauginame pabaisą ir dėl to taip pat esame kalti“, <https://www.lrt.lt/naujienos/pasaulyje/6/1464463/metai-po-rinkimu-baltarusiu-aktyviste-mes-uzauginome-pabaisa-ir-del-to-taip-pat-esame-kalti>
32. 15min.lt. “Prokuroras: pas E.Masiulį rasti 106 tūkst. eurų, įtariamas šaltinis – R.Kurlianskis”, <https://www.15min.lt/naujiena/aktualu/lietuva/prokuroras-pas-e-masiuli-rasti-106-tukst-euru-itiriamas-saltinis-r-kurlianskis-56-626809>

SUMMARY

Political satire and civic activism – is it possible to call for action in a satiric way?

Analysis of Andrius Tapinas initiatives

Monika Merkytė

In 2016 the Lithuanian national broadcaster LRT decided to abruptly discontinue the funding for the show ‘Money Generation’ created by a Lithuanian journalist Andrius Tapinas. After this decision Tapinas founded Liberty TV (Laisvės TV), the first television in Lithuania funded via crowdfunding platform. The first show that aired on LibertyTV was a political satire show called ‘Hang in There with Andrius Tapinas’ (‘Laikykitės ten su Andriumi Tapinu’). Since then television has established itself in the market, now airing 8 constant shows and creating various seasonal content. Moreover, they have also organised various civic initiatives through the years, but political satire still plays an important role in both Tapinas’ communication and their flagman show ‘Hang in There’. And while many scholars argue that the main weakness of political satire in terms of societal change is that it does not invite the audience to act, or even acts quite destructively, Tapinas’ public stance is to call for change of order and civic activism.

The question is whether political satire can unite society and promote citizenship, or whether it further divides and spreads cynicism and a culture of bullying. To explore this aspect, it is important to look at the role that jokes play in shaping key messages. The subject of this work is the nature and place of satire in Tapinas’ communication in different media (his Facebook account and the show ‘Hang in There’) in specific situations related to the involvement of civil society in 2020-2021: organising support for Lithuanian hospitals during the first COVID-19 lockdown (‘Hang in There, Medical Workers’), organising the repetition of the Baltic Way supporting the protests of Belarusian people – the ‘Freedom way’, encouraging people not to vote for the LLRA-KŠS (Lithuanian Poles Electoral Action–Union of Christian Families) party in parliamentary elections (the campaign ‘Goodbye, Voldemort’), and the campaign ‘The national petition ‘Pabudome ir kelkimės’, during which citizens were invited to sign a Google document instead of a petition.

The main problem posed by the work is the paradox of Andrius Tapinas as a creator of political satire and an activist in civil society. As political satire is seen as a more divisive tool, the question arises as to how Tapinas balances being a satirist and a civic activist. The aim of the work is to determine what kind of laughter creation strategy is used by Tapinas in different media and in different situations, and how it corresponds with the civic invitation.

Main tasks included:

1. analysing Tapinas' communication during 4 specific situations on the personal Facebook account and during the show 'Hang in There' to identify the scope and nature of the satire;
2. systematising the types of humour created in specific situations and the means of satire used, based on the main theories of the origin of laughter and John C. Meyer's theory of basic communication functions of humour;
3. comparing the trends in communication and assessing whether / how the chosen media or situation change the form of laughter and how that relates to the call for a particular civic or political action.

The analysis of the material confirmed the view of Boler, Griffin, and other researchers that political satire is a highly versatile, interdisciplinary, polemical tool whose forms and uses can vary widely. In the case of Tapinas and Liberty TV communication, it was observed that different satire and humour strategies were used for different initiatives and promotions of the civic action. One of the most important elements captured is the relationship between the nature of satire and the call to action. A trend has been identified that confirms the view of some researchers (McGuigan, Fiske, Glynn) that satire can expand public space and create social dialogue, engage society, and invite for action, but there is no single way to do so. Different strategies for using satire have been singled out, varying according to the situation – lighter jokes, Horatian satire, patriotic mood, public spirit were used while inviting for civic or social action (the cases of 'Hang in There, Medical Workers' and 'Freedom Way'). Meanwhile, the most aggressive form of satire, direct criticism, sharp laughter is often used to respond to political questions (the case of 'Goodbye, Voldemort'). The 'National Petition 'Pabudome ir kelkimės'' is an example of how political satire is used to blur the line between civic-political action and laughter. The nature of satire was also determined by the initiative phase – the mobilisation phases were dominated by direct invitations, lighter, more subtle laughter, while the reflection phase used much more pronounced satire to analyse results or reactions.

The performed analysis allowed to delve deeper into the main problem of this work – the paradox of Tapinas. However, it seems possible to reconcile the two roles of political satire and civil society activist, even though they seem to contradict each other. An analysis of four different initiatives has shown that the intensity of satire can be relatively easily adjusted to the nature and need of the situation, thus adapting it to the corresponding call to action. For political action, satire can even become a key tool for mobilising an audience. And in Tapinas case, the tendency for a civic call to use a less aggressive strategy of satire and laughter or to adjust the intensity of satire in the reflective phase of initiatives clearly indicates that the balance between the satirist and the activist is constant, as both roles remain important.